

ŽENA IN DOM

ŠTEV. 2

FEBRUAR 1941

LETO XII.

Priložena je slika akad slikarja g. prof. Maksima Gasparija „Bališ“

Najprimernejša kozmetična sredstva za pravilno nego- vanje Vaše polti:

„Albatrin“

krema-milo-puder

Po povzetju pošilja:

Lekarna DERENČIN, Koprivnica

Sladni sladkor v vsakdanji prehrani.

Ta fina hrana je postala v toku časa sestavni del vsakdanje prehrane najšir- ših ljudskih slojev. Zakaj jedro Kneip- pove sladne kave, s katero pripravljajo danes milijoni gospodinj belo kavo, sestoji iz karameliziranega sladnega sladkorja; tri četrtine teže te kvali- tetne sladne kave so dragoceni sladni sladkor, ki daje kavi redilnost in iz- redno fin okus.

Med prijateljicami.

«Pa se ti ne zdi, da je tvoj bodoči ženin le preveč skop?»

«Tega bi ne mogla reči. Povsod, kjer mu dajo kaj na up, mi takoj nekaj kupi.»

Neumno vprašanje

«Jaka, ne veš, zakaj so ribe neme?»

«To je neumno vprašanje! Pa poskusi govoriti, kadar imaš polna usta vode.»

Človeški organizem potrebuje zlasti v zimski dobi vsaj enkrat na dan toplo tekočino, ki ogreje notranje organe in jim podpira izločanje. Ni pa vseeno, katere pijače se poslužimo. Kava ali ruski čaj sicer pogrejeta, vendar pa imata tudi slabe lastnosti. Zatorej pijte naš cvetlični «Emona» čaj, našo zdravo, narodno pijačo. Z limono, rumom, žganjem ali mlekom je vedno izredno okusen. Toda samo pravi «Emona» cvetlični čaj v originalnih paketih lekarnе mr. Bahovec v Ljubljani. Dobi se povsod.

Brez težav

deluje Darmol. K temu prijetnost pri uporabi: nobenega kuhanja ča- jev, niti požiranja kroglic in ne gren- kih soli. Darmol je okusen kakor čokolada. Ne poskušajte z nepreiz- kušenimi preparati, temveč urodite svojo prebavo z dobrim odvajalnim sredstvom

30 LET

DARMOL

Moja stara mati

«Stara mama, ne povejte očki, da sem moral zaradi Keplerja ostati da- nes po pouku v šoli!»

«To si se gotovo pretepal z njim!»

«Ne, stara mama, zamenjal sem ga s Kopernikom.»

«Pretepel si Kopernika namesto Ke- plerja?»

«Ampak ne, stara mama!»

«Molči, vsi ste enaki nepridipravi!»

Srečni zakon.

«Ali je vajin zakon srečen?»

«Seveda! Že trikrat sva odložila raz- poroko!»

DRŽAVNA RAZREDNA LOTERIJA

Žrebanje V. in poslednjega razreda tekočega 41. kola srečk se bo vršilo po loterijskem načrtu v času od 8. februarja do vštetelega 6. marca t. l., in sicer:

V Beogradu: 8., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 17., 18. in 19. februarja ter

v Skoplju: 24., 25., 26., 27. in 28. februarja ter 1., 3., 4., 5. in 6. marca t. l.

Pri tem žrebanju bodo 6. marca t. l. izžrebane tri premije, in sicer:

500.000.—, 1.000.000.— in 2.000.000.— din.

Poleg teh premij bo izžrebano veliko število dobitkov po 200.000.—, 100.000.—, 80.000.—, 60.000.—, 50.000.—, 40.000.—, 35.000.—, 30.000.—, 25.000.—, 20.000.—, 15.000.—, 12.000.—, 10.000.— in drugih manjših dobitkov.

Skupna vsota dobitkov pri tem žrebanju znaša:

din 56,946.000.—,

ki se izplačujejo brez vsakih odbitkov.

V najsrečnejšem slučaju, ki je mogoč z združitvijo premij in dobitkov, se lahko pri tem žrebanju dobi na eno srečko

din 3,200.000.—.

Za izplačilo dobitkov jamči Država Kraljevine Jugoslavije.

Osebe, ki so že udeležene pri igri 41. kola, morajo svoje srečke IV. razreda zamenjati za srečke V. razreda najkasneje do 3. februarja t. l.

Tisti pa, ki nimajo srečke in bi se želeli udeležiti igre pri tem V. glavnem razredu, si jo lahko nabavijo pri pooblaščenih prodajalcih in njihovih podprodajalcih, ki so v vsakem večjem kraju, in sicer za doplačilno ceno:

za eno celo . . . . . srečko din 1000.—

„ „ polovico . . . . . srečke „ 500.—

„ „ četrtino . . . . . „ „ 250.—

Natančnejša navodila o loterijskem načrtu in splošnih pravilih se dobivajo na zahtevo brezplačno pri vseh pooblaščenih prodajalcih srečk.

Radijska postaja v Beogradu bo med dnevnimi poročili vsak dan žrebanja objavljala tudi rezultat žrebanja za dobitke od din 5.000.— dalje.

S kupovanjem srečk Državne razredne loterije vsak poedinec lahko sam sebi koristi, hkrati pa podpira narodno gospodarstvo, obrtništvo, industrijo in invalide, ker se čisti dobiček od prodaje srečk sorazmerno razdeli v prej omenjene svrhe.

Naročnina za list s krajno prilogo in 5 gospodinjiskih knjig: za vse leto din 128.— in naročnina za družinski list «Prijatelj» s prilogo «Za pridne roke» je din 68.—, skupaj torej din 196.—, za pol leta din 99.—, za četrt leta din 50.—; za Ameriko in inozemstvo dolarjev 6.—; za Italijo Lir 120.—. — Rokopisi se ne vračajo. — Odgovorna urednica Rija Podkrajškova v Ljubljani. — Izhaja vsakega 1. v mesecu. — Uredništvo in uprava v Ljubljani, Dalmatinova ulica 8/l. Telefon 21-32. Tiska Delniška tiskarna d. d. (predstavnik Emil Podkrajšek v Ljubljani).

VPRASAJA NE ODLASAJA

Ali naj poslušam svoje starše?

Rada bi Vas prosila za nasvet, ki ga uvrstite v oddelek «Vprašanja in odgovori».

Imam fanta, s katerim sva si še skoraj leto in pol dobra. Spočetka nama ljubezni niso branili niti moji niti njegovi starši. Zdaj pa, ko se je vrnil od vojakov, mu je njegova mati pričela braniti, češ da sem sirota, on pa je bogat. Midva pa se imava kljub temu še rada, on še vedno prihaja k nam. Zadnje čase pa je postal nekako čuden proti meni. Nikamor si ne upa z menoj, ker naju njegova mati ne sme videti skupaj. Zdaj so mi tudi moji starši začeli govoriti, naj si ga izbijem iz glave, ker med nama itak ne bo nikoli prišlo do poroke. A on me zmeraj tolaži, da ne bo poslušal svoje matere in me bo kljub vsemu poročil. Neizmerno ga imam rada, zato nočem poslušati svojih staršev.

Svetujte mi, kaj naj storim. Naj ga pustim, ali naj bom še naprej dobra z njim?

Ančka.

Rada bi Vam, draga gospodična, svetovala tako, da bi bili zadovoljni Vi in Vaši starši; toda obem ne bo mogoče ustreči. Skoraj gotovo bo treba, da se boste Vi odrekli svoji ljubezni, čeprav Vam to spočetka ne bo ravno lahko.

Da v začetku niti Vaši niti njegovi starši niso branili, da bi hodila skupaj, bo vzrok gotovo v tem, da so oboji upali, da bosta medtem, ko bo on pri vojaki, pozabila drug drugega. Gotovo v tem primeru niso delali prav, kajti dlje ko je Vaša ljubezen trajala, večja je bila in s tem se je tudi večala težava ločitve.

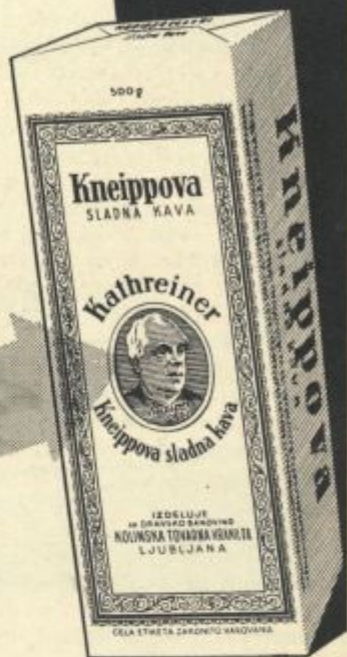
Tri
gripici
vzemajte
ASPIRIN
TABLETE!
BAYER
Pazite na Bayer-jev križ!

Ali je vino ali je kis?

Brez etiket tega ne spoznamo. Zato moramo nato posebno paziti. Pravo Kneippovo sladno kavo spoznamo na zavitku po sliki župnika.

Odprta, v vrečah ali v zavitkih brez župnikove slike sploh ne obstoja
Kneippova sladna kava!

Toda kar je, to je.

Če je tako, da Vas Vaš fant noče javno priznati za svoje dekle, je to dokaz, da se je še podredil vplivu svojih staršev in bo tako prej ali slej izpolnil tudi njihovo voljo. Zato bo bolje, da ne čakate tega, temveč že prej naredite ljubezni konec, kar Vas bo sicer hudo bolelo, bo pa gotovo bolj častno za Vas in tudi edino pravilno. Prej ko boste to naredili, laže in bolj bo za Vas. Dlje ko boste čakali, večja bo ljubezen in vedno težja Vam bo ločitev. Pomislite na to, da je še veliko drugih fantov in med njimi gotovo marsikateri, ki bo ponosen na to, da bo smel hoditi z Vami in se zaradi tega, ker niste bogati, ne bo sramoval pred ljudmi. Če pa boste predolgo hodili s tem fantom, se nihče drug ne bo menil za Vas. In tako Vam bodo v brezplodnem čakanju potekla najlepša leta, in zgodi se lahko, da boste navsezadnje ostali sami. Saj veste, da za dekle, ki ima za seboj dolgo ljubezen, noben fant ne mara.

Mogoče pa je, da se motim in Vaš fant le pošteno misli z Vami.

Če je tako, bo Vaša cena s tem, da se mu boste umaknili s poti, samo zrasla. Poiskal Vas bo in Vas kljub materinemu branjenju vzel za ženo. Če bo svoji materi dokazal, da Vas ima resnično rad, Vas bo gotovo vzljubila tudi ona in bo zadovoljna s sinovo izbiro, saj dvojce pridnih in urnih rok prinese v hišo več blaginje, kakor največja dota.

Želim Vam, da bi srečno prejadrati te težave svoje mladosti in bi pristali v srečen, ljubezni poln zakonski stan.

Tončka. Na pisma brez podpisa načeloma ne odgovarjamo. Da pa ne boste zaman čakali odgovora, Vam iz-

jemoma sporočamo, da smo se v Vaši zadevi obrnili na zdravnika specialista, ki pa pravi, da brez pregleda ne more ugotoviti, kaj bi Vam pomagalo. To tem manj, ker ste že sami preizkusili razna sredstva. Zato Vam svetujemo, da se ob priliki obrnete na kakega zdravnika specialista, da Vam na podlagi zdravniškega pregleda svetuje, kako naj si pomagata, oziroma kakšna sredstva naj uporabljate, da dosežete zaželjeni uspeh.

Poročile so se naročnice: gospodična Ivanka Arkova z gospodom Stanislavom Rusom iz Loškega potoka, gospodična Frida Cajhnova z gospodom Filipom Janežičem iz Celja, gospodična Anica Dvorškova z gospodom Ivanom Barlom iz Slovenjgradca, gospodična Mimika Hartmanova z gospodom Valentinom Duftom iz Mute, gospodična Olga Hofingerjeva z gospodom ing. Valentinom Gostišo iz Kakanja, gospodična Marija Hribarjeva z gospodom Edvardom Samejo iz Doba, gospodična Vera Kibicova z gospodom Andrejem Janežičem z Vrhnik, gospodična Anica Kraljeva z gospodom Karlom Rekom iz Prevalj, gospodična Dragica Pangeršičeva z gospodom Milanom Šramlom iz Zidanega mosta, gospodična Ivica Papeževa z gospodom ing. Alojzijem Požunom iz Budinščine, gospodična Janja Stojanova z gospodom Vladimирjem Jurco iz Ljubljane, gospodična Silva Strmškova z gospodom Franjom Maletom iz Divulja, gospodična Ida Sušova z gospodom Djordjem Gostovičem iz Ohrida in gospodična Jožica Verstovškova z gospodom Ivom Polakom iz Kranja. Iskreno čestitam!

Marsikdo je že izrekel ta stavek, s pripombo seveda, da bi to in ono pametneje in bolje uredil. Ljudje tudi kaj radi vzdihujejo: «Za dvajset let bi bil rad mlajši, toda z današnjimi izkustvi!»

«Ko bi prišla še enkrat na svet, bi ne šla nikoli več v pisarno!» toži morda trgovska nameščenska, pri tem pa pozablja, kako je bila srečna, ko je dobila to službo in da bi jo najbrže spet z obema rokama pograbila, če bi bila odrugeč v takratnih razmerah.

In gospodinja, mati vzdihuje, ko vidi svojega moža, ki po večerji lepo sedi pri svojem časopisu, medtem ko je ona še zmerom zaposlena s svojim vsakdanjim delom: «Če pridem še enkrat na svet, bom mož!»

Ali pa je to tudi res izgovorjeno iz najnotranjšega prepričanja? Ali bi se res hotela odreči sreči, da je troje zdravih otrok rodila, jih imela pri prsih in jih vzgojila? In ali morda ne podcenjuje dela svojega moža?

«Ko bi prišel še enkrat na svet, bi ne hotel nikoli več postati staobenik, ampak uradnik. Temu se ni treba vsak dan jeziti z ljudmi, ki si dajejo zidati to in ono, z delavci itd., temveč lepo odsedi svoja službena leta in živi potem s pokojnino mirno življenje v starosti!»

Zakaj pa je postal staobenik? Njegovo nagujenje, njegove zmožnosti so ga silile v ta poklic; nikoli bi ne bil postal dober uradnik in bi se v tem poklicu čutil še veliko manj srečnega. Vsak poklic prinaša skrbi in težave. Le vprašaj vestnega uradnika, kako je s tistim «lepim odsedevanjem službenih let» in koliko dela, razočaranj in jeze je tudi njemu usojeno.

Ali ni tako priljubljen izrek: «Ko bi še enkrat prišel na svet, bi vse drugače ukrenil!» samo žalostno priznanje, da ne znamo biti kos svojemu sedanjemu življenju?

Tisto: «Nobenemu človeku bi več ne zaupal, živel bi samo na deželi, nikoli več bi tega in onega ne storil!» je vendar tako nesmiselno in nesmotrno. Zakaj bi ne skušali storiti najboljše iz življenja, ki ga živimo prostovoljno ali neprostovoljno? Za božjo voljo, saj vendar ne delamo vsega narobe, saj se ne srečujemo samo z ljudmi, ki nas razočarajo.

Prazne besede «ko bi še enkrat prišel na svet» prepustimo mirno tistim, ki so večno nezadovoljni in vedno in povsod iščejo napake in vidijo vse črno. Samo nesposoben človek, slabič po svoji volji bo premišljeval o tem, kaj bi bil vse napravil in kaj bi storil, če — če — če... namesto da bi odmerjeni čas koristno uporabljal.

Res je, da smo si sčasoma nabrali izkušnje, ki so nas privedle do spoznanja, da bi tega ali onega nič več ne storili ali pa drugače. Tega pa ne moremo zmeraj vnaprej vedeti; prav

tako bi bili lahko tudi uspeli s tem, kar in kakor smo storili. Gotovo smo ravnali v dobri veri, da delamo prav, toda nihče ni nezmojljiv in vsaka šola nekaj stane. Saj je vendar čisto nemo-goče, da bi vse vnaprej videli in se izognili vsakemu slučaju. Samo preko zmot pridemo do pravega spoznanja, samo naša izkustva nas uče, da je treba iti v bodoče na delo bolj premišljeno in previdno. Ko pa bi res prišli s tem znanjem in spoznanjem, ki smo si ga medtem nabrali, odrugeč na svet, kaj bi nam to koristilo? Prav nič, zakaj ne bili bi spet postavljeni v iste življenjske razmere, temveč bi morali znova zbirati izkušnje, da bi bili kos temu drugemu življenju.

Kdor zna in hoče prav živeti, se nikoli ne bavi s tem, kar bi bilo lahko v preteklosti ali kar bi utegnilo biti v bodočnosti, temveč zmerom le s tem, kar je! Glejmo dejstvom pogumno v oči, spoznavajmo svoje napake in se učimo iz njih. In če se naše življenje ni izoblikovalo tako, kakor smo bili o njem sanjari, potem skušajmo iz nje-ga napraviti vsaj najboljše; nekaj

majhne sreče, veselja, prijetne dolžnosti ima vendar vsak človek.

Če nismo s čimer koli v svojem življenju zadovoljni, nikakor ni to vprašanje rešeno z vzdihom: «Ko bi prišel še enkrat na svet, bi vse čisto drugače delal!» Ne, tukaj, zdaj takoj si moramo prizadevati, da obrusimo, kar je skrhan, iznova moramo začeti to popravljati in izboljševati.

Samo na nas je, ali bo plod našega življenja lepo dozorel ali pa bo zakrnel! Z zunanjimi okoliščinami, s srečo in nesrečo nima to nič opraviti, zakaj ta se čuti v sreči nesrečnega, drugi pa se iz nesreče povzpne do nove krepke, zrele osebnosti. Vedno je od tega odvisno, kako gledamo na stvari in kaj naredimo iz njih. In ravno tisti, kdor je imel trdo šolo, je naosezadnje vsakemu razočaranju, vsaki zmoti in zablodi, vsaki bolečini hvaležen, ki ga je približala spoznanju življenja. In prav on ne bo zaklical, ko se bo ozrl nazaj: «Ko bi prišel še enkrat na svet, bi delal vse drugače!», temveč: «Ko bi prišel še enkrat na svet, bi delal spet tako, prav tako!» Marijana Haitinger.

MOJA ŽENA, OTROCI IN JAZ

Otrokom sem vsevedež, ženi pa ne. To pa je prišlo takole:

Moja mala hčerka je imela punčko, ki ji je moj deček potlačil oči v glavo. V svoji vedoželjnosti je hotel pač preiskati, ali je vse solidno narejeno. Moja žena je dala punčko popraviti prvič, drugič in tretjič. Ker pa je bila punčka kar naprej polomljena, čeprav je žena tega ali onega otroka našeskata, je slednjič rekla hčerki, da se punčka ne da več popraviti. To je potrdil moji hčerki tudi «zdravnik lutk». Hčerka je šla namreč kar odločno k njemu in ga vprašala, kaj je s punčko. Rekel ji je: «Povej mami, da je že bolj pametno, če ti kupi novo punčko!» Otrok pa je imel staro punčko strašno rad; jokala je in tarnala. Zdaj sem prišel jaz čisto po nedolžnem do veljave. Zakaj moja žena je kar tako mimogrede pripomnila: «Morda ti jo bo očka popravil!» Zbral sem vse svoje moči, že zategadelj, ker sem v ženinem glasu slišal precej odkrit dvom in nekoliko posmeha. In naposled se mi je res posrečilo, da sem punčko popravil. No, in od tega trenutka sem bil vseznalec. Zdaj imam pa večne sitnosti. Če se kaj polomi, pravita otroka z največjim zupanjem: «Bo že očka popravil.» Ako se hočem kako izvit, reče moja hčerka dobrohotno: «Očka, bo že šlo, samo če hočeš!» Tega sem bil spet sam kriv; ko je bila namreč moja hčerka nekoč vsa obupana, ker je mislila, da ne bo mogla napraviti naloge, sem ji dejal: «Samo hoteti moraš in lepo pomisliti, pa bo šlo. Človek more vse, če le hoče!»

Moj fant že tudi trobi v rog svoje sestre. Njemu moram spet risati lokomotive in vlake. Gorje, če pozabim na vagon s premogom ali na tirnice ali na kaj drugega! Ukor me ne mine! Tudi letala mu moram risati pa hiše in živali. Že celo miznico ima polno mojih umetnin. Malokdaj prejmem popolno priznanje in pohvalo. Tudi popravlja me neizprosno in mi kaže, kako moram narediti, toda iz risb mojega triletnega fanta mi ni zmerom jasno, kaj hoče. Zakaj to, kar mi poda za zgled in vzor, je večkrat bolj podobno polomljenemu naslanjaču, moderni pokrajini ali bog ve čemu, kakor pa vlaku ali letalu. In vendar govori iz vsega tega: «Tako hočem imeti, ti že veš. Kako boš to napravil, to je tvoja stvar!» In tako delam tlako, včasih z večjim, včasih z manjšim veseljem, vobče pa v splošno zadovoljnost. Kadar rišem kokoš, moram seveda zraven kokodakati; če rišem kravo, moram mukati, in če osla, moram rigati! Samo leva težko oponašam. Ko smo že dovolj narisali, moram sestiti na tla ali pa leči, kakor sem dolg in širok, potem se pa igramo vlak ali kurji dvor; zdaj moram risbe premikati, da vlak vozi, ali kokodakati in mukati — smem delati, kar hočem v veselje ali pa zgražanje svoje boljše polovice.

Tako sem v očeh svojih otrok vseznalec, neutrudljivi tovariš, v očeh svoje žene pa ne zmeraj to, za kar me ima.

Tako se godi človeku, ko je deset let poročen. Prej je imela tudi moja žena o meni bolj visoko mnenje! J. V.

*Tudi če je otrok še tako truden,
predno gre spat naj si
umije zobe!*

Navadi ga pravočasno na

SARGOV

KALODONT

proti zobnemu kamnu

L. B.: Nekaj o redu

Brez reda ni pravega gospodinjstva ne srečnega družinskega življenja. Red zahteva od človeka disciplino, čistost, premislek in obvladanje samega sebe. Zato je najboljše sredstvo za samovzgojo. Otrok, ki je od mladosti vajen na zunanji red, se dosti lažje razvije v harmonično zaokrožen značaj.

Red pomenja lepoto in harmonijo, pametno izrabo prostorov, smiselno razdelitev predmetov, poenostavljenje opravkov, varčevanje s časom in borbo s kvarjenjem. Železno pravilo sleherne gospodinje bodi: vsaka stvar imej svoj določeni prostor, ki ga sme zapustiti samo, kadar jo rabimo. Koliko časa gre v nič z brezkoristnim iskanjem, ki spravlja tudi vso družino v slabo voljo.

V malih modernih stanovanjih je vzdrževanje reda skoraj problematično. Novi slog zahteva preprosto pohištvo, ki pa mora biti tem bolj praktično. Prostor v omarah bodi popolnoma izkoriščen, vse v njih priročno in pregledno razpostavljeno. Omare naj imajo čim gostejše police, in še te lahko predelimo. Tako je vzdrževanje reda lažje.

Spalnico in jedilnico imamo običajno še dosti v redu; prav tako kopalnico, v kateri bodi le omarica za lekarno, steklena polica, ki nosi vse, kar potrebujemo pri umivanju, in obešalnik za brisače. Mnogo težje je s kuhinjo. Ta bodi lična, čista in stvarna. Vsa njena oprema je miza za pripravljane jedil, pomivalna miza in velika omara, v katero spravljamo posodo in ves drugi kuhinjski pribor. Zato naj bo omara velika in pametno izrabljena.

Najteže v novih stanovanjih je najti prostor za metle, ščeti, cunje, vedrice itd. Lahko je bilo starim materam; te so imele tako imenovano «brk-

ljarnico», ki je v svojo temo sprejemala vso navlako. Me si lahko pomagamo samo z omaro, ki jo postavimo v predsobo, vežo ali shrambo. Omaro nam lahko nadomesti polica, ki jo zagnemo s pisanim pralnim zastorom. V gornji del omare vstavimo nekaj prečnih desk za steklenice, krtače, škatle, spodaj pa postavimo ali še bolj obesimo omela, metle, vedrice itd.

Kdor koli pride k nam, dobi prvi vtis v predsobi, na katero moramo po-

L. B.:

RAZDELITEV DELA

Uspešno in z veseljem delati je umetnost, ki ji ni vsak kos, lahko pa se je nauči, ako ima močno voljo. Vsako še tako enolično delo nam je lahko v veselje, če se ga znamo prav lotiti in ne gledamo nanj kakor na neizbežno breme, temveč kakor na dolžnost, h kateri pristopamo s potrpežljivostjo, z veseljem in s hrabrostjo.

Mnoge žene se neprestano pritožujejo nad delom, ki jim ne dopušča nobene proste minute. Če pa bi na tihem sešteje vse tiste minute, ki jih zapravijo z brezkoristnim klepetanjem po stopniških, cestah in trgovinah, bi se zgrozile nad zapravljenim časom. Kaj vse bi lahko napravile iz tega zapravljenega časa: morda tiho urico razmišljanja zase, morebiti urico igranja z otroki ali tihega sožitja z možem. — Še več časa bi lahko prihranile, če bi si znale delo pravilno razdeliti in poenostaviti. Res je, da ne moremo dati točnih pravil o razdelitvi dela, kajti vsako gospodinjstvo ima svoje potrebe in svoje možnosti. Vsaka gospodinja pa lahko resno premisli, ali bi se ne dala iz treh poti napraviti ena sama, ali bi ne izvršile tega ali onega dela dvakrat preprosteje. Pomislite samo

sežno paziti. Na obešalniku naj ne visi preveč obleke domačih ljudi. Če je prostor brez neposredne svetlobe, poskrbimo za svetlo luč. Majhno, ozko predsobo na videz razširimo z dobrim ogledalom, ki bodi vedno čisto. Tudi na gosta deluje ogledalo ugodno, ker se lahko v njem ogleda. Lepa sobna rastlina ali nizka vaza s cvetjem da predsobi dih domačnosti. Predsoba, iz katere veje red in gostoljubnost, je najlepša dobrodošlica gostu.

na pospravljanje sob, na kuhanje obeda, na tekanje v shrambo po vsako malenkost posebej!

So tudi dnevi, ko nam delo nikakor ne gre od rok in same ne vemo vzroka. Tu pomaga izprememba dela. Ne štejmo si v preveliko sramoto, če nam ostane del perila, ki bi ga hotele zlikati, za naslednji dan in vzamemo v roke drugo delo. Če tudi to s težavo opravljamo, lezimo vsaj za 10 minut, tako da imamo popoln mir in čist zrak. Tak odmor nadomestimo mimogrede, ker nam gre spočitim delo neprimerno hitreje od rok.

S smotrno razdelitvijo dela si prav lahko prihranimo vsak dan vsaj 20 minut za nego svojega telesa. Da je ustvarjalna moč in veselje do dela v veliki meri odvisno od tega, kako negujemo svoje telo, ne moremo dovolj poudariti. Jutranja prha s hladno ali mlačno vodo, s katero odrgnemo vse telo, ne zahteva toliko časa, kolikor dobre volje. V zameno pa nam da dragoceni občutek ugodja in veselja do dela. Naravno je, da moramo s tem začeti že pleti. To nam je mogoče v še tako skromnih razmerah, le malo prej moramo vstajati.

Delo, ki nam nudi zadovoljstvo, je umetnost, katero dosežemo s samovzgojo, samoopazovanjem, razmišljanjem in voljo.

235

Jaz sem tudi zraven!

K zimskemu športu spada NIVEA! Brž ko pade temperatura pod ničlo, si morate dobro zavarovati kožo. Zakaj tedaj je nevarnost, da pordeči in postane hrapava. Kaj pa je boljšega kakor NIVEA? Zakaj samo NIVEA vsebuje EUCERIT, izvrstno okrepčevalno sredstvo za kožo. NIVEA krepi kožno tkivo in Vam ohranja kožo zdravo, nežno in belo. Zato si vselej dobro namažite obraz in roke z NIVEO, preden greste v naravo!

Is: Odtujeni otroci

Poznam gospo, ki spada k tisti sorti ljudi, kateri so po mnenju večine najbližji sreči: premožna je, zdrava, dobrega moža ima in dvoje pridnih, lepih otrok. Sina in hčerko, ki jo bosta kmalu prerasla. Tako ima ta žena vse pogoje, da bi bila lahko srečna. Pa ni. Nihče ne more slutiti, kako daleč, daleč je prava sreča odmaknjena od nje. Ona sicer lahko kupi marsikaj, česar tisoči drugih žen ne morejo kupiti. Lahko si omisli lepe obleke, draga potovanja in različne zabave. Vse to in še marsikaj lahko dobi za denar. In vendar je kljub vsemu siromašnejša od najsiromašnejše matere, ker si z vsem svojim bogastvom ne more več pridobiti ljubezni in zaupanja svojih otrok.

Takrat pred leti, ko je bil njen sin še majhen deček in njena hči majcena punčka, bi bilo to igračkasto lahko. Takrat sta mala imela svojo mamo «tako rada». V ročicah sta nosila svoja ljubeča vdana srčka in ju ji ponujala. Toda mama je tako malokdaj utegnila sprejemati njuno ljubezen. Le toliko se je pobrigala zanju, da sta bila vselej lepo po zadnji modi oblečena, da sta znala delati poklončke in metati poljubčke različnim «tetkam» in «stricem», ki so prihajali k njim. Tudi kaznovati ju je znala, če sta se «nespodobno» obnašala ali kaj «nespodobnega» rekla. V vsem drugem pa sta bila prepu-

šena raznim Metkam, Mickam in Ančkam, ki so služile pri njih. Služkinjam sta razkrivala svoje majhne vsakdanje otroške bolečine in skrbi. One so jih po svoje, kakršne narave so pač bile, talažile, ljubkemale in sprejemale njuno otroško ljubezen in zaupanje. In kadar je takšna Micka ali Ančka odhajala iz službe, sta otroka jokala za njo mnogo bolj, kakor pa takrat, kadar se je poslavljala mama, ko je odhajala za dolge mesece k morju. Potem je bil tukaj še oče. On si je znal ohraniti svoj veliki prostor v srcu svojih otrok, čeprav je malokdaj utegnil ukvarjati se z njima. Toda v tistih uricah, ki jih je preživel pri njiju, sta otroka samogibno čutila, da je res popolnoma njun, da čuti z njima. Saj se niti ni sramoval sesti k njima na tla in se poigrati z njuno malo železnico. Kakor velik otrok je postal, kadar je bil z njima. Toda mama, ne, mama ne bi nikoli nečesa takega naredila. Zato je njena svetla podoba v njunih srcih vedno bolj bledela in se odmikala za hrbte robotih, toda dobrih in razumevajočih Ančk in Mick in za široka očetova pleča, dokler ni bila zrinjena v kot. Tam je ostala do zdaj, tam bo ostala vedno.

Sele takrat, ko je bilo že davno prepozno, je mati spoznala, da je izgubila ljubezen in zaupanje svojih otrok. Kako se je trudila, da bi ju dobila nazaj. Z ljubeznijo, z dobroto, nazadnje celo s stragostjo in s silo. Pa je bilo vse zastonj. Prepozno, je spoznala vsa skrušena. Prepozno!

Zdaj samo še tiho trpi. Kadar je trpljenje prehudo, se razjoče pred to ali ono prijateljico: «Ti nimaš otrok, vendar si srečnejša od mene. Jaz sem rodila dva, in vendar ni nobeden moj. Nobeden.»

Pa ne mislite, da sta ta dva otroka morda surova proti svoji materi. O ne. Vljudna sta, kakor se za dobro vzgojene otroke spodobi. Toda nič več. Vse želje, vse njune mladostne načrte, vse majhne in velike skrbi pa zve najprej oče, nato stara kuharica Kati in od te šele ona, ki je njuna mati.

«Le zakaj tega nista meni povedala?» jima včasih očita grenko. Sin in hči se pa izgovarjata vedno enako: «Oh, mami, saj nisva vedela, da bo to tudi tebe zanimalo.»

Vidite, tako je pri njih — in še marsikje... Pa bi bilo lahko drugače, čisto drugače... tako lepo...

Is:

Daj nam danes naš vsakdanji kruh

Naš vsakdanji kruh je zdaj nizek, trd in težek, kajti zamešen je iz koruzne moke. Če imaš občutljiv želodec, ga ne jej zvečer, ker bi te tiščalo vso noč in trpinčile bi te hude sanje.

Pa tudi tega trdega težkega kruha je malo. Proti večeru ga v pekarnah že težko dobiš. Gospodinje hodijo od pekarnice do pekarnice.

«Imate še kaj kruha?»

«Nič.»

«Nič? Moj Bog... Doma ga pa nimam niti skorjice. Kaj bodo naši zvečer jedli?»

V šolah molijo otroci, kakor so molili prej.

«Daj nam danes naš vsakdanji kruh...» prosijo v očenašu in mislijo na žemljice, ki jih prodaja šolski sluga. Te žemljice so tako majhne in vsaka stane dinar. Včasih sta se za dinar dobili dve žemljici, zdaj

pa samo ena. In mama ne more dati vsak dan dinarja za eno samo žemljico. «Kam bomo pa prišli,» pravi. Tada šolski sluga je uvideven. Če nimaš dinarja, dobiš za petdeset par polovico žemljice. Vendar je pa pol žemljice tako malo, toliko kakor nič...

Pa prvem pa tudi teh žemljic ne bo več. Takrat se bo dobil kruh samo na karte. Kakor pred pet in dvajsetimi leti. Natanko tako. In spet bodo matere dostikrat jokale, ko bodo razdeljevale fisti mali hlebček črnega, s koruzno moko vmešanega kruha.

O belem kruhu pa bodo pripovedovale le še pravljice...

... Janko in Metka sta hodila noč in dan in prišla v gozd, sredi katerega je stala hišica, ki ni bila ne iz čokolade niti iz cukra, ampak iz samega belega kruha. Njena streha je bila iz svežih lepo zapečenih žemljic in na oknicah so viseli rogljički... Pred hišico je sedela starka, ki je prijazno

povabila otroka: No, malčka, le vzemita in jejta, kolikor hočeta...

Naš mali Janezek, ki je zelo moder in vseskozi sodoben, je zadnjič, ko je gledal skozi okno na zasneženi vrt, takšnote modro pogruntal:

«Mamica, ali bi bila ti kaj vesela, če bi škratje naredili čudež in bi ves ta sneg zunaj spremenili v samo belo moko?»

«Janezek, le potrpi in počakaj, tudi to se bo nemara zgodilo brez škratov in čudeža. Kmalu, kmalu se bo morala zima umakniti pomladi; prav tako bodo tudi težki, hudi dnevi prešli. Le upati moramo trdno, prav trdno. V vsem hudem moramo biti jekleno močni. In prišel bo dan, ko se nam spet nasmeje sonce z jasnega neba. Beli kruh se bo vrnil iz pravljice na naše mize. In vse mamice se bodo spet znale smejati, ko ga bodo rezale na velike reznje: «Nate, jejte, otroci, kruhek, jejte ga, kolikor ga hočete...»

VAŠA NAGRADA

Predvsem se Vam za nakazilo naročnine prisrčno zahvaljujemo. S tem nakazilom ste nam prihanili mnogo dela. Kot dokaz svoje hvaležnosti za Vašo uvidevnost smo tej Vaši številki priložili večbarvno reprodukcijo akad. slikarja prof. Maksima Gasparija. To sliko si lahko sami zaokvirite s 14 mm širokim črnim trakom, ki ga dobite pri vsakem knjigovezu.

Pri tem pripominjamo, da smo naslove plačanih naročnin dvakrat pregledali in da ne more biti s strani naše uprave nobene pomote. Naročnicam, ki so dobile sliko, priloženo tej številki, smo list zvil v zvitek in je nismo poslali tako, kakor doslej, v papirnati vreči. To smo storili zaradi tega, da slika ni preganjena. Če pa bi se vzlic pazljivosti dogodilo, da slike niste dobili, Vas prosimo, da nam to v osmih dneh sporočite. Na vsak način bomo poskrbeli, da dobite svojo nagrado.

Zelo veliko število naročnic pa je vplačalo poleg naročnine za «Ženo in dom» in za knjige tudi naročnino za «Prijatelja» v skupnem znesku 203.— din. Zato nam dobavitelj še ni mogel dobaviti vseh okvirov. Naročnice, ki torej dobe sliko v zlatem okviru, prosimo, da še nekaj dni potrpe. Ker bodo te slike poslani s poštnimi spremnicami, se nobena pošiljka ne bo mogla izgubiti. Skrbeli pa bomo, da bodo slike v zlatem okviru dobile do 10., najkasneje pa do 15. februarja.

Gospe, ki so nam pridobile novih naročnic, katere so svojo naročnino plačale v januarju, so dobile za nagrado album za slike in fotografije.

Ta mesec razpisujemo novo nagrado. Vsaka, ki nam pridobi novo naročnico, dobi takoj, ko bo pridobljena naročnica plačala, in sicer: naročnino za «Ženo in dom», «Prijatelja» in gospodinjske knjige v znesku 194.— din ali za «Ženo in dom» in pet gospodinjskih knjig v znesku 128.— din, dva komada toaletnega mila ELIDA LANOLIN, ali naročnino za «Ženo in dom» v znesku 79.— din, ali naročnino za «Prijatelja» v znesku 69.— din, en komad toaletnega mila ELIDA LANOLIN.

UPRAVA «ŽENA IN DOM».

Mož - najodličnejši gost

Čakam gosta k čaju. Imam na mizi majhen prižig z vročo obrobo in sem pripravila ribiz «za dva». V malo vazo sem dala žopek. In oblekla sem si praznično domačo haljo, ne tiste, v kateri pospravljam. Na štedilniku mrmra lonček pesmico o čaju, in na mizi diši pecivo, ki sem ga sama spekla. Veliki kazalec na uri se je začel počasi pomikati navzdol, zdaj zdaj pride odlični gost...

Vprašate: koga čakam? Moža. Mar mislite, da ga ta slavnostni sprejem ne bo razveselil, ko pride domov utrujen in zdelan? Da mi tega ne bo poplašal vsaj s hvaležnim smehljajem?

Kolikokrat se razpisujejo ankete, zakaj dandanes gine in umira zakonska sreča. Verjemite mi — javni sovražnik zakona šteje 1. je nevljudnost med zakonci, zanemarjanje najdražjega tovariša in prijatelja, do katerega smo bili takrat, ko smo bili zaljubljeni in zaročeni, polni pozornosti. Danes ga pustimo, da sam je, kvečjemu prisedemo k mizi z vsemi sledovi kuhanja in pospravljanja na predpasniku ter mu prisolimo juho s tožbo zaradi kake nove kuhinjske skrbi ali s kako neprijetno novico.

Tudi o tem se je treba pogovoriti — toda počakajmo na primeren trenutek. Ko se bo mož najedel, bo gotovo laže sprejel naše tožbe. In če nas povabi po jedi na sprehod ali celo v kino, se nikar ne začenjamo izgovarjati, da ne utegnemo — pa tudi če bi imele naškropljeno in za likanje pripravljeno perilo — pojdemo z njim rade. Če mu enkrat odklonimo, nam bo pozneje žal, kajti morda nas ne bo nikoli več povabil. Za moža ne smemo varčevati samo z denarjem, ampak mu moramo vselej prihraniti tudi čas, in to pomeni veliko več! Priti k zajtrku nemarno oblečena in se izgovarjati s tem, da si morala paziti, da bi mleko ne prekipelo, se pravi obrniti tudi moževo pozornost k jedi in jo odvrniti od sebe.

Torej bodimo z možem vljudne in prijazne, tudi če mu pade pe-

pel zraven pepelnika, tudi če si ni temeljito osnažil čevljev. Tudi moža si moramo k redu žele vzgojiti — tudi ta vzgoja se mora začeti z dobrimi zgledi. Če mož vidi, da je vse okrog njega lepo pospravljeno, si bo tudi sam prizadeval, da bi tega reda ne pokvaril. Majhna, na pol šaljiva, a resno mišljena opozorila dobro vplivajo. Moramo pa biti z njimi oprezne! Kakor pri velikih otrocih!

Zakonska vljudnost ne sme prenehati niti v najkočljivejšem trenutku, pri denarnem vprašanju. Časi so hudi. Bodimo obzirne in pravične! Ne recimo: «Glej, gospa Kalanova ima že spet nov plašč, jaz pa sem si morala dati starega obrniti.» Ne pozablajmo, da morda gospod Kalan več zasluzi, da ima njegova žena denar po materi in da sta se morala morebiti za ta plašč oba

marsičemu odreči! Bolj kakor novi plašč greje stari, če mu k temu pomaga čista vest. Obzirni mož prav tako ne bo očital svoji ženi, da si njena svakinja živa vse obleke sama, on pa da ne more plačati računov krojaču in šivilji. Ne sme pozabiti, da svakinja nima otrok, pač pa služkinjo in za «veliko» pospravljanje še postrežnico, medtem ko mi pri dveh otrocih opravimo vse same! Zato pozor z očitki — z njimi nič ne opravimo!

Pogrnjam mizo za najdražjega gosta — za utrujenega moža! Pripravljam mu to, kar rad je, tudi to, kar najrajši posluša. Prijetne mu delam kratke trenutke, ki si jih odtrga od dela za dom, da bi mu bil dom ljub in prijete, da bi sploh ne uhajal z domal

Noben zakon ni raj, v katerem bi se dva človeka sprehajala v sončnem siju, jedla in pila ter se veselila v blaženem brezdelju. Tudi v svetopisemskem rajju je rekel Bog: «Ne smeš!» Z drugimi besedami: zataji samega sebe, moraš to storiti — moraš poslušati, se odreči temu ali onemu, molčati, ker nisi sam, ampak je tu še druga, ki ima iste pravice, kakor ti, iste potrebe, ki je prav tako občutljiva in nedotakljiva.

Toda morebiti ima o tebi že dobro mnenje, veruje v tvojo ljubezen. Vzela sta se vendar iz ljubezni. Gotovo sta bila o tem oba prepričana. Ali bi mogel prevarati svojega tovariša? In kaj je ljubezen? Predstava raja? Predstava radosti in razkošja? Ne. Ljubezen je žrtev, strahovanje samega sebe — vse to, kar jemljemo sebi, dajemo drugemu. Resnična ljubezen daruje in žrtvuje, je zmeraj pripravljena, dajati iz svojega, popuščati in se zatajevati.

Tudi v zakonu je kača, ki zvičajno zapeljuje v trenutku, ko se zadene značaj v značaj: «Le nikar se ne daj — pokaži, kaj zmoreš in znaš! Podri ga na tla in boš nad njim večno vladal. Pravico imaš do tega, in ta pravica ti daje moč. Izkoristi jo!» Ampak gorje, če se tako zgodi.

Tudi vrata zakonskega raja se zapirajo za obema. Kakor hitro je porušeno soglasje in lepa sloga, se začne pot nadlog in muk, čeprav je na videz vse v redu. Če ovlada en značaj drugega, nastane notranji upor, ki povzroča nesoglasje, če ni dobre volje za majhne žrtve in za samozatajevanje. Morda se sčasoma zakonca zavesta, v čem obstoji sloga in soglasje, in začneta drug drugemu popuščati, drug drugemu kaj žrtvovati. In samo v takem zakonu je tista sreča, ki si jo želita novoporočenca in z njima vsi sorodniki in znanci.

Zakon pomeni torej dolžnosti. In predvsem dolžnosti do otrok. Današnji zakon trpi ravno zaradi pomanjkanja smisla za dolžnost. Zakonci, ki se lahkomišlno zapuščajo in ločujejo, ne mené se za svoje otroke, nimajo tega smisla

za dolžnost. To je prav za prav neka nravna hiba.

Zato nikar ne mislimo, ko vstopamo v zakon in živimo v njem, na to, da se lahko ločimo, temveč rajši na svojo dolžnost, da moramo skušati izravnati vsa nesoglasja in rajši marsikaj žrtvovati zovoljo domačega miru. Tako izpolnjujemo svoje osebne in državljske dolžnosti, zakaj dobro, urejena radbina je osnova in opora države — je nada naroda in jamstvo za boljšo bodočnost.

DRAGA MALA KOLOMBINA!

Gotovo se boš čudila temu pismu, Kolombina, in najprej sploh ne boš vedela, od koga je. Toda spomni se na Pierota, ki je s pobeljenim obrazom stal zraven tebe in rekel, ko ga je vsega očaral tvoj z malo masko zakriti obrazek, tvoje lepe rame, tvoje vitke noge: «Kolombina, ti si veliko prelepa za to žalostno stoletje!» In ti si rekla čisto resno: «O, tudi ti si meni všeč, Pierot, zlasti tvoj trebušček in tvoja začenjajoča se pleša.» Moral sem se smejati, in ti si se tudi smejala. In potem je bil tako lep večer! Pili smo temno vino iz svetlih kozarcev. Mislim, da si res rada kramljala z menoj, zakaj vsi proseči pogledi in vse vabeče pokašljevanje mnogih kavalirjev, ki so hoteli s teboj plesati, te ni moglo pregnati od mene. Bila si pametna, Kolombina, in dovtipna in sladka in vsa taka, kakršna si predstavljamo dekleta in kakršna so tako redko.

Bil je dogodek, krasen dogodek. In v običajnih okoliščinah bi ti ne bila nikoli več ničesar čula od mene. Zakaj ti danes vendarle pišem, boš takoj videla.

Torej najprej — ko si pozneje vendar plavala po plesni dvorani z možmi, ki so bili veliko mlajši od mene, je prišel k meni prijatelj, rekoč: «No, nocoj si si pridobil zares krasno zmago, stari grešnik! Tale Kolombina, tale mala gospodična A. M. je ena izmed najlepših deklet našega mesta.» In potem mi je pripovedoval, iz kako dobre rodbine si, da si študirala, in ne vem kaj še.

Kolombina, ti poznaš nekoga, ki mu je Vinko ime. Slučajno je ta gospod Vinko sin enega izmed mojih najljubših prijateljev in ga imam sam zelo rad. Prihaja k meni v vseh težavah in radostih. Vidim ga še pred seboj, kako je na stolu zardeval in prebledeval. Razodel mi je veliko skrivnost, da se je zaročil z najmičnejšim, najljubkejšim in najpametnejšim dekletom na svetu, z neko gospodično A. M.

In bil sem zelo vesel — da, res zelo vesel, Kolombina — da sta se našla dva človeka, izmed katerih poznam enega kot dobrega fanta, že odkar je začel nositi prve hlače, drugega pa — tebe pa sem en cel večer zelo ljubil.

Do tu mi je bilo prav lahko pisati to pismo, od tod pa bo presneto težko, in ne smeš biti huda, če se bom nerodno izražal. Kajti zdaj moram storiti nekaj, kar se mi res gabi. Moram pridigati nekaj podobnega, kakor je morala ali npravnost.

Poskusil bom, da bi bil čisto stvaren. Torej! V četrtek, 16. novembra, ob 23. uri sem šel po kratki seji in po daljšem sedenju pri vinu z nekoliko dobrih prijateljev po mestnih ulicah. Pred neko hišo je stal parček in se poljubljaj. Šel sem dalje, kakor da nič ne vidim. Toda naj sem hotel ali ne — nekaj sem vendar videl, namreč da je bila deklica moja mala prijateljica Kolombina, mladenič pa ni bil moj prijatelj Vinko.

In zdaj pride nekaj, kar mi je najbolj težko. Gladim si brado, ki je nimam, in ti pravim po očetovsko: «Ti neumno dekle, tako se ne sme delati. Glej, otrok, Kolombina, to je prešerna stvarca, ki sme poljubljati, kolikor hoče in kogar hoče. Kolombina, to je sladka, pretkana punčka, ki ji je ljubezen igračka, ki lahko mirno da Pierotu — toda zdaj ne mislim sebe — poljub, pri tem pa namiguje Harlekinu: «Kolombina» — to je nekaj zelo lepega.

In potem je spet nekaj drugega: «biti nevesta». To je tudi nekaj zelo lepega, nekaj čudovito krasnega, morda najlepše na svetu. Biti nekomu nevesta se pravi: biti njegova, samo njegova, iz lastne volje vsa njegova, ne zato, ker hoče tako morala.

Prav za prav vidim, da to ni moralna pridiga, ampak nekaj drugega. To je stil ali umetniški slog. Ko si bila ti Kolombina, si bila čisto taka, kakor da te je naslikal najnežnejši slikar osemnajstega stoletja. To je bilo lepo. Zdaj pa si nevesta, Kolombina, ne, draga mala A. M., in to nisi popolnoma. To ni stilno, ni v slogu. In to mi ne ugaja. Zato, menim, bi se ti morala odločiti. Upam, da, vem, da se boš odločila za nevesto, zakaj tale mladi človek, Vinko po imenu, je fant od fare in zasluži vso srečo. Tako, kakor ti, otrok.

To sem ti hotel povedati in sem povedal gotovo prav nerodno. Toda morebiti razumeš, kako to mislim. Morda niti huda nisi name. Glej, če pride človek v moja leta, ima pravico, da mladim ljudem, ki so v marsičem veliko pametnejši kakor mi, v mnogih rečeh pa veliko neumnejši, pove to in ono, česar morebiti ne slišijo radi, pa se mora vendar povedati: zavoljo mladih ljudi in zavoljo njihove sreče!

Bodi zdrava, Kolombina! Za mene ostaneš vedno to, a za Vinka to ne smeš več biti.

Tvoj Pierot, ki tudi ni več Pierot.

Mrtve oči

Neko jutro so ga z drugimi ranjenci pripeljali v vojno bolnico. Njegovi svetli, kuštravi lasje so bili vsi zlepljeni s črno strjeno krvjo.

«Strel v glavo, hm,» zdravnik je skomizgnil s širokimi rameni, ko se je sklanjal nad ranjencem. «Treba bo tvegati, če bo, bo, sicer pa bi s kroglo v glavi tudi ne mogel živeti.»

Operacija se je posrečila. Čez dobro uro so operiranca prenesli v bolniško sobo. Glavo je imel vso povito.

Le konec nosa in blede ustne so se videle iz belih obvez. Bolničarka Marta je na tablico nad posteljo zapisala tekočo številko in vojakovo ime: Milan Dobravec, prostak 2. peš. polka. Potem pa se je ozrla k zdravniku in razumevajoče prikimala, ko ji je rekel: «Ta potrebuje miru, popolnega miru, razumete?»

Snop sončnih žarkov je obvisel na Dobravčevi postelji in počasi lezel po njegovem telesu navzgor proti obvezani glavi. Ranjenec je ležal negibno. Marta se je že nekajkrat zaskrbljeno sklonila nadenj. Dihal je komaj zaznavno, a dihal je. Še je živel. Ko je sonce priromalo do njegove obvezane glave, se je nenadoma prebudil. Zganil je z roko in zastokal. Marta je prihitela.

«Le mirno, mirno,» je pobožala njegovo roko.

Prijel je njeno roko in se slabotno začudil: «Kaj še živim? Res živim? Saj so me ustrelili.»

Marta je božala njegovo roko in mu dopovedovala: «Seveda, obstrelili so vas, zato ste zdaj v bolnici. Tu vas bomo pozdravili. Samo mirni, čisto mirni morate biti. Zdaj vam bom prinesla juhe, da se malo okrepite.»

Spil je nekaj požirkov juhe, potem pa je mirno obždel. Bolečina v ranjeni glavi se je prebujala. Vedno huje je grizla in žgala, da je moral od časa do časa zastokati. Nekajkrat je dvignil roko proti obvezani glavi. Toda Marta je dobro pazila nanj.

«Samo mirno, čisto mirno morate ležati, sicer ne boste ozdraveli!»

Roka mu je omahnila. Ubogal je Marto, kakor poslušen, dober otrok.

Zunaj je sijalo sonce. Cvetoče češnje so pripovedovale o pomladi. Na zapadu pa je zdaj, zdaj zagrmelo, kakor da se rušijo veliki plazovi. To so bili topovi. Včasih je njihovo grmenje prevpil histerični rezget strojnic, potem pa je za nekaj trenutkov zavladala tihota, prepolna groze in smrtnih slutenj.

Milan Dobravec je ležal negibno. Ničesar od vsega tega ni slišal. Ko pa je imel tako povito glavo. Ničesar ni videl. Na nič ni mislil. Saj ni mogel. Njegove misli so bile razbite, na drobne koščke razcefrane. Vse, kar je občutil, je bila ena sama čedalje bolj skeleča bolečina. Miren mora biti, mu je ukazal neznan glas. Torej bo miren. Čeprav je to hudo, ko ga v glavi tako boli. Ubogal bo, kolikor bo pač mogel. Saj prav za prav niti ne ve, kaj se dogaja z njim. Kje je? Tisti glas mu je rekel, da je v bolnici, kjer so ga operirali. Prav lahko je pa vse samo utvara. Morda še zmerom leži v tistem umazanem ilovnatem jarku poleg mrtvega tovariša in je vse to o bolnici le predsmrtna blodnja njegovih ranjenih možgan?

Če je tako, potem naj se vse čimprej konča, da se znebi še tega poslednjega, te grozne bolečine v glavi.

Pa se ni končalo. Vse v njem se je polagoma nekako ustalilo. Bolečina v glavi se ni povečala, pa tudi ne zmanjšala. Začel je rahlo verjeti, da je tisto, kar mu je povedal neznan glas, morda vendarle res. Misli so bile sprva rahle in zmedene, polagoma pa so postale jasnejše. Tedaj se ga je spet dotaknila roka, in tisti glas je vprašal:

«No, kako je? Najbrž ste žejni? Naj vam prinesem juhe ali čaja?»

«Kdo ste?» je vprašal in se oklenil roke.

«Jaz?» se je glas rahlo začudil, «jaz sem Marta.»

«Marta,» je odsotno ponovil, «Marta.»

Roka se je izvila. Čez nekaj časa se je čutara dotaknila njegovih ustnic. Hlastno je pil. Ko se je odžejal, se je globoko oddahnil. Zdelo se mu je, da mu je ta topla tekočina vrnila pol življenja. Misel, ki se je že prej velikokrat pojavila, je zdaj vsa jasna obtičala v njegovih možganih.

«Kako je z mojimi očmi?» je vprašal. «Tako me boli, nisem morda oslepel?»

«Ne,» je odvrnila Marta, «oči so samo ranjene. Mirni morate biti in boste ozdraveli.»

«Če je to res?»

«Res. Zdravnik je tako rekel.»

Milan Dobravec je obležal negibno. Ustnice je stisnil, da bi laže sam sebi tajil bolečino.

Tako je bilo prvi dan.

Milan Dobravec ni umrl. Zato, ker je z vso silo svojega bitja še hotel živeti. Zato, ker je z vso močjo svoje volje premagoval bolečino in ostajal miren. Vsak dan dvakrat se je ustavil zdravnik ob njegovi postelji.

«Dobro, dobro,» je zadovoljen prikimal. Ko je odhajal, je naročal Marti: «Samo mir, popoln mir!»

«Da,» je prikimala bolničarka.

Noben dan ni pozabil Milan vprašati Marte: «Kdaj bom videl?»

«Ko vam snamejo obvezo,» je odvrnila Marta vselej enako.

«In kdaj bo to?»

«Če boste lepo mirni, čez tri, štiri tedne.»

V tistih najhujših dneh je bila Marta Milanova edina vez z življenjem. Postala je njegov tovariš, njegov prijatelj, njegov zaščitnik. Kakor otrok je bil proti njej. Čim bolj so se mu vračale življenjske moči, tem rajši se je razgovarjal z njo. Dosti je že vedela o njem. Svojo mlado ženo Ano ji je opisal tako živo, da bi jo takoj spoznala, če bi se srečali. Ani je šele dva in dvajset let. Dobra je, pridna, skrbna in tudi lepa. V predmestju imajo majhno hišico z vrtičem, in Ana zdaj pričakuje otroka. Prvega otroka. Prav za prav se je ta otrok najbrž že rodil. Že ves mesec ni dobil od Ane sporočila. Seveda, pisala mu je že, toda pismo se je moralo nekje izgubiti, ko so neprestano marširali naprej in naprej. Danes tukaj, jutri tam, saj potem ni čuda, da ni dobil ženinega pisma. Tako niti ne ve, kako se je izteklo pri ženi. Toda prepričan je, da je bilo srečno, saj je pri Ani njegova mati. Ona je razumna žena. Lahko bi narekoval Marti pismo za Ano. Dosti ji ima povedati. Toda žena bi se prestrašila, če bi dobila pismo, pisano od tuje roke. Doječa žena se ne sme prestrašiti. Mleko bi se ji posušilo. Zato bo rajši počakal in ji sam pisal, ko mu bodo obvezo sneli z oči.

«Moja Ana je tako dobrosrčna,» je smehljaje se pripovedoval Marti. «Ko me je spremljala na kolodvor, je prosila: Milan, prosim te, ne ubijaj! Ne mogla bi prenešt

misli, da se tvojih rok drži človeška kri. Šaj se niti živali istega plemena ne ubijajo med seboj. Vidite, tako je rekla. Tisto jutro v jarku sem se spomnil njene prošnje. Če bi bil takrat streljal, bi zdaj ne ležal tukaj. Tik pred cevjo moje puške je bil sovražnik. Mlad je bil, skoraj še otrok, in v ušesih mi je pel Anin glas: Milan, ne ubijaj! Nisem sprožil. Potem me je on zagledal in pomeril name...»

Bolniška soba je bila prepolna stokov, vzdihov, klicev in krikov. Dobravec jih je včasih čul, čeprav je imel na debelo povito glavo.

Ali bodo vsi, ki leže v tej sobi, ozdraveli, je vprašal Marto.

«Tega pa ne vem,» se je izvila.

Nekoč je vse prevpil krik blazne groze: «Ne, ne, nočem umreti, nočem!»

Trikrat, štirikrat se je ponovil, se razrasel do grozotnih višin, potem pa se je nenadoma prelomil in izzvenel v jecljajočem stoku...

Dobravec je krčevito zgrabil Martino roko.

«Zakaj ne kriči več?» je vprašal nemirno.

«Onesvestil se je,» mu je povedala.

«Če ni umrl?» V njegovem glasu je zvenela groza.

«Ni umrl,» ga je Marta potolažila.

Vse dopoldne je prisluškoval, toda krik se ni več ponovil. Ko je zvečer Marta spet prišla, jo je najprej vprašal: «Kaj je z onim, ki je prej tako kričal?»

«Odnegli so ga v drugo sobo,» je rekla. Njen glas je prazno zvenel.

«Umril je,» je poudaril in pozorno prisluhnil, kaj bo Marta rekla. Bolničarka je molčala.

Zdaj je vedel. Oni je umrl. Kdo ve koliko jih tukaj v njegovi bližini umrje vsak dan. On pa ničesar ne ve, ničesar ne vidi. Zmrazilo ga je. Tisto noč ni mogel biti miren. Neprestano je moral misliti na onega, ki je popoldne tako kričal. Najbrž je bil mlad. Morda je imel nekje ženo ali pa dekle, zato se je tako bal umreti. Obšla ga je groza ob misli, da bo morda tudi on umrl. Morebiti ga Marta samo tolaži, ko pravi, da bo ozdravel. Odkar ga je obdajala tema, se je odmaknil od zunanjega sveta in se vživel v svet svoje notranjosti. V tem svojem svetu je hranil vse velike in majhne dogodke, ki jih je preživel. Zdaj so imele njegove misli dovolj časa, da so se s temi dogodki podrobno pobavile. Skrbno so proučile vse njegovo dosedanje tako preprosto in vsakdanje življenje, ki je bilo morda prav zaradi te preprostosti in vsakdanjosti po svoje lepo in prijetno. Svoje delo je imel, svoj domek, ženo, ki ga je ljubila, dobro mater, in zdaj je najbrž tudi že oče... Pa bi umrl... Ne, ne, živeti hoče, živeti hoče, živeti mora! Skrčil je pesti in se sam sebi zdel tako močan, da bi ubil samo smrt, če bi zdajle prišla ponj. Mislil je na ženo, na dom in se sam s seboj boril, da bi pozabil tiste krike umirajočega, ki jih je popoldne čul. Boril se je, a je omagal. Hotel je misliti na cvetočo breskev na svojem vrtiču, na Anin nasmehljani obraz, pa mu ga je druga misel izmaličila v bolesto spačen obraz umirajočega. Vse v njem je kričalo tisti poslednji brezmočni upor umirajočega: Ne, ne, nočem umreti, nočem!! Groza ga je z ledenimi prsti zgrabila za goltanec, da je kriknil in se vzpel. Tedaj pa se je v glavi prebudila bolečina, ki je že nekaj dni nekako otopela, kakor da se je bila potuhnila. Spet je začela gristi in žgati. Od njenega skelenja se mu je ogenj razlival po telesu, čuden ogenj, ki je žgal in mrazil obenem, da je drgetal. To je bila smrt, je spoznal. To spoznanje mu je vrnilo nekaj moči, da je nečloveško zarjul: Ne, ne, nočem umreti. Nočem!!

Prihitela je Marta in se prestrašila: «Za božjo voljo, kaj pa je z vami? Kaj vam nisem rekla, da morate biti mirni?»

«Nočem umreti!» se je uprl.

«Šaj ne boste umrli. Samo mirni morate biti. To sem vam že stokrat povedala. Pa si ne zapomnite. Takšen ste kakor neposlušen otrok,» ga je nežno posvarila in vzela njegovo roko med svoje dlani.

«Kdaj bom videl?» je vprašal že bolj mirno.

«Ko vam bodo sneli obvezo. Tudi to sem že povedala.»

Pomolčal je. Martin glas je bil tako miren in blag, kakor da bi se mati pogovarjala z njim. Pomiril se je. Bolečina v glavi je ponehaval. Prijetna utrujenost ga je prevzela in mu zakrila njegov svet bolečin, dvomov in hrepenenj. Zaspal je.

Dnevi so minevali. Milanu Dobravcu so vračali zdravje. Na tisto noč je že skoraj pozabil. Zunanji svet se mu je vedno bolj približeval. Približala mu ga je zavest, da bo spet kmalu videl. Da, videl bo. Videl! Še zmeraj je spraševal Marto, vsak dan nestrpneje: «Kdaj bom videl?» In Marta mu je vedno enako odgovarjala: Ko vam bodo sneli obvezo. Le da je bil iz dneva v dan njen glas nedoločnejši, včasih je hote njegovo vprašanje preslišala. Nekoč pa mu je morala povedati:

«Jutri boste odšli poslednjič k zdravniku. Ozdraveli ste, snel vam bo obvezo.»

«Jutri? Jutri?» je planil Dobravec in izpražil roke, kakor da bi jo hotel objeti.

«Marta, ko bi vi vedeli, kako sem vesel. Jutri bom spet videl, kajne?»

Odgovora ni dobil. Marta je bila tiho odšla.

To ga je nekoliko zmedlo, vendar mu ni skalilo veselja. Marta je morala pač nekam hitro oditi, saj ni samo za to tu, da bi se pogovarjala z njim. Torej jutri. Jutri!

Zjutraj navsezgodaj je prišla Marta ponj. Ko se je oprl na njeno roko, je začutil, da je ledenomrzla in rahlo drgeta.

«Zebe vas,» se je začudil in se dobrodušno pošalil, «najbrž bo tega krivo prevroče srce, kaj? Meni je pa danes tako vroče. Od sreče.»

«Kar lepo se je zacelila vsa ta grda reč,» je momljal zdravnik, ko mu je drugega za drugim odstranjeval zavoje z glave. Marta je stala pri vratih in drgetala. Zdaj, zdaj bo prišlo najbridejše spoznanje. Siromak. Kako bo to prenesel. Ona je kriva. Morala bi ga pripraviti na to. Morala bi... pa ni mogla, ni mogla...

Zadnji ovoj je padel na tla. Dobravec je segel k očem in zastokal:

«Gospod, nič ne vidim... rekli so mi...»

«Kaj so vam rekli?» je vprašal zdravnik.

«Da bom videl, ko mi snamejo ovoje.»

«Dragi moj, čudežev do danes mi zdravniki na žalost še ne znamo delati.»

«Torej ne bom nikoli videl. Slep bom. Za večno bom slep?» Dobravec obraz je postal zelenkastobel. Nagnil se je naprej in iztegnil roke ter jih sklenil, kakor da hoče moliti.

«Rekel sem, čudežev mi zdravniki še ne znamo delati. Toda pomirite se. Šaj se boste navadili in vživeli. Na kaj vse se morajo dandanes ljudje navaditi. Bodite veseli, da še živite; takšno grdo rano ste imeli, da sem resno dvomil v ozdravljenje. No, no, le pogum, slišite...» Zdravnik ga je dobrohotno potrepil po ramenu, ko je videl, da omahuje. «Dešetkrat večji siromaki so oni, ki jim moramo odrezati roke in noge, pa so še veseli, če jim ohranimo življenje...»

Foto Slavko Smolej
Invalid

Ves potrt je šel z Marto.

«Zakaj ste me nalagali, da bom videl?» jo je vprašal med potjo, mirno in čisto odsotno, kakor da bi rad zvedel nekaj prav vsakdanjega.

«Morala sem,» je zašepetala Marta, «morala sem. Nisem vas smela razburjati, sicer bi ne ozdraveli. Hotela sem vas ohraniti vaši Ani.»

Dobravec se je votlo zasmejal.

Ko sta prišla do Dobravčeve postelje, je Marta zagledala na odeji pismo.

«Pismo ste dobili, Dobravec,» se je razveselila in segla po pismu.

«Pismo?» se je zbudil kakor iz sanj. «Pismo, zame, res? Marta, če ste me spet nalagali?»

«Ne, ne, potipljite ga,» mu je porinila pismo med prste. «Ali naj vam ga preberem?»

«Najprej poglejte, kdo je podpisan.»

Marta je odprla pismo in prebrala podpis: «Ana.»

«To je ona, moja žena,» je zašepetal Dobravec.

Marta je brala:

«Dragi Milan! Tako dolgo že nisem dobila od Tebe ne pisma ne karte, da me kar resno skrbi. Mama me pa tolaži, da Ti pisati najbrž ne utegneš ali pa ne smeš zaradi cenzure. Daj Bog, da bi bilo res tako. Jaz sem Ti že večkrat pisala, pa so vsa pisma prišla nazaj. Morda boš dobil to pismo. Moje srce mi pravi, da ga boš. Predragi! Nekaj veselega Ti moram povedati. Uganeš, kaj? Fantka imava. Zdrav je, krepek in srčan. Tebi je zelo podoben. Bradica, nosek in čelo so Tvoji, oči ima pa moje. Milan, izprosi si dopust in pridi, pridi čimprej, da ga boš videl. Da boš videl, kako zelo Ti je podoben...»

«Nikoli, nikoli ga ne bom videl,» je zastokal Dobravec in sklonil glavo. Iz mrtvih oči so mu tekale solze...

Za tesh reševalkah Za oibnijih rešenkah

Skozi gozd se je vila zasnežena smučina. Na širne bele planjave je legala noč in ogrinjala sanjajočo zemljo s svojim temnim, mrzlim plaščem. Za gorami je ugašala poslednja zarja in barvala oblačke z rožnato lučjo, ki je čedalje bolj bledela, se končno utrnila ter izginila v temo. Sredi neba je že plaval mesec in obseval zasnežene smreke, da so metale temne, pošastne sence na pot.

Bilo je tako mrzlo, da je prav neprijetno ščipalo v lica in grizlo v nos.

Tiho, brez besed so korakale tri prijateljice po zameteni smučini. Kdaj pa kdaj so se ustavile, in prva se je previdno ozrla po smrekah in oprezovala za odlomljenimi vejicami.

«Kaj pravita,» je končno pretrgala molk, «kaj ni bila sijajna moja ideja, ko sem Miri in Bredi naročila, naj delata med potjo znamenja, da ju bomo mogle poiskati, če bi se slučajno kaj primerilo in bi ju do teme ne bilo nazaj?»

«O seveda, pa kako sijajna!» se je oglasila druga. Ampak kaj nam vse to pomaga, če bomo nazadnje vendar prišle prepozno in ju bomo zdaj, zdaj zagledale zmrznjeni v snegu! In ob mislih na to se ji je glas sumljivo zatresel.

«Čemu ju je bilo sploh treba pošiljati po drva?» je nadaljevala tretja — Zdenka. «In to že pod noč! Saj bi lahko počakale do jutra, bi si že nekako pomagale dotlej!»

«Seveda,» jo je zavrnila prva — Metka, «in pri tem bi nas vseh pet zmrznilo, ali pa bi morale pokuriti vse klopi in stole ter si s tem nakopati smrtno jezo Krčonovega gospodarja na glavo! To bi bilo še dosti slabše kakor smrt v snegu!... Sploh pa, saj je Mira vendar sama rekla, da natanko pozna vso okolico, ker se hodi sem že tri zime smučat!»

Oni dve sta na te dokaze molčali; slišati je bilo le smučiči, ki so drsele po snegu.

«Škrk,» se je nekaj oglasilo.

«Ježeš!» so zaklicale vse tri hkrati in pazljivo prisluhale v temo.

«Zdaj je po nas!» je zajecljala Vera, največja strahopetnica med njimi.

«Lepo vaju prosim, pojdimo nazaj, oni dve si bosta že kako tudi brez nas pomagali, če pa ne, je itak že vse izgubljeno in ni treba, da bo mesto dveh zmrznjencev kar petero mrtvih!»

«Jasno,» ji je odgovorila Metka, ki si je medtem že opomogla od strahu, «jasno, strah te bo požrl. Prav nate čaka, trlica ti suha! Mislim, da bo imel že toliko okusa, da si bo izbral kak bolj masten zalogaj, kakor si ti... Sploh pa, Vera, kaj nisi ti posebna ljubiteljica senzacij? Samo misli si debele napise in kilometre dolge, na smrt ganljive članke v časopisih, ki bodo objavljali: Petero mladih deklet je našlo smrt v belem elementu. Tri dekleta so se žrtvovala za svoji prijateljici in so same ugasnile sredi deviško bele narave. Petero...» Tako se je bila zamislila v ganljive slavospeve časopisov, da ni slišala, kako je v gozdu znova zaškrtnilo.

«Oh molči,» je zdaj še bolj zašklepetala Vera, «vrnimo se, jaz ne zdržim več!» Ko pa ji je Zdenka zadaj stopala na smučiči in ji na njene prošnje ni nobena odgovorila, je morala še sama nadaljevati pot, sama pri sebi godrnjaje:

«Kaj mi je bilo tega treba? Mar bi bila ostala doma, saj mi je mama rekla, naj nikar ne hodim s takimi avšami, kakršne ste ve. O, jaz neumnica!»

To pa je bilo tudi sicer mirni Zdenki preveč.

«Kaj si čisto brez srca!» je vzkliknila jezno, «onidve morda zmrzujeta kje v snegu, ti pa govoriš take neumnosti! Saj res, doma bi bila ostala in se mame držala za krilo!»

In spet je bilo vse tiho.

Smučina, ki se je vila pred njimi, je bila tu pa tam čisto zametena od snega, ki ga je bil zvečer nanosil

močan veter, tako da se je morala Metka včasih precej ozirati, preden je kje zagledala odlomljeno smrekovo vejico in vedela, kod gre pot naprej.

Nebo se je bilo že čisto stemnilo, in tiha noč je ležala nad zamrzlo zemljo. Mraz je postajal vedno ostrejši in ostrejši.

Gozd se je zredčil, in jasa, ki se je zdajci pokazala pred njimi, je bila kakor čudežna dežela kralja Matjaža, vsa posejana z iskrecimi, lesketajočimi se utrinki snežnih zvezdic, ki jih je užigala in ugašala svetla mesečina.

Na obzorju so se dvigali temni obrisi gora, katerih zasnežene stene so se tu in tam srebrno zableščale.

Ves ta pogled je bil tako čudežno lep, da so se dekleta ustavila in brez besedi strmela v to krasoto. Celo Vero je pogled na vse to očaral, da je nazadnje skoraj šepetaje spregovorila:

«Moj Bog, kako je to lepo!»

Pri teh besedah sta se tudi Metka in Zdenka zdramili. Metka se je pričela ogledovati za smučino in dogovorjenimi znamenji. Napravila je nekaj korakov naprej, potem pa se oklevaje ustavila.

Smučina levo, smučina desno, ena naprej, druga nazaj, znamenj pa nikjer.

Kam zdaj?

Drugi dve sta se ji približali in se postavili vsaka na eno stran. Vse tri je stisnilo pri srcu. Dokler so imele pred seboj jasno smučino, se jim je zdelo, da bodo Bredo in Miro vsak čas zagledale pred seboj. Zdaj pa, ko so stale pred križiščem in niso vedele ne kod ne kam, se jih je polotil strah, da onima dvema vsaka minuta, ki jo bodo zamudile, lahko prinese smrt. Prestrašeno so prisluhale v daljavo, da bi kje zaslišale kak glas v pomoč. Pa nikjer nič. Le kdaj pa kdaj je zaškrtnila veja, če se je sneg usul z nje. Kroginkrog je ležal

Mira

gost smrekov gozd, le one so kakor tri izgubljene revice stale sredi jase, obsejane od svetle mesečine.

Nazadnje je Metka odločila:

«Vsaka pojde po eni smučini in bo pazila na znamenja ob njej. Paziti pa bomo morale, da se ne bomo toliko oddaljile druga od druge, da bi se ne mogle več priklicati... Pojdimo v božjem imenu!»

Čudni so bili občutki treh nočnih potnic, ki so vsaka v svojo smer hitele proti pošastno temačnemu gozdu. Bilo jih je skoraj strah tistih zakrivljenih senc, ki so jih smreke metale na jaso, in skrivnostnih glasov, ki so zdaj pa zdaj presekali tišino.

Zdenka je prišla že malone do gozda, ko je hipoma zagledala svetlo progo luči, ki je padala skozi ozko špranjo ne dosti oddaljene kočice. Najprej se je malo zdrznila nad tem nenadnim odkritjem, potem pa se je hitro potolažila ob misli, da so v bližini ljudje, ki jim bodo lahko pomagali iskati pogrešani tovarišici.

Pohitela je po smučini nazaj ter poklicala Vera in Metko, da bi ju obvestila o svoji najdbi. Nekako grozotno je odjeknil njen glas skozi noč.

Kmalu je opazila dve postavi, ki sta drseli proti njej po svetli planjavi lesketajočega se snega. Že od daleč je slišala razburjena vprašanja:

«Kaj je? Si kaj našla?»

Z glasnim vpitjem jima je povedala o svojem odkritju. Metka je bila novice zelo vesela, zato pa se je Vera toliko bolj prestrašila, češ, bog ve, kakšni hudobni ljudje stanujejo v njej.

«Seveda,» jo je zavrnila Metka, «roparji in razbojniki kajpak!» in že je odločno odsmučala po smučini do kočice. Iz nje je prihajal glasen ženski smeh in moški glasovi.

«Slišiš, Vera,» je zaklicala Metka, «eno že koljejo, zdaj pridemo pa me na vrsto!»

«Oh, Meta, da se ti ljubi!», jo je prekinila Zdenka, sama vsa v skrbeh za izgubljeni prijateljici.

Potrkale so na vrata. Ko se nihče ni oglasil, so pritisnile na kljuko, in vdala se je. Odpele so si smučke in stopile v temno vežo. Z leve so prihajali glasovi. In ko je Metka natančneje prisluhnila, je zagrabila onidve za roko in zašepetala:

«Poslušajta! Saj to sta vendar Breda in Mira!»

«Saj res,» sta vzkliknili obe hkrati. «Le kaj počneta tukaj?»

«No, saj sem vama rekla,» se je spet razburila Vera, «da ne morejo biti prida ljudje! Bog ve, kaj počno z njima?»

Zdenka

«Kožo jima derejo s telesa,» se je odrezala Metka, «saj slišiš, kako se smejeta!». In že je pogumno odprla vrata. V oči ji je udaril svetel pramen luči in gost dim cigaret. Ni se še doobra razgledala, ko je že zaslišala Mirin glas:

«O svetnice, ve tudi tukaj? Kdo bi to pričakoval, ko ste vendar take nasprotnice moškega spola!»

Tedaj pa ... uh ... kako so vse tri vzkipele!

«O, ve nesramnici grdi! Naj se pogrezne zemlja pod vama v taki grdobiji! Vse premrle smo preiskale gozd, prestale nepopisen strah za vaju, zmolile že vse tri dele rožnega venca za vajini v snegu zamrzli grešni duši, vedve pa se lepo zabavata tu in vama ni prav nič mar, da smo že skoraj umrle od strahu za vaju in bi se bile lahko vse tri izgubile sredi temne noči.»

Nastal je tak krik in vik, da so si fantje prestrašeni tiščali ušesa in niso vedeli, kako bi pomirili razburjene duhove.

Naposled so vendar toliko utihnile, da je Breda lahko pojasnila, kako sta se z Miro pri nabiranju dračja toliko zamudili, da je bila že skoraj noč, ko sta prišli do jase, kjer sta zagledali gospodarje te koč. Ko so ti videli, kakšno veliko butaro drv sta nabrali, so jima obljubili, da jima bodo pomagali in ju spremili nazaj, le malo čaja naj prej še popijeta pri njih. Ker sta bili vsi premraženi, tega povabila seveda nista mogli odkloniti in sta se tako pri topli peči v prijetni družini res nekoliko zamudili.

«Sploh pa,» je Breda zaključila svoj govor, «saj je čisto prav, da ste bile v skrbeh za naju in ste mislile, da sva v smrtni nevarnosti. Kaj ni geslo naše peteročlanske zveze, da so fantje največja in najhujša nevarnost za nas?!»

Ti dokazi so seveda pomirili tudi razburjene duhove užaljenih «rešiteljic». In ne dolgo potem so na srečno spravo in še srečnejšo rešitev že družno napivali številne zdravice.

Foto: Vladimir Susić, Zagreb

Med izpustom

Breda

«Čuden otrok je tale Julka,» so si pravili ljudje, kadar so se ozirali v okna Kranjčevega stanovanja in videli za oknom zamišljeni obrazek osemletne deklice, Kranjčeve edine hčerke.

Pa je bila res čudna ta njihova Julka. Po cele ure je tiho sedela pri oknu, z očmi, uprtimi nekam v daljšo, in z mislimi, mudečimi se bog ve kje. Nikoli se ni igrala z drugimi otroki, nikoli se ni na glas smejala in nikoli ni nagajala, kakor drugi otroci njenih let. Vedno je posedala sama v tihem stanovanju, daleč od vseh sovrstnikov iz okolice.

Ljudje so ugibali to in ono, pravega pa ni vedel nihče. Vedeli so le toliko, da je Julkin oče prevažal mleko po hišah in je njena mati prala pri bogatih ljudeh, sicer pa prav nič več, kakor pred štirimi leti, ko so se Kranjčevi z vso svojo borno kramo priselili v predmestje. Ta družina se ni menila za nikogar, z nikomer ni govorila, temveč je živela svoje lastno življenje, daleč od drugih ljudi.

Nekateri so govorili, da so prevzetni, drugi spet, da so srečni le, če so sami med seboj, in tretji, da so včasih gotovo videli srečnejše dni, pa jih je nesreča zaradi izgubljenega denarja tako potrla, da so tako osameli. Četrtri spet to in peti drugo, toda vse to so bila le ugibanja brez dokazov in osnove.

Vsi pa so bili prepričani, da mora biti njih življenje mirno in lepo, ker izza njihovih vrat nikoli ni čuti trde besede ali glasnega prepira.

Toda prav vsi so se motili. Kajti čeprav so živeli na videz srečno življenje, so stene njihovega malega stanovanja videle več solza in preslišale več vzdihov, kakor marsikje drugje v predmestju. Čudna, neutolažljiva žalost je že leta in leta ležala nad temi tremi ljudmi. Julki je bilo takrat tri leta, ko so stanovali še sredi mesta v veliki stanovanjski hiši z razsežnim dvoriščem na sredi. Dobro se jim je godilo. Imeli so majhno mlekarno, ki jo je vodila mama, oče pa je zjutraj razvažal mleko, ki ga je čez dan nakupil pri okoliških kmetih. Kadar je bil dobre volje in se je sonce smehljalo z jasnega neba, je vzel tudi Julko s seboj, da se je z njim veselila božje narave in vriskala nad čudesi, ki jih ji je razkazoval z ropotajočega voza.

Resnično lepo je bilo takrat. Julki se je zdelo, da so bili tisti dnevi daljne, srečne sanje njene rožnate, sončne mladosti, ki pa je minila in se ne povrne nikoli več.

Nekega dne je bil oče prehlajen, zato je njegova žena napregla voziček in se odpravila na pot. Ker je bilo lepo in ji Julka ni in ni dala miru, jo je posadila zraven sebe, in veselo prepevaje sta oddrdrali iz mesta. Ustavljali sta se po vaseh, se pogovarjali s kmeti, kupovali, barantali in se dobre volje smejali v božji dan.

V gostilni, kjer so vsak dan nakupili največ mleka, so ju zadržali in povabili na južino. Mati je odšla z gospodarjem v hišo, Julka pa je ostala sama na dvorišču in se motala okoli hlevov. Ogledala si je konje in krave in kokoši in vse, kar je zanimalo njene radovedne mož-

gančke. Ko pa matere še ni bilo, je smuknila čez cesto k mlaki, kjer so plavale mlade račke.

Zdajci je nastal na vasi glasen vrišč. Nekje na zgornjem koncu se je splašil konj in z vozom vred zdirjal po cesti navzdol.

Julka, vsa zaverovana v drobne kepice, ki so se potapljale v umazano vodo, ni nič opazila. Kar je zagledala na drugi strani ceste račko, ki je čisto sama kobacala po pesku in žalostno klicala mamo. Ne da bi se ozrla na cesto, je Julka stekla čez, da bi ubogega izgubljenčka pobrala in nesla k drugim račkam.

Tedaj pa... ropot, krik, udarec... in Julka je obležala sredi ceste oblita s krvjo. Zadnji kolesi dirjajočega voza sta ji zavozili čez drobno telesce...

Dolgo je ležala v nezavesti, in vsi zdravniki so že zmajevali z glavjo nad njo. Pa se je nazadnje le izlizala, tedaj popolnoma zdrava ni bila nikoli več. Oče, ki je noč in dan preživel ob njeni postelji, je pozabil na delo in svoje dolžnosti, pred seboj je videl le shujšani, drobni obrazek svoje hčerke in njene temne, žalostne oči. In vselej, kadar se je ozrl vanje, je vstal v njem bolesten občutek krivice, ki so jo prizadejali njegovemu otroku. Prav na dnu pa se je oglašala obtožba nad njegovo ženo.

Uboga žena je bila nekaj časa čisto pretresena od onega prizora, ki ga je videla, ko je na krik ljudi pritekla iz gostilne. Toda bila je močna in hrabra, da je kmalu pregnala svoje duševne težave. In ko je videla, da se mož ne meni za delo, je sama pričela skrbeti za vse. Vodila je mlekarno, razvažala mleko, se vozila po vaseh, a sama vsega vendar ni zmogla. Njihova blaginja je nazadovala. Vse, kar je prigarala, je šlo za zdravnike in draga zdravila.

Kmalu so prodali mlekarno in za njo je šlo iz hiše vse, kar je bilo količkaj vredno. In ko je bila Julka že malo pri moči, so se iz mesta preselili v majhno predmestno stanovanje. Tu pa se je pričel zanje pravi pekel...

Julka je pričela počasi vstajati in po malem hoditi, toda daleč ni mogla. Njijene noge je niso nosile več tako, kakor nekdanje dni. In tudi srce je bilo nekaj bolno. Zdravniki niso mogli ugotoviti, kaj je. Takoj jo je začelo zbadati, če se je le malo utrudila ali razburila. Zato je morala ostajati doma, in od prejšnjega zdravega otroka je ostalo samo še borno telesce in velike oči sredi bledega obrazka... Pa to ni bilo najhujše.

Oče je sicer spet pričel hoditi na delo, toda brez pravega veselja. Zjutraj je razvozil mleko, potem pa je ves dan sedel doma in pravil svoji hčerki dolge, pravljичne zgodbe o soncu in rožah in poljih in daljnih, skrivnostnih deželah. Za ženo pa se skoraj ni več menil. Kajti čedalje bolj je vstajala v njem obtožba, da je ona edina s svojo malomarnostjo zakrivila nesrečo njenega otroka.

Žena, ki jo je že dolgo bolelo, da mož tako zapravlja čas in dan za dnem poseda le pri bolnem otroku, mu je nekega dne omenila, da bi se zdaj vendar že lahko

foto: Zeiss Ikon

Zimsko jutro

malo bolj oprijel dela. To mu je bilo dovolj. V hipu so se usuli iz njega vsi oni pekoči očitki, ki jih je že toliko časa nosil v sebi, razlili so se po ženinem srcu, v hčerino dušo, po sobi, po kuhinji, vsepovsod, vsepovsod je kípelo od njegovega razburjenega sikajočega glasu, ki je kakor vihar vstajal iz njega in podiral vse, kar se mu je stavilo na pot. Ko se je razgovoril in končno utihnil, se je šele zavedel, kaj je napravil. Potrč od krivice, ki jo je bil storil otroku in ženi in sebi, je zagrabil klobuk in odtaval v megleni, zimski dan. Blodil je po ulicah, se zaletaval v ljudi, za hip postal, da je razpredel svoje prekipevajoče misli, potem pa se spet pognal naprej proti neznanemu cilju. Vedel je, da je ženi storil krivico, ko ji je vrgel svoje grozotne očitke v obraz, saj se je zavedal, da je bila ona nedolžna pri tem in je bil vsega kriv nesrečni, usodni slučaj. Vedel je tudi, da bi tega nikakor ne smel storiti pred hčerko in ji s tem upihnuti tisto svetlo luč, v kateri sta doslej živela on in njena mati, in ji zasejati senco očitkov v njeno občutljivo srce. Toda dobro je

čutil, da bi bil zblaznel, če bi še naprej nosil v sebi tisti grozotni val obtožbe, ki ga je vsega zajel. In bal se je, da bo v njem še dalje živel oni drugi krivični jaz, ki bo od časa do časa planil na dan, vselej, kadar ne bo mogel več prenesti misli na krivico, ki je njegovega otroka za vse življenje prikrajšala na veselju in sreči...

Šele pozno v noč se je ves razdvojen in neutolažen vrnil domov.

Julko je ta dogodek strahotno pretresel. V vsem svojem življenju še ni slišala žal besede iz očetovih ust, zdaj pa jo je hipoma zajel cel plaz njegove slepe ogorčenosti. Pri prvi njegovi besedi je v njej zamrlo še tisto malo otroške mladosti, ki jo je še imela v sebi, in na nje mesto je stopilo bridko, pregrenko spoznanje življenja.

Po tem dnevu je bilo pri njih spet nekaj časa tiho in mirno. Le oče je zdaj bolj redko ostajal doma in se je skoraj cele popoldneve mudil v mestu. Obe z mamo sta mislili, da je morda le začel delati. Toda neke noči je Julko prebudilo šepetanje, in spet je zaslišala očetove

očitke in materine grenke vzdihne. Nekaj časa je prisluškovala, potem pa je ihte zlezla pod odejo in si zamašila ušesa, da bi ne slišala ničesar več. In ko je oče odšel zjutraj z doma, je brez pozdrava zaloputnil vrata za seboj, in mati je imela objokane, rdeče oči.

Kmalu je bilo to že kar na dnevnem redu. Njihovo prejemirno življenje se je zdaj spremenilo v jok in prepir.

Čeprav se ni oče pred Julko nikoli več spozabil, je prav dobro vedela, kaj se godi pri njih. Vzlic svojim osmim letom je spoznala marsikaj, kar bi niti odrasel človek ne bil opazil. In ker je bila tako nežna in občutljiva, jo je še huje zajel pekel, ki se je zgrnil nad njeno mamo in očeta. Ni ji bilo najhujše to, da se oče skoraj ni menil več zanjo in je cele dneve pohajkoval po mestu, tudi je ni bolelo to, da se je mama pričela zadirati nanjo in jo včasih celo udarita. Ne! Saj je dobro vedela, da jo ima oče v kljub temu rad in da ravno zaradi te svoje ljubezni do nje muči mamo s krivičnimi očitki. Vedela je tudi, da se mama znaša nad njo zato, ker jo boli krivica, ki jo mora prestajati zaradi nje. Trpela je, ker ni vedela, komu naj da prav, očetu ali mami? S kom naj potegne? Z očetom, ki je krivičen, pa jo ima rad, ali z mamo, ki trpi, pa je grda z njo? In kako naj pomaga, da bo temu konec. Kajti noč in dan jo je preganjala zavest, da je prav za prav ona vsega kriva in da je zato njena sveta dolžnost, da umiri prepir med starši.

Bilo je pred Svečnico. Oče jima je obljubil, da ju popelje na praznik v cerkev, potem pa morda s sanmi tudi malo iz mesta, če bo Julka močna in zdrava. Obe z mamo sta bili presrečni. Julka je ves dan žgolela po sobi in prenašala svečo, ki jo ji je bil kupil oče za jutrišnji dan. Da bi videli, kako je že zdrava, je drugo jutro sama vstala, se oblekla in sedla na okno, da bi videla, kdaj se bo vrnil oče in zložil vrče in kangle za mleko na tla, da se bodo potem odpeljali iz mesta. Ko ga je zagledala, mu je že od daleč mahala in se mu žarečih oči smejala v pozdrav. Že je videla, kako je razložil kangle in nasul konju ovsu, že je slišala njegove korake pred vrati. Tedaj pa joj — se ji je od veselega razburjenja stisnilo srce, megla se je zgrnila čez oči, in toliko da je vstopil oče, je že ležala brez zavesti na tleh.

Ko se je zbudila, je zagledala nad seboj zaskrbljeni očetov obraz. Komaj pa je odprla oči, se je že oddaljil, zaklel in zaloputnil z vrati. Julka in mama sta ostali sami.

Čez čas je mati objokanih oči sedla k njej na posteljo in ihte šepetala:

«Glej, Julka, kaj si nam spet naredila! Tako sem se veselila tega dne in sem si želela priti ven iz teh sivih zidov v sončno, božjo naravo. In kaj imam zdaj? Ves dan bom spet sama posedala v sobi, s tvojim bledim obrazom in čudno svetlikajočimi se očmi pred seboj. O ti nesrečni moj otrok, koliko bridkosti sem že preživela zaradi tebe. Ti prekleto, stokrat prekleto življenje, kaj si sploh še vredno življenja? O da bi mogla umreti, umrla bi rajši danes ko jutri!»

Kakor udarci so padale te besede na Julko. Njeno malo, ubogo srce ji je ko preplašen vrabček trepetalo v prsah. Zaradi nje hoče mama umreti? Zaradi nje se ji življenje ne zdi več vredno življenja? ... Ne, to se mora končati. Rajši pojde sama od tod ...

Ko se je popoldne odpravila mama z doma in je Julka ostala sama, je skovala načrt. Vstala je s postelje, se oblekla, zavila v culico punčko in kos kruha ter se tiho splazila iz hiše. Prišla je na ulico in se od tod napotila v smer, v katero je zjutraj tolikokrat videla odhajati svojega očeta. Šla je tik ob hišah, zavita v veliko materino ruto, počasi in previdno, korak za korakom. Kdaj pa

Foto: Zeiss Ikon

Julka

kdaj se je naslonila na zid in počivala. Noge so ji bile težke kakor svinec, glava motna od megle, ki je ležala vsenaokrog. Toda njene misli so bile jasne in odločne. Vedela je, da mora priti iz mesta na polje, tja, kjer sijaje sonce, tisto čudežno, zdravilno sonce, ki bo njej vrnilo zdravje, očetu in mami pa lepe, mirne dni. Saj ji je bil oče tolikokrat obljuboval, da jo bo nekoč peljal v daljne južne dežele, kjer ji bo sonce pordečilo blede lica in vrnilo moč in zdravje v njeno ubogo, bolno telo. In zdaj se je sama napotila tja.

Hiše ob cesti so bile čedalje bolj redke. Kmalu se je znašla sredi zasneženega, širnega polja. Megla, ki je ležala nad mestom, se je tu razredčila, in blede sonce je kdaj pa kdaj posijalo skozi izginjajočo kopreno sive megle. Julka se mu je nasmehnila kakor ljubemu znanцу in pospešila korake, da bi bila čimprej pri njem.

In res, tam za ovinkom je zdajci zasijalo vse jasno in čisto in se zaiskrilo v žareči luči, da se je Julki od tolike svetlobe skoraj zameglilo pred očmi. Stopila je s poti v sneg in zavila za griček, ki se je dvigal ob njej. Zdaj je šele opazila, kako zelo se je bila utrudila med potjo. Položila je ruto na tla in si dela culo pod glavo, da bi se odpočila. Vsa se je predala sončnemu žaru, ki jo je poljubljal s svojim toplim sijem, in nič ni občutila mraza, ki se je skozi tanko ruto priplazil do telesa in ji pil toploto iz njega. Sama ni vedela, kdaj je zaprla oči in zasnjala, da ji sonce vliva moč, da je že vsa močna in lahka. Čez čas se ji je zdelo, da se dviga nekam visoko pod nebo, vedno višje, vedno višje. In prav na koncu je skozi meglo zagledala očetov in materin obraz.

«Nič se ne bojta več zame,» je zašepetala, «sonce mi je vrnilo zdravje. Ne bo se vama treba več prepirati zaradi mene.»

In pri tem se je nasmehnila svetlo in jasno kakor samo zlato sonce, potem pa je nagnila glavo in zaspala ...

B-F 2860

za male in velike

KROJI «ULTRA» SE NAROČAJO POD OZNAČENIMI ŠTEVILKAMI PRI «ZENI IN DOMU», LJUBLJANA, DALMATINOVA 8. ZA KROJE JE TREBA OBENEM NAKAZATI PRI KROJU OZNAČENI ZNESEK. KROJ PREJMETE IZ INOZEMSTVA V OSMIH DNEH.

B-F 2867

K-M 5658 K-M 5676 K-M 5552

B-F 2867. Lepa dekliška obleka, okrašena s prami iz baržuna. Blaga potrebujemo (za velikost 14) 2.55 m, če je 92 cm široko. Veliki kraj «Ultra» se dobi v velikostih 14 in 16 po 22 dinarjev.

B-F 2857. Obleka iz dveh vrst blaga. Bluza je iz pikčaste svile, krilo pa iz blaga ali iz baržuna. Blaga potrebujemo (za velikost 15) za krilo 1.75 m, za blužo pa 1.20 m, oboje 92 cm široko. Veliki kraj «Ultra» se dobi v velikostih 15 in 17 po 22 dinarjev.

K 8857

K-K 1671 K-K 1716

B-F 2860. Srajca in blače z barvasto obrobo. Blaga potrebujemo (za velikost 14) 1.35 m, če je 92 cm široko. Mali kraj «Ultra» se dobi velikostih 14 in 16 po 14 dinarjev.

K-K 1669. Deška spalna srajca. Za velikost 13 potrebujemo 3.20 m blaga, če je 80 cm široko. Mali kraj «Ultra» se dobi v velikostih 9, 11 in 13 po 14 dinarjev.

K-K 1671. V celem krojena spalna pižama za desetletnega dečka. Blaga potrebujemo 2.90 m, če je 80 cm široko. Mali kraj «Ultra» se dobi v velikostih 8, 10 in 12 po 14 dinarjev.

K-K 1716. Deške spodnjice. Za velikost 6 potrebujemo 0.50 m blaga, če je 80 cm široko. Mali kraj «Ultra» se dobi v velikostih 4, 6 in 8 po 7 din.

K-M 5658. V celem krojena dekliška obleka, okrašena z vezeninom. Za velikost 12 potrebujemo 2 m blaga, če je 92 cm široko. Mali kraj «Ultra» z risho za vezeninom se dobi v velikostih 8, 10 in 12 po 14 dinarjev.

K-M 5676. Obleka za solarko. Krito je iz karirastega, joptca pa iz enobarvnega blaga. Za velikost 7 potrebujemo: za krilo 0.60 m blaga, za joptco pa 0.70 m blaga, oboje 130 cm široko. Mali kraj «Ultra» se dobi v velikostih 5, 7 in 9 po 14 dinarjev.

K-M 5552. Dekliški plašč brez ovrtnika, s pošiki iz krzna ali baržuna. Pas je pretaknjen. Blaga potrebujemo (za velikost 9) 1.40 m, če je 140 cm široko. Mali kraj «Ultra» se dobi v velikostih 7, 9 in 11 po 14 dinarjev.

K 8857. Čipkasta obleka za gospe. Vstavljene svilene pas ima obliko žilovka. Čipk potrebujemo (za velikost V) 3.25 m, če so 90 cm široke, svile pa 0.55 m, če je 92 cm široka. Veliki kraj «Ultra» se dobi v velikostih III, IV in V po 22 dinarjev.

USAK MESEC BOMO

PRINAŠALI MODELE KATERIH KROJI BODO NARI-

1

3

Štev. 1. Zimski plašč, krojen po prsni širini 100 cm. Ovratnik in veliki našiti žepi so okrašeni z nizkim krznom. Blaga potrebujemo 2,75 m, če je 140 cm široko.

Štev. 3. Zimska pražnja obleka, krojena po prsni širini 90 cm. Veliki našiti žepi so okrašeni z vezeno ali z našitvi okrasnih vrvic. Blaga potrebujemo 2 m, če je 140 cm široko.

Štev. 4. Preprosta zimska obleka, krojena po prsni širini 94 cm. Blaga potrebujemo 4 m, če je 90 cm široko.

Štev. 5. Preprosta obleka za doma in za pod plašč. Krojena je po prsni širini 96 cm. Blaga potrebujemo 4,50 m, če je 90 cm široko.

Štev. 6. Predpasnik za gospodinjstvo. Zanj potrebujemo 2 m blaga, če je 80 cm široko.

Štev. 8. Zimska bluza z našitimi žepi. Krojena je po prsni širini 92 cm. Blaga potrebujemo 2 m, če je 80 cm široko.

8

6

4

5

NA TEH DVEH STRANEH

SANI NA POLI, KI BO PRILOŽENA „ŽENI IN DOMU“

Štev. 2. Plašč za 14- do 16-letno dekle. Zanj potrebujemo 2,50 m blaga, če je 140 cm široko.

Štev. 7. Obleka za 10- do 11-letno deklico. Blaga potrebujemo 1,75 m, če je 140 cm široko.

Štev. 9. Spalna srajca za 6- do 8-letno deklico. Blaga potrebujemo 3 m, če je 80 cm široko.

Štev. 10. Spalna srajca za 4- do 6-letnega dečka. Blaga potrebujemo 2,50 m, če je 90 cm široko.

Štev. 11. Sportna obleka za 6- do 8-letnega dečka ali deklico. Blaga potrebujemo 1,75 m, če je 140 cm široko.

Štev. 12. Srajčka, hlačke in nadržek za polletnega do enoletnega otroka. Blaga potrebujemo 1 m.

12

9

10

2

7

11

ZA VITKE IN MANJ VITKE POSTAVE

K 8854. Obleka za manj vitke gospe s prikrojenim pasom. Prednik poživlja vstavek iz svelega blaga, s katerim so obrobljeni tudi veliki reverji in rokavi. Za velikost VI potrebujemo 3.15 m blaga, če je 130 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih IV, V in VI po 22 dinarjev.

K 8827. Tudi ta obleka je primerna zlasti za močnejše postave. Srednji del bluze sega čez pas. Za velikost V potrebujemo 2.40 m blaga, če je 120 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih III, IV in V po 22 dinarjev.

K 8898. Obleka iz dveh vrst blaga. Če jo preuredimo iz stare obleke, potrebujemo za to 0.45 m blaga, če je 92 cm široko. Za novo obleko pa še 1.80 m blaga, ki je 130 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih 17, I in II po 22 dinarjev.

K 8833. Obleka z boterom, ki jo lahko preuredimo iz stare obleke. K njej potrebujemo še bluzo iz blaga drugačne barve. Za bluzo potrebujemo (za velikost 17) 1.15 m blaga, če je 92 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih 17, I in II po 22 dinarjev.

K 8854

K 8827

K 8808

K 8833

Bluza uz K 8833

KROJI «ULTRA» SE NAROČAJO POD OZNAČENIMI ŠTEVILKAMI PRI «ŽENI IN DOMU», LJUBLJANA, DALMATINOVA 8. ZA KROJE JE TREBA OBENEM NAKAZATI PRI KROJU OZNAČENI ZNESEK. KROJ PREJMETE IZ INOZEMSTVA V OSMIH DNEH.

Moderne kozaške obleke

*Predelava
starih oblek*

K 8885

K 8859

K 8878

K 8866

K 8885. Obleka z dolgo kozaško jopico. Krilo je nagubano in prišito na životec, kj sega do bokov. Blaga potrebujemo (za velikost III) 2,60 m, če je 130 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih II, III in IV po 22 dinarjev.

K 8859. Kozaška obleka, primerna zlasti za obilnejše postave. Krilo je spredaj položeno v dvojne gube. Jopico poživilja dvojni žabo iz svetlega blaga. Za velikost IVa potrebujemo 3,70 m blaga, če je 92 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih II, III in IVa po 22 dinarjev.

K 8846

K 8817

K 8878. Mladostna kozaška obleka. Krilo je spredaj položeno v dvojne gube. Jopica je krojena ob životu. Paziti moramo, da se barva krila ujema z barvo jopice. Blaga potrebujemo (za velikost I) za krilo 1,55 m, če je 120 cm široko, za jopico pa 1,30 m, če je 92 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih 17, I in II po 22 dinarjev.

K 8866. Posebno lepa, na hrbtu zapeta kozaška obleka. Životec je spredaj s posnetki zožen, zadaj pa je ohlapen. Vrtnje krilo je spredaj položeno v dvojne gube. Gornji del ozkega spodnjega krila je iz blaga za podlogo. Blaga potrebujemo (za velikost II) 3,20 m, če je 92 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih I, II in III po 22 dinarjev.

K 8846. Mladostna obleka. Kroj je primeren zlasti za predelavo starih oblek. Zgoraj dostavljeno krilo je široko 2,56 m. Za velikost 17 potrebujemo 3,05 m svetlega in 0,70 m temnejšega ali pa vzorčastega, 92 cm širokega blaga. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih 17, I in II po 22 dinarjev.

K 8817. Tudi kroj te ljubke obleke je primeren za predelavo starih oblek. Prednji del in široka petlja sta iz preste umetne svile. Za velikost II potrebujemo 2,10 m enobarvnega in 0,90 m vzorčastega, po 92 cm širokega blaga. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih 17, I in II po 22 dinarjev.

KROJI «ULTRA» SE NAROČAJO POD OZNAČENIMI ŠTEVILKAMI PRI «ŽENI IN DOMU», LJUBLJANA, DALMATINOVA 8. ZA KROJE JE TREBA OBENEM NAKAZATI PRI KROJU OZNAČENI ZNESEK. KROJ PREJMETE IZ INOZEMSTVA V OSMIH DNEH.

B 2464

Za vsako nekaj

K 8886

K 8870

B 2549

B 2464. Večerna bluzna iz umetnega brokata. Blaga potrebujemo (za velikost III) 1.75 m, če je 90 cm široko. Mali kroj «Ultra» se dobi v velikostih I, II in III po 14 dinarjev.

K 8889

R 575

B 2549. Mladostna večerna bluzna iz lesketajoče se svile. Za velikost II potrebujemo 1.10 m blaga, če je 90 cm široko. Mali kroj «Ultra» se dobi v velikostih I, II in III po 14 dinarjev.

R 575. Lepo krilo s prešitima gubama. Blaga potrebujemo (za velikost II) 0.90 m, če je 140 cm široko. Mali kroj «Ultra» se dobi v velikostih I, II in III po 14 dinarjev.

K 8880. Obleka z modernimi «netopirskimi» rokavi in širokim pasom. Zapevja se od vrha do tal in je okrašena z našivi. Za velikost I potrebujemo 2.90 m blaga, če je 92 cm široko. Veliki kroj «Ultra» z risbo in navodilom za našive se dobi v velikostih I, II in III po 22 dinarjev.

M 2933. Mladostni plašč z oglavnico. Nosimo ga s pasom ali brez njega. Blaga potrebujemo (za velikost I) 2.40 m, če je 140 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih I, II in III po 22 dinarjev.

K 8886. Obleka iz dveh vrst blaga. Kroj je primeren tudi za predelavo. Za novo obleko potrebujemo (za velikost III) 3.10 m blaga, če je 70 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih I, II in III po 22 dinarjev.

K 8870. Lepa, mladostna obleka iz dveh vrst blaga. Za velikost II potrebujemo 1.30 m svetlega in 2.25 m temnejšega blaga, če je 92 cm široko. Veliki kroj «Ultra», ki je primeren zlasti za predelavo starih oblek, se dobi v velikostih II, III in IV po 22 dinarjev.

K 8889. Iz dveh starih, neuporabnih oblek si sešijemo tako lepo obleko. Za novo obleko potrebujemo (za velikost IV) 2.40 m blaga, če je 130 cm široko, in 2.20 m svile, če je 92 cm široka. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih II, III in IV po 22 dinarjev.

K 8880

M 2933

B 2558. Bluza iz črtastega blaga. Zapenja se na dve vrsti gumbov. Rokavi so dolgi ali pa kratki. Blaga potrebujemo (za velikost I) 1.40 m, če je 80 cm široko. Mali kroj «Ultra» se dobi v velikostih 17, I in II po 14 dinarjev.

R 562. Zvončasto krilo iz osmih pol. Blaga potrebujemo (za velikost I) 1.50 m, če je 130 cm široko, ali 2.65 m, če je 70 cm široko. Mali kroj «Ultra» se dobi v velikostih 17, I in II po 14 din.

K 8796. Lepa, preprosta obleka z obramkom. Krojena je v celem. Krilo razširjajo vstavljene gube. Za velikost II potrebujemo 3.60 m blaga, če je 80 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih I, II in III po 22 dinarjev.

K 8872. Obleka za gospe, okrašena s trakci. Blaga potrebujemo (za velikost IV) 2.30 m, če je 130 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih II, III in IV po 22 dinarjev.

R 562

K 8796

K 8872

W 2090. Dolga spalna srajca s kimonskimi rokavi. Ob vratu in v pasu je zadržana v barvastrim trakom, ki ga zavežemo v petljo. Blaga potrebujemo (za velikost III) 3.40 m, če je 80 cm široko. Mali kroj «Ultra» se dobi v velikostih I, II in III po 14 dinarjev.

W 2085. Hlačno krilo iz rožaste umetne svile. Sive krijejo prami temnejše svile. Blaga potrebujemo (za velikost I) 1.35 m, če je 92 cm široko. Mali kroj «Ultra» se dobi v velikostih 17, I in II po 14 dinarjev.

W 1930. Hlačke iz volnenega ali svilenega trikoja. V pas in v hlačnici vpeljemo prožni trak. Blaga potrebujemo (za velikost IV) 0.85 m, če je 140 cm široko. Mali kroj «Ultra» se dobi v velikostih I, II, III, IV in V po 7 dinarjev.

Preprosta,
pa vendar lepo

W 2094. Mladostna, kratka spalna srajca iz rožastega blaga. Okrašena je s šipkami. Za velikost II potrebujemo 2.90 m blaga, če je 80 cm široko. Mali kroj «Ultra» se dobi v velikostih 17, I in II po 14 dinarjev.

W 2090

W 2094

W 2085

W 1930

ZA VAŠO MLADINO

K-K 1695

K-M 5654

B-F 2649

B-F 2777

K-M 5496

K-K 1695. Obleka za šolarja. Poživlja je bel ovratnik iz pralnega blaga. Blaga potrebujemo (za velikost 6) 1.40 m, če je 140 cm široko, ali 2.90 m, če je 70 cm široko. Mali kraj «Ultra» se dobi v velikostih 6, 8 in 10 po 14 dinarjev.

K-M 5654. Dekliška obleka, okrašena z vezeno. Krilo je spredaj položeno v gubo. Blaga potrebujemo (za velikost 8) 1.65 m, če je 80 cm široko. Mali kraj «Ultra» se dobi v velikostih 8, 10 in 12 po 14 dinarjev. Odlikanico za vezeno dobite pod H 7221 za 7 dinarjev.

B-F 2649. Dekliška bluza iz pikčaste blaga. Zanj potrebujemo (za velikost 15) 1.80 m blaga, če je 92 cm široko. Mali kraj «Ultra» se dobi v velikostih 15 in 17 po 14 dinarjev.

B-F 2777. Hlačno krilo z gublami. Blaga potrebujemo (za velikost 15) 1.60 m, če je 140 cm široko. Mali kraj «Ultra» se dobi v velikostih 15 in 17 po 14 dinarjev.

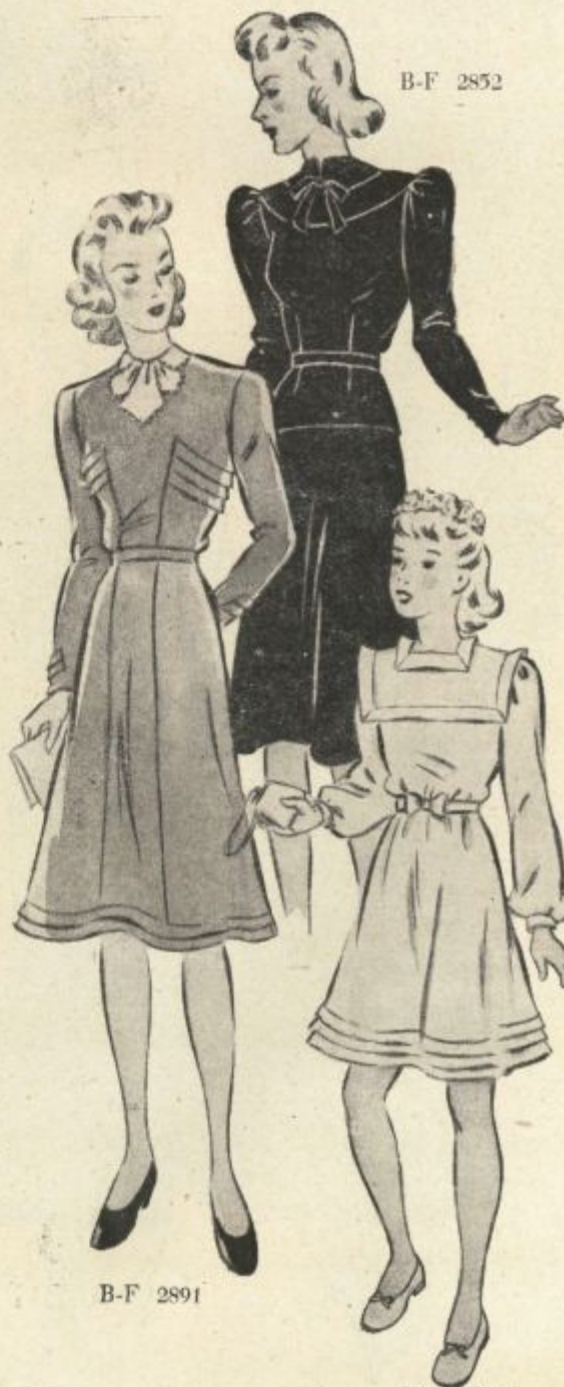
K-M 5496. Predpasnik za majhne deklice. Za velikost 6 potrebujemo 1.20 m blaga, če je 80 cm široko. Mali kraj «Ultra» se dobi v velikostih 6, 8 in 10 po 7 dinarjev.

B-F 2846. V celem krojena, nabrana dekliška obleka z obrankom. Okrašena je z ozkimi čipkami. Blaga potrebujemo (za velikost 15) 2.55 m, če je 92 cm široko. Za dolga rokava 0.35 m več. Veliki kraj «Ultra» se dobi v velikostih 15 in 17 po 22 din.

B-F 2866. Zanimata obleka z nabranim vstavkom. Blaga potrebujemo (za velikost 15) 2.95 m, če je 90 cm široko. Veliki kraj «Ultra» se dobi v velikostih 15 in 17 po 22 dinarjev.

B-F 2832. Kozaška obleka z dvojnimi obrankom. Blaga potrebujemo (za velikost 15) 2.90 m, če je 92 cm široko. Veliki kraj «Ultra» se dobi v velikostih 15 in 17 po 22 dinarjev.

B-F 2891. Ljubka dekliška obleka, životek in krilo krasijo plase iz istega blaga. Za velikost 14 potrebujemo 2.25 m blaga, če je 130 cm široko. Veliki kraj «Ultra» se dobi v velikostih 14 in 16 po 22 dinarjev.

B-F 2852

B-F 2891

K-M 5674

B-F 2846

B-F 2866

K-M 5674. V celem krojena dekliška obleka. Okrašena je s posevno rezanimi plasami iz istega blaga. Zapenja se zadaj. Za velikost 9 potrebujemo 1.75 m blaga, če je 110 cm široko. Mali kraj «Ultra» se dobi v velikostih 7, 9 in 11 po 14 dinarjev.

ZA NAJE MALE

Hvaležni palček

(Laponska pravljica. Po starih izročilih pripoveduje Iv. Vuk.)

Neki Laponec je pozimi ubil volka. Zgodilo se je to v boju, ker je bil tisti volk vodnik tolpe, ki je napadla Lapončevo čredo. Tolpa je sklenila, da se bo Laponcu maščevala. Poslala je k njemu staro, izkušeno volkuljo, ki naj bi Laponcu ukradla otroka iz stanovanja.

Volkulja je oprezovala, kdaj pojde Laponec z doma. In glej, kmalu je odšel s svojimi psi na lov, njegova žena pa je utrujena od dela spala. Zdajci je volkulja skočila v hišo in ukradla otroka. Odnosla ga je v skalovje, kjer je bil njen brlog.

Ko se je vrnil Laponec z lova, mu je žena jokaje povedala, da je otrok, ko je spala, nenadoma izginil, a ne ve ne kod ne kam.

Laponec si je v snegu ogledal stopinje. Takoj je spoznal, da so volkuljine. Vedel je torej, da je otroka odnesla volkulja. Zapregel je pse v sani, vzel s seboj najpotrebnejše in se pognal po volkuljinem sledu. Toda začelo je snežiti. Sneg je zametel stopinje. Laponec je vso noč kljuboval metezu, vendar volkulje ni našel. Bil je že zelo truden in lačen. Zakuril je, nakrmil pse in razmišljal, kaj bi storil.

Nenadno se mu je zazdelo, da čuje stokanje, ki je nemara prihajalo od nekod z drevesa. Šel je v gozd. Na

nekem zasneženem drevesu je zagledal majhnega palčka. Zelo se je ustrašil, akoravno ni bil praznoveren. Palček je stokal in prosil:

«Vzemi me k svojemu ognjišču, dobri človek. Splezal sem na drevo, da bi se razgledal, ker sem zablodil. Moral sem namreč iti iskat svojemu kralju živalsko kost, da bi si skuhal zdravilno vodo za noge, ker ga trga. Pa me je zalotil sneg. Da bi me ne zametlo, sem ostal na drevesu. Oh, ves premražen sem že.»

Laponcu se je palček zasmilil. Rekel mu je, naj spleza z drevesa in prisede k ognju. Palček je sedel k ognju in se grel. Laponec mu je dal tudi živalsko kost, ki so jo pustili njegovi psi, češ, naj jo ponese svojemu kralju za zdravilo.

Palček se mu je prav lepo zahvalil in ga vprašal, s čim bi se mu mogel oddolžiti.

«Pomoči bi že potreboval,» je rekel Laponec, «ampak ti mi tega ne boš mogel storiti.»

«Kaj je takega?» je vprašal palček.

Laponec mu je povedal, da mu je volkulja ukradla otroka in da jo išče.

Palček je rekel:

«Vem, kje stanujejo volcje. Povedem te tja. Moraš pa me v vsem ubogati. Ne bo lahko prevariti volkove in dobiti otroka iz brloga.»

Sedla sta na sani in psi so ju peljali dalje. Kmalu sta bila pri skalah, kjer so stanovali volcje. Pri neki skali

se je palček ustavil, si jo dolgo ogledoval in rekel:

«V tem brlogu je tvoj otrok. Živ je, zakaj duham človeški vonj. Poskusil bom volkuljo izvabiti ven, ti pa pošlji svojega najhitrejšega psa, da odnese medtem otroka iz brloga.»

Laponec se je skrtil v gozdu za pečnamami in opazoval, kaj dela palček. Palček je vtaknil glavo v votlino in začel vpiti. Kmalu je prilezla iz votline volkulja. Ko je zagledala palčka, ga je začela loviti. Laponec je videl, kako se je palček igral z volkuljo, in prevzemala ga je groza. Kakor mačka z miško se je igral s staro volkuljo. Bil je sila spreten, prekuceval se je in prijemal za rep volkulje, jo vlekel za ušesa in celo jahal. Volkulja pa se je na vso moč trudila, da bi ga zagrabila.

Ko je bila volkulja že vsa razdražena, je začel pred njo bežati. Volkulja pa za njim. In tako jo je odvajal od brloga vedno dalje; naposled sta izginila Laponcu izpred oči. Laponec je hitro odvezal najhitrejšega psa in mu rekel:

«Splazi se v brlog in prinesi mojega otroka!»

Pes je zlezal v votlino. Kmalu se je vrnil ritenski in prinesel v gobcu otroka, ki je spal, zavrt v kožuh.

Laponec je položil otroka na sani in hitel domov.

Kako je bilo s palčkom, ni vedel. Prepričan pa je bil, da se je vrnil k svojemu kralju z živalsko kostjo.

Rešitev ugank iz štev. 1

Križanka

Vodoravno: 1. oko, 4. Suvobor, 7. detel, 8. sod.

Navpično: 1. oves, 2. Kotor, 3. obed, 5. ud, 6. ol.

Magični kvadrat

Vodoravno in navpično: 1. osir, 2. srce, 3. izek, 4. reka.

Posetnica.

Ministrova žena.

Skrivnostni napis

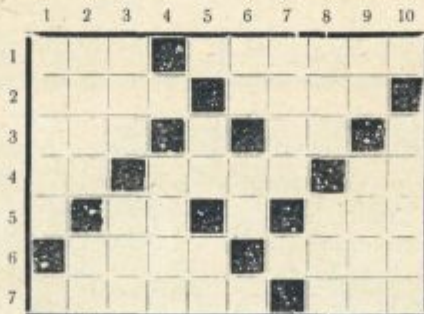
Želimo vam vesel božič!

Uganke štev. 2

Križanka.

Vodoravno: 1. kuhinjska začimba; to, kar se ujame. 2. dom, žival; števniki. 3. koristna rastlina; soglasnik; števniki. 4. števniki; urejenost; predlog.

5. predlog; veznik; samoglasnik; morska žival. 6. del stanovanja; vozilo; 7. sodobno prevozno sredstvo; darilo. —

Navpično: 1. vrednostna znamka; soglasnik. 2. moško ime; povratni imek. 3. sanje; večja steza. 4. soglasnik; uporabljane. 5. samoglasnik; nikalnica; vprašalnica (okrajš.). 6. samo; pritrilnica; predlog. 7. del gledališča; predlog. 8. prislov; prislov. 9. števniki; orodje. 10. predlog; del avtomobila.

Posetnica.

Karel Čoš

Kaj je ta deček?

Zamenjalnica.

Z «e» je drug izraz vasi, z «a» pa vrsta je masti.

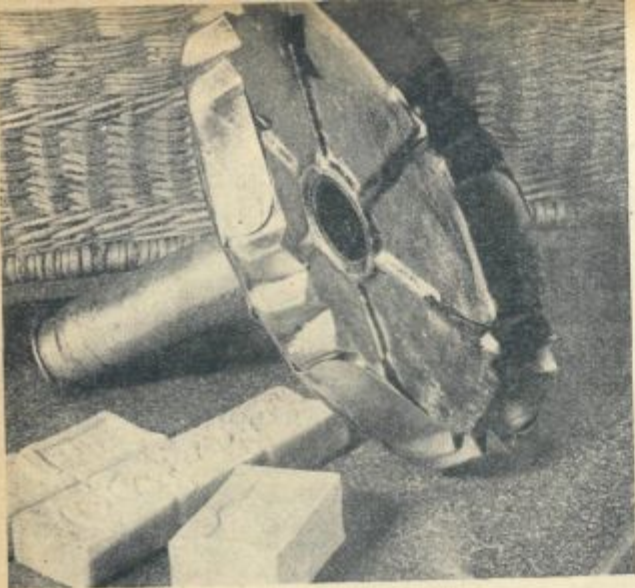
Za smeh.

Gospod učitelj je rekel: «Umivam se, umivaš se, umiva se, umivamo se, umivate se, umivajo se — kateri čas je to?»

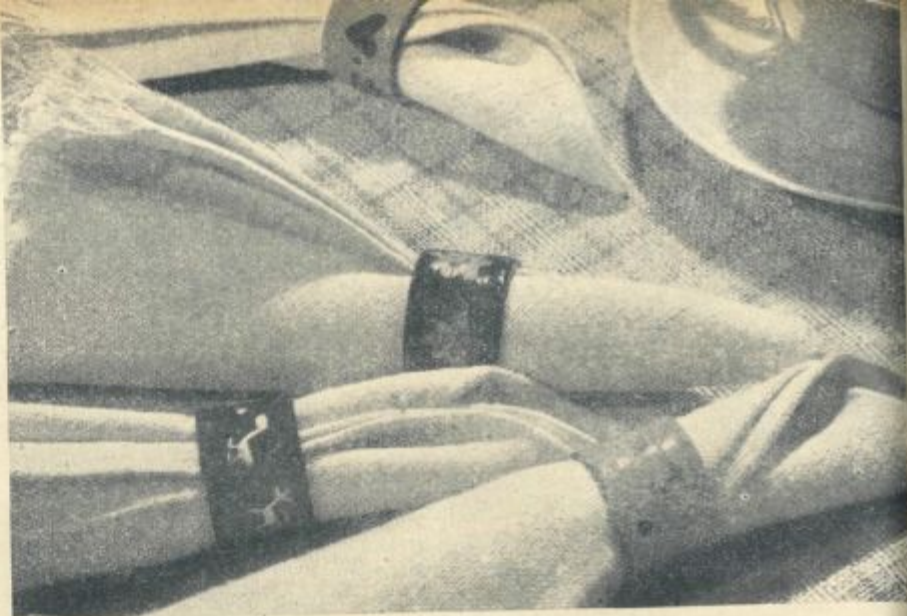
Učencec: «Sobotni večer, gospod učitelj.»

«Zakaj hočeš, da bi ti ded sam dal zdravilo?»

«Veš, roka se mu trese, pa vselej pol žličke razlije!»

Natikalo za gumijasto vodovodno cev. Ker je natikalo zelo težko, prepreči premikanje cevi in škropljenje v nezaželjeno smer.

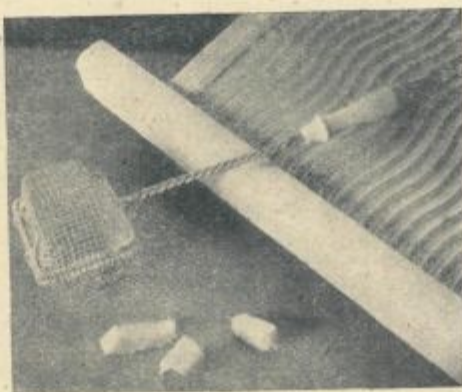

Praktične MALENKOSTI

Vstavno vrelo, prikladno za vsak perilni lonec. Ploskev, kakor tudi osrednjo cev lahko poljubno raztegemo oziroma podaljšamo. Ko lug zavre, se prične v cevi dvigati in se na vrhu zliwa čez perilo.

Lične obročke za serviete lahko same napravimo iz obodcev iz krpanca. Obodce najprej prepleskamo z emajlovim lakom, nato pa še poljubno poslikamo. Takšni emajlirani obročki so prav močni.

V takšne mrežo z držalom zberemo ose, tudi najmanjše ostanke mila. Mrežo obesimo v vrelo vodo in tako hitro pripravimo čist lug.

Praktične torbice za obešalnike. Napravimo jih iz raznih ostankov. Lepo je, če z istim blagom preoblečemo tudi obešalnike. V torbicah hranimo razne drobnarije, kakor ovratne rutice in šale, rokavice, pasove, sponke in drugo.

Če smo prisiljene varčevati z milom, peremo volnene nogavice, rokavice in druge volnene reči v mlačni bršljanovi vodi. 15 g bršljanovega listja kuhamo 5 minut v litru vode. Za pranje nogavic je dobra tudi voda od krompirjevih olupkov.

Iz starih volnenih reči napravimo nove. Najprej jih razparamo, navijemo volno na deščico, naredimo prede-

no (štreno), ki jo na več mestih zvezemo, snamemo z deščice in operemo. V mlačni milnici, ki nam je ostala od male žehte, volno nalahno stiskamo; to ponovimo še v eni milnati vodi, nato jo v čisti vodi dobro izplaknemo. Predeno obtežimo in damo sušiti v enakomerno temperaturo. (Nikakor ne na sonce ali k ognju!) Volna bo kakor nova in jo lahko porabimo za pletenje novih predmetov.

Iz ostankov različno barvane volne si spletemo telovnike, za otroke jopice, čepice itd. Če smo le malo spretni in znamo razvrstiti barve, si lahko naredimo prav okusne reči.

KJER PRAVA LJUBEZEN ŽIVI...

Dva človeka si lahko zgradita nebesa iz ljubezni, nežne obzirnosti in medsebojnega zaupanja, iz iskrenosti in odkritosti v čutenju in mišljenju! Vsak pogled bodi skrivno obdarovanje! Nič godrnjanja, nič zabavljanja, kuhanja, napuha in prevzetovanja! Kdor rad sprejema, naj tudi rad daje. Kjer taka ljubezen živi — priznaj! — tam je odveč razkošje, bogastvo, sijaj.

KISLO ZELJE PRIPRAVLJENO NA NOV NAČIN

Kislo zelje je ena izmed najbolj skromnih, hkrati pa izdatnih in okusnih priukuh. Pripravimo ga z malo truda in z majhnimi stroški, saj je okusno celo, če je nezabeljeno. Zato ni čuda, da se je gospodinjam tako priljubilo, da je vsaj enkrat na teden, če ne večkrat, na jedilnem listu. Povedali vam bomo nekaj novih preizkušenih receptov, kako lahko kislo zelje še drugače okusno pripravimo. Količina masti, ki jo porabimo pri večini teh receptov, je prav malenkostna, lahko pa tudi popolnoma odpade, le pečeno kislo zelje mora biti brezpogojno pripravljeno z mastjo. Za dodatke, ki okus zelja za izpremembo nekoliko predružačijo, uporabimo jabolka, mleko ali vino.

Solata iz kislega zelja je izredno zdravilna in osvežujoča. Pripravimo jo z mlekom, potresemo z rozinami in obložimo z narezano peso in jabolki.

Kislo zelje s svežim sočivjem.

Nekoliko (dva šopka) različne jušne zelenjave očistimo, operemo in drobno sesekljammo ter na masti nekoliko prepražimo ali pa prevremo v mleku. Nato dodamo kislo zelje in srednje debelo zrezano čebulo, zalijemo z vodo in kuhamo. Končno na rahlo premešamo in po okusu osolimo.

Zemljevo cmok s kislim zeljem. Pražene rezine kruha, obložene z zelju se dobro prilegajo tudi žene s kislim zeljem in majorne jedi iz krompirjevega nezo. Na mizo jih damo za predjed ali za večerjo.

Kislo zelje z žemljevim cmokom.

Iz žemlje, namočene v mleku ali vodi, nekaj drobno sesekljanega peteršilja in čebule, jajca, soli, nekoliko nastrganega muškatanega oreščka in pesti opranih namočenih rozin, nekoliko drobtin zamesimo velik cmok. V precej veliki kozici dušimo kislo zelje z enim do dvema jabolkomā. Ko se zelje zmehta, napravimo v sredi vdolbino in damo vanjo cmok, ki ga dobro pokrijemo z zeljem in vse skupaj kuhamo. Kozica mora biti pokrita, da se cmok dobro prekuha. Na mizo ga damo v segreti posodi tako, da je cmok obložen z zeljem.

Kislo zelje z belim fižolom.

Četrtilogramski fižol namočimo ter ga nato v isti vodi do mehkega skuhamo. Paziti pa moramo, da se ne razkuha. Posebej dušimo na nekoliko masti kislo zelje z nekaj narezane čebule in jabolki. Ko se zelje zmehta, mu dodamo fižol, dobro premešamo ter dušimo vse skupaj še nekaj minut. Na krožnik naložimo v obliki grmade in obložimo z vencem celih pečenih krompirčkov.

Pečeno kislo zelje.

Kislo zelje drobno zrežemo, nato zarumenimo na masti drobno zrezano srednje debelo čebulo, dodamo zelje in ga med neprestanim mešanjem rjavopečemo. Naposled prilijemo nekoliko vode ali mleka in zelje še nekoliko dušimo. Na mizo ga damo s celim krompirjem.

Kroketi iz kislega zelja.

Glavico kislega zelja (sarma), ki tehtā nekako ¼ kg, na debelo zrežemo in kuhamo v čim manj vode. Kuhanemu in ohlajenemu zelju primesamo žlico masti, 60 gr drobtin, eno jajce, 60 gr zmletih orehov, soli in nekoliko paprike. Iz te zmesi naredimo kroke, jih povaljamo v moki ter v masti lepo rumeno ocvremo.

Kislo zelje z belim fižolom. Stročnice, kuhane s kislim zeljem, so laže prebavljive.

Pečena jabolka, napolnjena s kislim zeljem: očiščena, v sredi izdolbena jabolka napolnimo s skoraj do mehkega dušenim kislim zeljem ter jih v pečici spečemo.

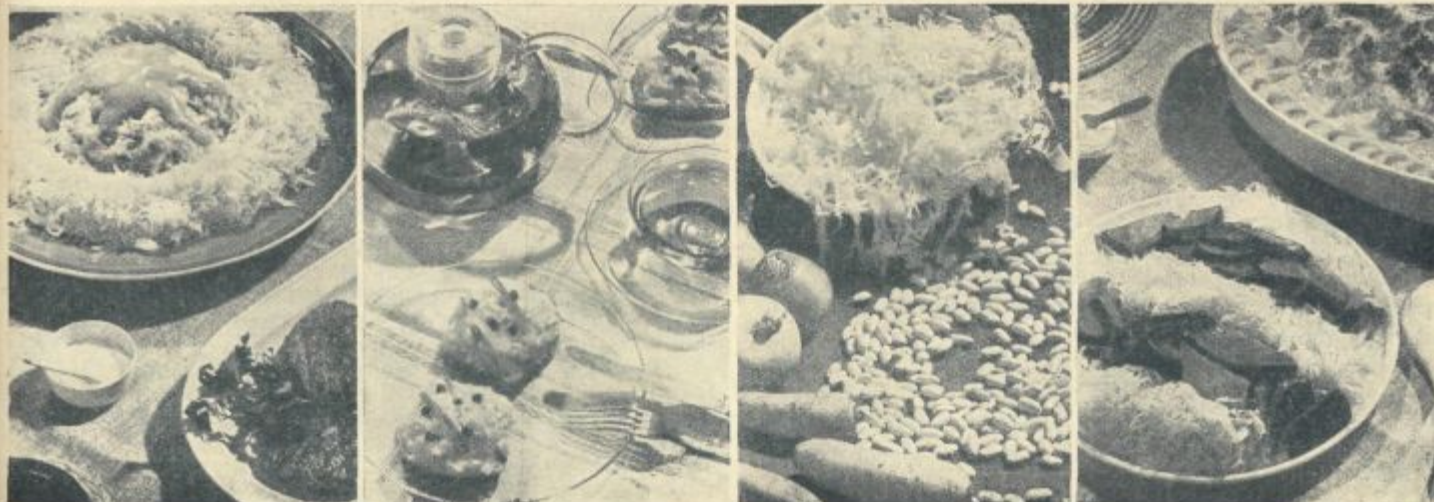
Zvrnjene skodelice iz kislega zelja.

Glavico (500 gr) kislega zelja debelo zrežemo in dušimo na masti s prav malo vode. Dušenemu in ohlajenemu zelju dodamo 1 do 2 jajci, nekaj v masti prepraženih drobtin, ščepec popra in paprike. To zmes stlačimo v oplaknjene skodelice ali pudingove modelčke in skuhamo v sopari, da se strdi. Nato jo zvrnemo na topel krožnik in serviramo s krompirjem in rozinovo ali zelenjadno omako.

Puding iz kislega zelja.

Zelo gosto skuhamo kislo zelje zmešamo z drobno zrezanimi ostanki ribe, nastrganim krompirjem in (če jih imamo) z nekaj dušenih sesekljanih gob. To zmes stlačimo zelo vročo v omaščen pudingov model, jo takoj zvrnemo na krožnik in damo vročo na mizo.

Plošča s kislim zeljem in rdečo peso. Sladkobni okus rdeče pese dopolnjuje okus kislega zelja.

Če slučaj hoče

Zazvonil je telefon. Gospod Cheridon je dvignil slušalko in povedal svoje ime.

— A, ravno vas potrebujem, se je čul strogi glas na drugem koncu žice. Gospod, vi že šest mesecev niste plačali telefonskih pristojbin. Dvakrat vas je telefonska centrala opozorila pismeno, zdaj vam pa javljam ustno: če jutri do dvanajstih ne poravnate svojega dolga, vam odklopimo telefon, plačilo zapadlih pristojbin pa boste uredili s posredovanjem sodne oblasti.

— Prosim... razumem... potrudil se bom, da poplačam ta dolg... je odgovorjal gospod Cheridon, pri sebi pa je mislil: «Čudim se, da so toliko časa odlašali terjatev, da je dolg tako narastel... Ali od kod naj vzamem denar? Kakor da bi ne hotel plačati, ko bi le mogel!»

Sele zdaj se je spomnil, da še vedno drži slušalko v roki, čeprav je glas na drugem koncu žice že davno utihnil. Položil je slušalko.

Sicer pa je bila to že četrta terjatev tisto jutro. Od vseh strani so ga klicali: Plačajte, prosimo, poravnajte ta in ta dolg! Kratko in malo — ne dajo mu več živeti. Zdaj je pa prišel na vrsto še telefon, njegovo poslednje občevalno sredstvo z ljudmi, od katerih se je še nadejal pomoči. Toda kako? Na kakšen način?

Medtem se je znova začelo zvonjenje telefona. Kaj naj stori gospod Cheridon? Ali naj spet dvigne slušalko, da bo slišal kakšno neprijetnost?...

Stopil je k aparatu.

— Haló! Tu Georges Roger in drug, se je čul glas. Vas je priporočil naši tvrdki naš odvetnik gospod Lamartine. Ali bi mogli takoj priti k nam? Stvar je nujna.

— Zakaj pa ne? je odgovoril gospod Cheridon. Seveda, zelo rad! Takoj pridem. Požuril se bom. E, mmmm, za kaj pa gre, prosim?

— Ali je gospod Cheridon osebno pri telefonu? je poprašal glas.

— Da, jaz sam sem pri aparatu.

— Torej, poslušajte! Stvar je naslednja: iz pisalne mize našega prokurista je nekdo ukradel 14 tisoč frankov.

— Kdaj se je to zgodilo?

— Včeraj med 12. in 14. uro. Torej v času kosila, ko osebja ni bilo v pisarni. Naš odvetnik gospod Lamartine vas je priporočil kot privatnega detektiva. Torej boste prišli? Naša pisarna je v ulici Saulinier številka 24.

Gospod Cheridon je kolebal samo trenutek. Še nikdar se ni bavil z detektivskimi posli. Toda zdaj je bil v veliki denarni stiski, zato se je kakor utopljenec oprijel te rešilne bilke. Kdo ve? Kaj se mu v najslabšem primeru more zgoditi? Da mu pokažejo vrata!

Prosim lepo, je prijazno odgovoril. Takoj pridem.

*

Deset minut pozneje je stal pred hišo številka 24 v ulici Saulinier. Neka ženska je pometala pločnik pred vrati. Čeprav se je veliki napis tvrdke blestel na zidu, je gospod Cheridon, ne da bi sam vedel zakaj, vprašal žensko:

— Prosim vas, v katerem nadstropju je tvrdka Georges Roger in drug?

Te besede je izgovoril počasi in razločno in se pri tem postavil v pozo namišljenega detektiva, kakor je bil to videl v filmih.

— V drugem nadstropju, je odgovorila ženska in naslonila roke na metlo. Ta tvrdka zavzema tam vse nadstropje. In vi ste gotovo s policije? je radovedno dodala.

— Da, s policije sem, je odgovoril gospod Cheridon in ni niti trenil z očesom.

— Saj to se vam takoj vidi, je rekla ženska. Veste, jaz vam pa kar lahko povem, čeprav se me stvar nič ne tiče, da je to mogel izvršiti samo Laurence.

— Kaj? Kdo?

— No, on je tisti, ki je odnesel tisočake... Pa ima še marsikaj drugega na vesti. Samo dobro mu pogledajte v oči. Od včeraj ves diši po finem konjaku, a doslej je zmeraj pil samo ceneno, najnavadnejše žganje. Jaz že vem, ne bojte se... Če tega ni storil Laurence, me lahko daste ob glavo.

— Dobro, je pokimal gospod Cheridon...

V pisarni tvrdke Georges Roger in drug ga je sprejel glavni prokurist.

— To je moja pisalna miza, mu je rekel. Kakor vidite, je vlomljena ključavnica na predalu. To pa ni bil ravno lahek posel, ker je miza iz trde hrastovine, ključavnica pa prav posebne vrste.

— Aha, tako... se je smehljaj gospod Cheridon in nekaj stikal po predalu, iz katerega je bilo izginilo štirinajst tisočakov...

— Prosim vas, je nato važno vprašal, ali imate v svojem uradu kakega nameščenca z imenom Laurence?

Prokurista je to vprašanje očitvidno iznenadilo.

— Da... je odgovoril počasi in z nizkim glasom, pri nas je zaposlen neki Laurence, toda za manjše, nevažne posle.

— Stalno ali samo od časa do časa?

— Stalno... Toda od kod veste vi to? Mar je mogoče, da ste že...

— Ali sem detektiv-ali nisem? Mi morda ne zaupate? je vprašal gospod Cheridon s skrajnim naporom.

— O, že vidim, kako prav je imel naš odvetnik gospod Lamartine...

— Zdaj boste takoj videli, ga je prekinil gospod Cheridon, hoteč brž do kraja odigrati svojo vlogo, pa naj se zgodi kar koli. Pripravljen je bil na najhujše. Pokličite tega vašega Laurencea! Pa nič se, prosim, ne vmešavajte v najin razgovor!

*

Laurence je prišel. Ko je opazil detektivsko pozo in naravnost prodirni «kriminalistični» pogled gospoda Cheridona (tako se temu pravi v filmih), se je jel neprijetno počutiti. Zdaj pa zdaj je komaj opazno zadržtel.

— Vi se imenujete Laurence? ga je kratko vprašal namišljeni detektiv.

— Da-a... je odgovoril oni z zelo neodločnim glasom.

— Slišite, vi navadno pijete ceneno, preprosto žganje, kajne?

— Da-a...

— Zakaj pa včeraj in danes dišite po finem konjaku? Laurence je molčal.

— Priporočam vam, da priznate tatvino, je odsekal gospod Cheridon. Če jo priznate takoj, mi je obljubil vaš šef, da vas ne bo prijavil policiji. Če je pa ne priznate, vas dam na mestu aretirati, in potem vam nekaj let ječe ne uide.

— Ali je to resnica? se je osumljenec okrenil k prokuristu.

— Resnica je, je potrdil ta.

Laurence je omahnil na stol in vse priznal...

Za ta svoj «mojstrski posel» je gospod Cheridon prejel 500 frankov nagrade. Poplačal je dolg pri telefonski centrali in jel takoj potem v telefonskem imeniku pod črko «L» iskati številko odvetnika Lemartinea.

— Moje ime je Cheridon, je rekel. Che-ri-don... Ste zdaj razumeli?... Vi ste me torej pri tvrdki Georges Roger in drug priporočili kot privatnega detektiva? Ali vas smem vprašati, kaj vas je napotilo k temu?

— To je pogreška, gospod! je ugotavljal odvetnik. Jaz sem priporočil svojemu klientu: tvrdki Georges Roger in drug iz ulice Saulinier številka 24 detektivski zavod «Cherid» in ne Cheridon. Saj niti vedel nisem, da ste tudi vi privatni detektiv. Oprostite mi, prosim! Upam, da zaradi tega niste imeli nikakih neprilik.

— O ne, nasprotno! je odgovoril gospod Cheridon. Vi ste zame najspodobnejši odvetnik v Parizu. Vse svoje bo-diče tožbe bom izročal samo vam.

— Prosim... sem vam vedno rad na razpolago...

— Hvala lepa!...

Prevedel P. K.

Njena skrivnost

(Nadaljevanje)

Tako je Ani Lenko za silo potolažila, da ni več jokala. Samo ihtela je še in s prsti, ki so bili mokri od solza, rahlo božala otroka po čopku temnih lask. Otrok, ki je rahlo dremal, se je zbudil in zajokal. Dvignila ga je k sebi, odpela srajco in mu dala dojkco.

«Kdo, kdo ga bo potem doжил?» je zaihtela.

«Nič ne skrbi, gospa mu bo najela doжилjo. O, nič nič mu ne bo manjkalo, nič,» jo je potolažila Ani.

Drugi dan je Ani zmagoslavno prišla po otroka. Gospa je poslala Lenki vložno knjižico z vpisanimi desetimi tisočaki. Toda mlada mati te knjižice ni hotela sprejeti.

«Svojega otroka ne mislim prodati,» je rekla in dodala: «Če nočete tega denarja drugače porabiti, naj ga ima moj sin.»

Potem se je nerodno s tresočo roko podpisala pod izjavo, da se prostovoljno in za vselej odpoveduje svojemu otroku. Končno je morala otroka zbuditi. Še enkrat ga je previla, zadnjikrat podojila, ga poljubila in ga dala Ani.

«Dobri bodite z njim,» je tiho zaprosila in se težko premagovala, da ni zajokala.

«Bodite brez skrbi,» jo je pomirila Ani. «Vsi bomo gledali, da bo vse prav. Mali bo živel kakor na rožicah. Ne jokaj, neumnica mala! Vesela bodi, da je tako. Boš videla, prej ali slej boš to sama spoznala.»

Ani se je počasi odzibala z otrokom. Stopala je ponosno, kakor da je otrok njen. Lenka je še dolgo strmela v vrata, ki so se zaprla za njo. Potem pa se ji je pogled ustavil na prazni košari zraven postelje. Ni se mogla več premagovati. Zajokala je.

Čudno, toliko bridkosti ji je prinesel ta otrok in vendar ga je imela tako rada.

Drugi dan je tudi ona zapustila bolnico in se še tisto popoldne odpeljala iz mesta, čeprav še vsa šibka in slabotna.

7. poglavje.

Mali Ivko ni niti malo vedel za težave, skrbi in žalosti, ki jih je povzročil nehote s svojim nezaželenim rojstvom. Bil je otrok, za las podoben vsem drugim otrokom njegove starosti. Rasel je in jokal, če je imel vzrok zato, včasih pa tudi brez vzroka, kar tako iz dolgega časa. Seveda se je znal tudi smejati. Smejati se je, kadar je nenadoma zagledal pisanega metulja, ali če se je volčjak Rolf, ki ga je imel zelo rad, začel pred njim neumno prekopicavati. Milica, mlada, nasmejana pestunja, ki je noč in dan skrbela zanj, ga je polagoma uvajala v najpreprostejše skrivnosti sveta. Naučila ga je reči blede, resni gospe, ki je vedno sedela v naslanjaču, mama in gospodu, ki je imel zanj vedno skrito v žepu kakšno pomarančo ali jabolko, papa. V kuhinji je gospodarila, cvrla in kuhala same dobre in sladke jedi, ki jih je imel Ivko neznansko rad, prijazna kuharica Ani, katero je Ivko klical Nani, ker mu je tako bilo bolj všeč.

Ivko je bil čisto prepričan, da ga imata Milica in Nani zelo, zelo radi. Tudi papa, ki mu nosi pomaranče in jabolka, ga ima rad. Njegova resna, blede mama ga ima pa že manj rada, to pa zato, mu je pojasnila Milica, ker je slabe volje, ko mora neprestano samo

sedeti v svojem visokem stolu in ne more tako skakati in plesati kakor Ivko. Ivko je to Milici sveto verjel, in mamica se mu je zelo smilila. Kadar se je na vrtu igral, ni nikoli pozabil zanjo natrgati cvetic, ki ji jih je prinesel v tolažbo: «Na lozice, mamica, da ne boš zalostna!» Kadar jo je Ivko tako lepo potolažil, se je njegova resna, žalostna mamica nasmehnila, ga pobožala po glavicici in rekla: «Si že priden, Ivko.» in otrok je bil tega veliko bolj vesel, kakor če bi mu papa dal še tako debelo in sladko pomarančo.

Ko je izpolnil četrto leto, je njegova ljuba, dobra Nani iz kuhinje odšla proč. Končno se je vendarle odločila in se poročila s svojim vdovcem. Ivko je za njo bridko jokal in, ko je v kuhinjo prišla nova Nani, je sprva nekaj časa ni hotel niti pogledati. Ta Nani ni bila tako prijazna in dobra in tudi kuhati ni znala takšnih dobrih, sladkih reči, ki jih je Ivko imel rad. Zato te nove Nani ni maral.

Tako je polagoma rasel in njegovo življenje je bilo polno majhnih radosti in bridkosti. Svet mu je bil pa še vedno samo živo pisana pravljica, in bilo mu je lepo.

* * *

Kar tako brez pravega cilja je odpotovala Lenka tisti dan. Ko je kupovala vozno karto, je navedla ime kraja, ki se ga je slučajno domislila. Potem se je odpeljala. Mrakovih ni hotela nadlegovati, ker bi najbrž njenega odhoda ne bili veseli. Drugih svojih ljudi pa ni imela. Vožnja jo je zelo utrudila. Ko je v mraku slednjič izstopila v kraju, ki je bil premajhen za mesto in prevelik za trg, je bila tako utrujena in slaba, da se je komaj privlekla do najbližje krčme, kjer je prenočila.

Tudi drugi dan ji ni bilo dosti boljše. Prsi so se ji vnele, ker jo je tiščalo mleko. Ves dan je polegala v tesni gostilniški sobici. Šele proti večeru je malo vstala in slonelna na okencu, skozi katero se je videlo široko umazano dvorišče, kjer so se pasle kokoši, ki so čofotale po mlakužah in brskale po umazanem snegu.

Po nekaj dneh pa si je že toliko opomogla, da je lahko spet mislila na delo. Ogledala si je kraj in se pozanimala tu in tam, kje bi se dobilo kakšno lažje delo. Slednjič je zvedela, da iščejo v pekarni prodajalko. Šla se je predstaviti, in sprejeli so jo. Plača sicer ni bila kdo ve kolikšna, toda imela je prosto stanovanje in hrano. Svojega novega opravila se je lotila z velikim veseljem. Sprva ji je bilo nekoliko težko. Ni se mogla tako hitro udomačiti in se privaditi novemu kraju, ljudem in svojemu opravilu. Vse, kar je bridkega doživela, ji je bilo še preblizu. Noč za nočjo je v sanjah pestovala svojega otroka ali pa ga je videla na Alminih rokah in ji je bilo hudo, tako da se je zbudila vsa znojna in solzna. Toda v pekarni je bilo zmerom dosti dela. In tako se je polagoma privadila, da je mislila samo na tisto, kar je delala. Kar nevede in nehote je vedno bolj pozabljala nase in na svoje skrbi.

Sama ni vedela, kdaj in kako se je čisto vživela v svoj novi poklic in se kar nekako prerodila. Nič več ni tolikokrat sanjala o otroku. Vedno bliže ji je bila misel, da mu je tam dobro in da je neumno, da se ona toliko trapi zaradi tega. Če ga je imela res rada, ni mogla zanj storiti nič boljšega, kakor da ga je dala premožnim Pavličevim. Ta misel jo je vso pomirila. Njena lica so postala spet zdravo rdeča in včasih se je celo veselo zasmejala.

Čas je hitel. Lenka je bila zadovoljna s svojo usodo, s krajem in z ljudmi, ljudje pa z njo. Od jutra do večera je rezala, tehtala in zavijala velike in majhne štruce kruha in štela in spravljala denar. To delo je bilo vedno enako in precej enolično, pa se ga ni nikoli naveličala. V njej ni bilo več tistega kipenja, ki jo je prej sililo, da je nenehoma sanjarila o nečem in si nečesa želela. Kri se ji je umirila. Dozorela je.

Tako je bila že nekaj let v pekarni, ko se je seznanila s čevljarским pomočnikom Lovrencem Kopačem. Ta je bil uslužben v čevljarški delavnici onkraj ceste in je večkrat, kadar je šel na delo ali se je vračal z dela, stopil v pekarno po krajec kruha. Ko mu je rezala in zavijala kruh, ji je mimogrede privoščil nekaj besed in se dobrodušno pošalil, da se je morala nehote veselo zasmejati. Potem je začel prihajati pogosteje. Polagoma sta si postala dobra znanca.

Videla sta se vedno rajši in sta slednjič spoznala, da drug drugemu veliko več pomenita, kakor pomenijo njima drugi ljudje. Začela sta se shajati tudi ob nedeljah in praznikih. Hodila sta na sprehode v okolico in posedala v kakšni krčmi. Nekajkrat pa sta šla tudi plesat. Tako je čevljarški pomočnik Lovrenc Kopač postal sčasoma Lenkin edini in najboljši prijatelj in po tistem večeru, ko jo je prvič objel in poljubil, njen fant. Zdaj je končno tudi ona imeta svojega fanta, ki si ga je včasih tako želela. Imela ga je rada. Bila je srečna, toda tistega najlepšega, o čemer je včasih toliko sanjarila, tiste najčistejše, najgloblje vezi ni bilo med njima, čeprav sta se dobro razumela. Dasi so bili njegovji objemi vroči in iskreni, vendar se Lenka nikoli ni mogla tako izživeti in ljubiti, kakor je ljubila takrat, ko so jo prvič objele moške roke.

Kakor vsak fant in dekle, ki se imata rada, sta tudi onadva sanjarila o poroki in skupnem življenju. O majhni sobici, ki bo samo njuna, in o svetlo popleškanem pohištvo iz smrekovega lesa. Natanko sta pretehtala vse, kako si bosta uredila bodočnost. Lovrenc je sanjal o lastni čevljarški delavnici. Najprej se mora osamosvojiti, potem se poroči.

Na drugem koncu mesteca je iztaknil čevljarjevo vdovo, ki je prodajala delavnico svojega pokojnega moža. To bi bila sijajna priložnost, je potem vneto razlagal Lenki. Toda sam je imel premalo denarja prihranjenega, da bi prevzel obrat. Lenka si je pri Pavličevih prihranila nekaj tisočakov. Imela jih je v hranilnici, ako bi se kdaj poročila. Lovrenc ji je prigovarjal, naj mu nekaj posodi, saj bo za oba dobro, ker se bodo potem prej uresničile njune sanje.

Lenka je dvignila denar in mu ga dala. Prevzel je delavnico, dokupil in popravil še to in ono in dal staro zarjavelo napisno tablo pred vrati nadomestiti z novo, večjo, na kateri je bil naslikan zlat čevljar, zraven pa napis z velikimi črkami: Lovrenc Kopač, čevljarški mojster.

Ko je prvič povedel Lenko s seboj v svojo delavnico in ji s ponosom razkazal sadove svojega dela, je dekle kar sijalo od sreče in zadovoljstva. Vse ji je natanko razkazal: stroj, orodje, usnje in kup raztrganih, pošvedranih čevljev, ki so mu jih ljudje znosili v popravilo. Potem jo je povedel še zadaj za delavnico, kjer je stanoval. Kuhinja je bila še prazna, brez pohištva in gospodinje.

«Tukaj se boš kmalu sukala ti,» ji je rekel in jo objel okrog pasu. Potem sta šla v sobo, kjer je v kotu stala stara Lovrenčeva postelja in majhna majava

mizica z enim samim stolom. Sobica je bila svetla in prijazna, novo prebeljena. Sonce je sijalo skozi okno, ki še ni imelo zastorov. «Lepo bo tukaj, kadar bo notri novo pohištvo,» je razlagal. «Soba je precej prostorna. Glej, po mojem mnenju bo najbolje, če bosta postelji stali tukaj, tako lepo v sredi, obrnjeni k vratom. Na desni bosta omari, na levi pa umivalnik. Miza bo na koncu postelj. Ali ne? Kako misliš?»

Lenka se je smehljala in ga vdano pogledala ter prikimala: «Seveda, Lovro, tudi meni se zdi, da bo tako najbolj prav. In nad posteljama bova imela Marijino sliko. Veš, takšno z Jezuškom in rožami, kakor so jo imeli tam, kjer sem služila. Tako je bila lepa.»

Prikimal je in jo svetlo pogledal. «Seveda, ljuba, verjamem. Sliko boš lahko sama izbrala, kakršna ti bo najbolj všeč.»

Stala sta objeta sredi sobe in se srečno smehljala drug drugemu. Potem je Lovro stopil k postelji, sedel nanjo in povabil Lenko: «Prisedi, če hočeš, najbrž te že noge bole. Drugega sedeža ti zdaj še ne morem ponuditi, ker imam samo en stol pri hiši.»

Prisedla je k njemu na mehko, visoko postlano posteljo. Lovro jo je objel in jo potegnil čisto k sebi. «Lenka,» je rekel, «saj sva že skoraj kakor mož in žena! Se ti ne zdi?»

Prikimala je vsa rdeča: «Saj, kakor mož in žena sva.»

Objel jo je še tesneje, jo potegnil na blazino in jo poljubljal.

«Moja žena si,» je rekel z zamolkim glasom, ki mu je drhtel od strasti.

* * *

Še večkrat ga je potem obiskala v delavnici. Ljubila sta se in se pomenkovala o svoji bodoči sreči. Ker mu je obrt uspevala, sta kmalu začela te svoje sanje tudi ustvarjati. Šla sta k mizarju in izbrala pohištvo, svetlorumeno, iz smrekovega lesa. Nekaj je Lovrenc dal na račun, za drugo se je pa zavezal, da bo odplačeval v obrokih. Potem je imela Lenka vse dni in noči dosti dela s šivanjem in vezenjem pregrinjal, blazin, rjuh, srajc in drugih takšnih reči, ki jih je potrebovala za svojo balo. Dnevi so ji minevali kakor v sanjah. Mislila je samo na bodočnost, na sedanost ni utegnila in še manj na preteklost.

Ko sta imela opremljeno stanovanje in si je Lenka napravila balo, sta določila dan poroke in odšla k župniku. Župnik jima je natanko izprašal vest. Hotel ju je pač skozi in skozi prečiščena, spokorjena in vestno pripravljena privedi v varni zakonski pristan.

Ko je izpraševal vest Lenki in ji govoril o božji milosti in pravičnosti ter o odgovornosti njenega nameravanega življenjskega koraka, se je nenadno spet domislila svoje preteklosti, na katero je zadnja leta kar pozabila. Vestno in po pravici se je izpovedala strogemu božjemu služabniku. Povedala mu je o svojem mladostnem grehu in nezakonskem otroku. Župnik ji je strogo rekel, da bi imela smrtni greh, ako bi stopila v zakon, preden se odkrito ne izpove in vse prizna svojemu bodočemu možu.

To je bila težka naloga. Več noči je prebedela in prejkotala, ko je razmišljala, kako naj se razodene Lovrencu. Tako se je bala, kaj bo rekel. Ali jo bo potem sploh še hotel poročiti? Čutila je, da se je njena življenjska sreča, ki ji je bila že tako blizu, spet daleč odmaknila. Ali jo bo sploh mogla še kdaj doseči?

(Nadaljevanje prihodnjič.)

D. K.:

KARNEVAL

V udobnem naslanjaču pri oknu je sedela stara žena in gledala na ulico, kjer je pravkar napadli sneg omilil senco večera. Sneg je bil še čist, deviški. Pobelil je strehe, okna in potegnil po ulici dolgo sneženo preprogo. V somraku so šle čezenj tihe in mehke sence oseb, luči tramvaja in avtomobilov.

Bil je karneval.

Stara žena pri oknu se je nasmehnila in s prijaznim, ljubeznivim pogledom zasledovala vozove, ki so prihajali in odhajali, skrivajoči srečo, ljubezen in hrepenenje. Otrpli izraz v zgubančenem obličju se je nehote raztajal in je oživel, utrujene oči so postale živahne, uveli prsti v naročju so se gibali v ritmu in taktu. In v stari glavi so se grmadili spomini, duša se je jasnila in od nekod se je v njej oglašala nežna godba. In pravljica mladosti, tisti nepopoljšljivi čarovnik, ki se ne meni niti za sive lasce niti za gube in ki ujame v svojo mrežo vsakega, je izvelkel iz ostankov

minulosti film slik in ga začel navijati pred staro ženo.

Kdo bi mu mogel odoleti?

Kakor da se je zgodil čudež, je uvela, suha roka na kolenih postajala mladostno sveža, iz kotička spominov je zrasla lepa dekliška postava, ki se opazuje v velikem ogledalu. Oh, da, to je bila ona, ko se je pripravljala na karneval v kostumu pierotke. Kako se ji je podala čepica na kodrastih laseh, kako so ji žarele oči! Hotela je ugajati, saj se bo na karnevalu sešla z njim, o katerem je sanjala in po katerem je vsa hrepenela. Kako je bila vesela, ko sta se z mamó peljali na ples! Tudi takrat so bile ulice bele, povsod je ležal sneg — okrog in okrog. Pred poslopjem, kjer je bil ples, so se zbirali vozovi. Tiščala si je od nestrpnosti razbijajoče srce in zrla v temo, v kateri so gorela okna plesne dvorane. Slednjič!

Z urnim, gibkim korakom je šla po stopnicah v raj barv in mask, in že je bila v čarobnem krogu kolombink, cigank, vil in smešnih harlekinov. Za-

lila jo je toplota, pravljčni svet jo je opojil in čar godbe jo je omamljal.

Razgledala se je in razveselila. Je, je tukaj! Eleganten, lep! In že je plesal z njo v tesnem objemu. Govoril je, govoril, da se ji je kar vrtelo po glavi. O sreči, o ljubezni, v katero veruje in upa, o hrepenenju, ki nima mej, ona pa je na vse pozabila ter je samo poslušala in zrla na njegova usta, ki so tako obljubovala in tako goreče prosila. In ta karneval je odločil o njenem življenju. — Postala je njegova žena.

In še danes je staro srce, ki ga je razburil in vžgal spomin na lepe trenutke ljubezni, zagorelo. Tresoča se roka je iskala zraven sebe roko tistega, kateremu je veljala prva in poslednja misel, ki jo je vodil skozi življenje in sedel z njo potrpežljivo pri oknu — toda iskajoča roka je brezmočno omahnila — mesto zraven nje je bilo že dolgo prazno. Film se je pretrgal, in trda resničnost se je prebudila.

Spodaj na ulici se je belila bela preproga, vozovi so hiteli mimo, ljudje so hodili sem in tja — življenje je šlo svojo pot naprej, danes kakor vedno. In danes kakor takrat je zahtevala mladost svoje pravice, zvenel je vesel smeh, bila je ljubezen — kulise so ostale — le postave so se izmenjale.

Pisma...

Kdo še ni nikoli čakal z vsem hrepenenjem na pisma, ki niso prišla, na pisma, ki naj bi prinesla besedo ljubezni, tolažbe, odpuščanja ali pa tudi nasveta, navodila, od katerega je bilo za nas odvisno mnogo, morda vse?

Koliko grenkega srčnega trpljenja, koliko obupa so že zakrivila pisma, ki niso bila napisana ali odposlana, pisma, na katera je kdo kar tako pozabil! To pozabljenje postane lahko velika, nepopravljiva krivica, ker pahne človeka v brezno obupa, ga morebiti oropa zadnje rešilne bilke, mu vzame ves življenjski pogum.

Kako strašno je čakati na znak življenja, na dobro besedo, na besedo, ki naj bi nam prinesla odrešitev! In kako lepo je, če to čakanje ni zaman, če pride naposled zaželeno poročilo!

Pisma lahko neizmerno osrečujejo; prinesejo morejo v osamele življenje sonce in veselje, obupancu pogum in lažje življenje.

Zlasti o praznikih in spominskih dneh leta pričakujemo življenjski znak svojih dragih, in vsaka pozaba dvojno boli!

V mnogih primerih ni kriva slaba volja, ampak samo razmišljenost, samo sebičnost, če taka pisma izostanejo. «Samo» — grdi «samo», ki ni opravičilo; zakaj čakajočemu kaže, da je bil pozabljen, da ni važen, da ni sočustva z njim.

To je tako malenkostno delo, napisati nekaj pristržnih besed. Saj ni treba, da bi vsakokrat napisali štiri ali šest strani dolgo pismo. Včasih zadostuje tudi dopisnica s pripombo, da bo pozneje sledilo obširnejše pismo.

Marsikdo posebno težko piše sožalno pismo. Čuti iz vsega srca s človekom, ki ga je zadela bridka usoda, ampak ne najde pravih besed. In vendar je treba ravno taka pisma pisati. Sožalno pismo dokazuje žalujočemu, da se ga vprav v najtežjih časih z ljubeznijo spominjamo, da ni zapuščen v bolesti. Ta zavest je balzam za ranjene duše...

So ljudje, ki veljajo za ljubeznive in uslužne, ker takoj obljubijo, da bodo dali nasvet, informacijo itd. «Pisal Vam bom»; «Zanesljivo Vam pošljem naslov»; «Čisto gotovo prejmete informacijo»; in potem sedi ubogi, čakajoči človek, ki mu je ta obljuba dala spet nekoliko poguma, in pričakuje z največjim hrepenenjem odrešilno pismo. Pisma pa ni in ga ne bo, ker je dotičnik na svojo obljubo že zdavnaj pozabil.

In ta lažnivi človekoljub morda nikoli ne izve, da je storil veliko krivico.

V večini družin je naloga žene, da skrbi za ohranitev zveze med prostorno ločenimi rodbinskimi člani po pismih.

To je lepa, a tudi odgovorna naloga. Zakaj prav v velikih rodbinah se kaj lahko dogodi, da nastanejo med nekaterimi člani nesoglasja; ta nesoglasja pa se ne smejo s pismi še poglobiti in poslabšati, kajti zapisana beseda močneje zveni, kakor izgovorjena.

Mati v večjem rodbinskem krogu ali pa najstarejša sestra mora s pismi delovati kot ohranjevalka miru, mora miriti, pogovarjati, kjer je treba, zakaj tudi zapisana ljubezniva beseda je živa opominjevalka.

Izpolnjevanje pisemskih dolžnosti je za gospodinjico in mater posebno tedaj dragoceno in zaslužno, če tudi tistih ne pozabi, ki stoje v stran, starih in osamelih. Vsaj o praznikih in spominskih, godovnih dneh se jih je treba spomniti. Ena sama beseda lahko pripravi taliko veselja!

B. H.

ŽENSKO OGLEDALO

(Nadaljevanje.)

KLJUČ STEV. 13.

Zenske, kakor ste Vi, trpijo bolj zaradi svojih vrlin, kakor zaradi svojih napak. Zakaj imajo vrline, ki se cenijo pri moških, pri ženskah pa se obsojajo. Prav lahko si Vas predstavljam kot vojskovodjo, ki pelje svoje čete k zmagi, ali kot zdravnika, ki uspešno pobija kužno bolezen, ne pa kot spogledljivo in ljubimko in kot žensko, ki se bavi z vsemi tistimi rečmi, ki spadajo v običajni delokrog žen.

Dve možnosti imate: ali ne bodite ženska, kakršne so vse druge, in dovolite, da se z Vami ravna kakor s čudakinjo, ali pa morate s svetom skleniti mir ni delati na razvoju svojih ženskih nagnjenj! Dobri ste, inteligentni, ljubeznivi; s temi aduti v roki morate napredovati. Jaz na Vašem mestu bi se oprijela druge možnosti, zakaj trajno se je težko držati daleč od drugih. Prizadevajte si, da boste res ženska, potem se bodo bolj razvile tiste vrline, ki bodo iz Vas napravile najdragocenejše bitje!

KLJUČ STEV. 14.

Vi znate dostojno nositi življenjsko breme. Ne izgublajte časa z nepotrebnimi besedami in tožbami, temveč ste vztrajni, odgovorni in premagate vse napore, ker hodite naravnost svojo pot. Vi nečete iz častihlepja korakati na čelu, nečete pa tudi, da bi Vas drugi vodili. V gledališču ne ploskate prvi. S svojo hvalo ste varčni. Vendar bi bilo prav, če bi se naučili izražati svoje občudovanje. Vaši odnosi do Vam enakih bi postali s tem pristranejši in plodonosnejši. Vi želite, da bi bili neodvisni, toda ne trudite se preveč za to. Četudi je Vaša sodba zanesljiva, je ne znate dosledno izkoristiti. Imate dovolj poguma za lastno mnenje, smatrate pa za nepotrebno, da bi delili to mnenje z drugimi. Moški igrajo v Vašem življenju le podrejeno vlogo. Vzlic temu ali morda prav zaradi tega ste jim zelo vabljeni. Zlasti tistim, ki so odkritega značaja, zakaj ti čutijo, da se lahko na Vas zanesejo. Poskusite gojiti prijateljstva, drugače boste postali preveč v sebe usmerjeni.

KLJUČ STEV. 15.

Ali ste zmogni odločitve? Bojim se, da prepuščate to drugim. To je slabša stran Vašega značaja: svojo neodvisnost dajete v roke drugim, ki jih imate za zmogljive in zato sposobnejše, da Vas vodijo. Mlada dekleta Vaše vrste ostanejo navadno predolgo pod varstvom staršev, se ne znajo braniti, če jim ti starši poiščejo nemogočega moža. Ženska, kakršni ste Vi, je za strastnega, toda nekoliko pustolovskega moža kakor nalašč ustvarjena. Vi bi ga brez obotavljanja sledili v puščavo, v džunglo ali na severni tečaj in bi se odrekli vsaki udobnosti, samo da bi večno ostali v njegovi bližini. Na Vašo srečo raziskovalci severnega tečaja niso pogostni. Če še tako močno čutite, ne pokazete tega. Najbrže ste preveč popustljivi, prebojazljivi; to sta dve lastnosti, ki ju imajo nekoliko prenapeti moški vedno radi. Toda tisti naj se Vas boji, ki bi se preveč približal tistemu, ki ga Vi ljubite! Potem bi se Vi utegnili pretvoriti v levinjo. Vsi, ki Vas poznajo in imajo priložnost, da čutijo Vašo toploto, bodo priznali, da predstavljate najpopolnejšo obliko ženskega tipa.

KLJUČ STEV. 23.

Česa se vsega Vi ne bojite?! Bojite se miši, moških, nevihte, revščine, bolezni in še tako neverjetnih nezdod. V resnici pa so miši ljubke živalce in prav nič strašne. In nezdode? Ali se ne čutite zadovoljne, če ugotovite, da ste od nesreče-preganjana stvar? Življenje ne prizanaša nikomur. Vsakdo ima kdaj skrbi, težave. Bodite zadovoljni s tem, kar je, in ne obupajte. Poglejte, kaj mi je pravila o sebi ena izmed mojih prijateljic: nekega dne je opazila, da vidi samo še slabe lastnosti svojega moža. Treba je bilo katastrofo preprečiti. Vzela je kos papirja in si je zapisala vse vrline svojega moža, katerih se je spomnila, in vsa simpatična dejanja, ki jih je doživela, odkar je bila poročena. Vselej, kadar jo je mož razjezil, je pogledala v svoj seznam. Kot dobra računarica ni več pustila, da bi prišlo do tega, da bi se seznam dobrih del po njeni krivdi skrajšal. In kmalu je bil zakon spet srečen.

KLJUČ STEV. 24.

Od časa do časa se Vam zbudi nepremagljivo hrepenenje, da bi govorili. Morda imate kdaj celo priložnost, govoriti na javnem zborovanju. Potem veljate za luč, in Vaša rodbina je ponosna na to, da ima v svoji sredi takšno govornico. Morda se Vam kolena tresejo, ko govorite prve besede, toda Vi se proti temu uspešno borite. Vzlic temu je dobro, če prej vse dobro premislite, kaj boste povedali. Zamislite se v položaj svojih poslušalcev, poskusite misliti tako, kakor ti. Popolnoma tako je v Vašem zasebnem življenju. Vi ste vedno pripravljene, braniti koristi svojih prijateljev. To je tako dolgo dobro, dokler Vaša borbenost ne grozi, da bo oškodovala Vašo stvarnost in nepristranost. Vi ste močno nagnjeni k pretiravanju, ki Vam škoduje. Spadate med tiste ženske, ki so jim rezervirani, prihranjeni najljubzejši zakonski možje.

KLJUČ STEV. 25.

Nekatere žene ljubijo tako strastno svoje otroke, da jim ne privoščijo niti trenutka miru. Ali spadate Vi k tistim materam, ki neprestano popravljajo svojim otrokom čepico na glavi, jih venomer češejo in jim privezujejo kravato? Ali ste med onimi nesrečnimi materami, ki hočejo nenehoma svoje otroke varovati pred grozečimi nevarnostmi? In če ste — ali menite, da je to prav? Kako hitro Vam bo drveči čas iztrgal otroke! Tisti dan je neizogiben, in prav je, če z njim računate. Ali je povod za to ravnanje ljubezen? Mar se morda ne bojite samo, da nimate pred seboj nobenega cilja več, ko prenehate biti za določene ljudi neogibno potrebni? To bi bilo nevarno! Samo otroci se bojijo, biti sami. Borite se proti tej bojazni, ki je osnova vsega Vašega dejanja in nehanja. Vaš nemir je posledica premajhnega samozaupanja, čeprav imate tako velike vrline, kakor je nesebičnost in vedna pripravljenost za pomoč. Razbor Vašega značaja bi bil nepopoln, če bi mi ne povedali, da radi posredujete ženitve. Eden izmed Vaših najmočnejših mikov je zaupanje, ki ga imate do vseh ljudi.

KLJUČ STEV. 34.

Tam, kjer se drugi tresejo, ste Vi pogumni, po drugi strani pa se snet bojite čisto brez-

pomembnih dogodkov. Ali ste torej bojazljivi ali hrabri? Težko je odločiti, zakaj Vi padate iz skrajnosti v skrajnost. Poiskati si morate srednjo pot. Uvaževanja vredna je sigurnost in neomajno prepričanje, s katerim stremite za svojim ciljem. Ampak Vi ne znate rabiti komolcev. Vaše največje vrline zranjšuje Vaša potreba, da hočete na vsak način imponirati. Bodite bolj velikopotezni, nesebični, razumni, potem lahko upate, da boste nadpovprečna ženska.

KLJUČ STEV. 35.

Vi imate večasih občutek, da Vas življenjski vihar premetava kakor morske valove. Vi zamežite, pridržite sapo in se strašno bojite te ugotovitve, da niste šanjali, ampak da ste še zmeraj tu. Histerija? Ne, ker ste prehitro spet v ravnotežju. Zakaj Vam ne dajo vse tiste zmage, ki ste jih pridobile v življenju, več varnosti? Mislite na te zmage? Na zunaj ste tako pogumni — kdo bi mislil, da se v srcu tresete kakor majhna deklica? Nobenega vzroka nimate, da bi nad seboj obupali. Po svoji nadarjenosti in svojem značaju ste občudovanja vredna izjema. Izogibljete se nepotrebnih besed. Zato pravijo tisti ljudje, ki Vas le slabo poznajo, da ste »hladni«. Bodite malo bolj zgovorni, pristrani, bolj koketni, spogledljivi! To zunanje izražanje Vašega notranjega življenja bo doseglo, da Vas bodo ljudje pravičnejše sodili.

KLJUČ STEV. 45.

Vzlic svojim nepopolnostim ste zelo priljubljeni. Manjka Vam pa tista lahkota, tisti naravni zanos, s katerim bi lahko premagovali vse težkote. Tista lahkomišelnost, ki dela življenje tako zabavno in prijetno, Vam je tuja. Vi sploh niste muhasti in nikoli slabe volje, tudi če se srečate s sovražniki. Toda preveč ste ravnodušni v življenju. Upam, da ste omoženi — drugače bi bilo ene dobre matere manj. Niste sicer strahopetni, a ste vendar bojazljivi, tako da se Vaš mož lahko čuti, da je Vaš zaščitnik. Odločitve drugih radi sprejemate, ne da bi s tem izgubili samozavest. Če bi bili prisiljeni, da bi se morali sami preživljati, bi se komaj povzpeli nad povprečnost. Zakaj Vi ste marljivi, delavni in vestni, ampak ne znate se preriniti. Vaša okolica Vas ima rada, toda navsezadnje ne zato, ker se daste izkoriščati. Nasvet: Ne mešajte se nikoli v tuje zadeve! — Nagnjeni ste k temu! — Zakaj iz tega bi Vam utegnile nastati mnoge neprijetnosti.

KLJUČ STEV. 123.

Če se Vam poda kos torte, okrašen z lepo češnjo, kaj pojedete najprej? Gotovo vzamete češnjo s torte in jo prihranite za nazadnje? — Mi bomo tudi tako storili — in najprej govorili o Vaših napakah. Vi ste nezaupljivi in oprezni, čeprav globlje čutite in ste predvsem sposobni za ljubezen. Vzlic temu ste na sumu, da ste dobra sovražnica. Čutite se pogosto užaljena, mislite, da sreča druge manj znanarja, kakor Vas. To Vas zagrejuje. Po drugi strani pa imate dve odlični lastnosti: pogum in voljo. In ženska, ki ima ti redki lastnosti, bi morala nositi glavo pokonci! Ona je sposobna, reševati praktične naloge, lahko žanje tudi največjo ljubezen.

KLJUC STEV. 124.

Dvoje si v Vašem značaju nasprotuje. Odločni ste, toda premalo je v vas iniciative, pobude. Vi ne izgublajte časa s tem, da si nekaj dosegljivega samo želite, ne, vi se odločite za to, da hočete to tudi doseči. Ampak od te odločitve do uresničenja, do dejanja je pri Vas dolga pot. Vaši sklepi se ne pretvorijo vselej v dejanja. Dalje: Ali ne prezirate sploh večine soljudi? Ali se ne zgodi toliko in tolikokrat, da si želite, da bi bila zemlja manj obljudena in da bi bili ti, ki si jih želite na tej zemlji, boljši? Toda zakaj se ne morete vmisлити v druge ljudi in ne veste, da ima vsak človek svoje svetle in senčne strani, da je odvisno samo od tega, od katere smeri ga pogledate? Ne zamerite tej trdi sodbi. Imate tudi dobre strani: nič Vas ne izbega, ozkemu krogu ljudi ste celo nežni in, kar je pri ženskah redko, ste zelo razsodni. Vi ste zastopnica bitij, polnih protislovij, kar je pri ženskah čisto naravno.

KLJUC STEV. 125.

V Vašem življenju se stalno ponavlja nekaj, kar daje ključ do Vašega značaja. Vi se nagibate k temu, da delate za druge ljudi to, česar bi zase nikoli ne storili. Vi morate za druge lagati, jamčite za nje, da, vlomite celo v tujo blagajno, če morete koga rešiti zadrege — za sebe pa ne storite ničesar. To je čisto preprost razlog. Vi dvanomite nad samimi seboj vzlic vsej hvall, ki jo uživate. Imate nejasen občutek krivde, ki se je otesate s tem, da jo tajite. Ker človek ne more živeti brez zadovoljenja, iščete zadovoljenje v tem, da delate po ovinikih. Vi pripravljate svoji rodbini, svojim prijateljem tiste radosti, o katerih mislite, da so Vam odklonjene. To se Vam zdi zdravilo za lastno poniževanje, za nezaupanje, za slabo vest. Sele kadar igrate božjo previdnost za druge, stopnjujete posredno svojo samo-zavest. To je dobro in prav. Nadaljujte tako in delajte drugim dobro. Toda prihranite nekoliko dobrohotnosti tudi sami zase. Če ste omoženi, potem zahtevajte od svojega moža določen znesek za svoje lastne potrebe, zakaj za to, da bi od primera do primera zahtevali potrebni denar, ste preslabi. Če živite v poklicu, potem zahtevajte že ob prvem plačilnem dnevu doklado. Ako niste poročeni, potem možke nekoliko zapeljajte. Videli boste, da imate pravico, zahtevati nekaj od življenja.

KLJUC STEV. 134.

Ker ste zelo energični, iščejo ljudje radi nasvetov pri Vas. Toda v svoji vnemi, da hočete pomagati, greste zaradi svoje vihravosti predaleč. Za vsako ceno hočete ustvariti srečo drugim, ampak mislite na to, da drugi predvsem samo to želijo, kar jim je prijetno. Ko bi bili Vi možki, bi bili vodilen gospodarstvenik ali politik, in vse bi bilo dobro. Toda Vi ste ženska, ki mora skromno nastopati in biti popolna gospodinja. Razen tega Vam ni nihče hvaležen, ako tiranizirate svojo okolico. Zato žanjete vse drugo prej, kakor ljubezen, in trpite zaradi tega še sami. Še nekaj: Bodite nasproti svojemu možu je posebno previdni! Vaša vihravost, ki ga je spčetka privlačevala, bi ga nekega dne lahko začela odbijati. Mislite na to, da hoče mož ostati gospodar v hiši! Odločite se torej, da boste gospostvo z njim delili. Potem boste dosegli popolni zakon: zakon dveh dobrih tovarišev.

KLJUC STEV. 135.

Če bi bili Vi tako energični, da bi svoje dobre namene uresničevali do konca, bi ves svet izpremenili v doberdelni zavod, kajti

Vi imate zlato srce in želite vsem pomagati. Na žalost pa Vam nedostaja lastna zanesljivost. In to je škoda, zakaj Vi ste sposobna in inteligentna ženska. Vi ste zelo mirni, imate trezno sodbo. Če bi se kazali dobrohotne in ljubezive, bi več dosegli, kakor s tistim gospodovalnim nastopanjem, ki ga po krivici občudujete pri nekaterih svojih prijateljih. Vzlic svoji izraziti plašnosti imate pogum za lastno mnenje, zlasti če se kdo dotakne Vašega smisla za pravičnost. Vaša najlepša čednost je skrb za druge. Vaša največja naloga pa materinstvo.

KLJUC STEV. 145.

Ko bi umetnik slikal Vaš portret, bi mu moral dati naslov «Žena čiste vesti». Na platnu bi potem videli majhna nežna usta, resno čelo, okroglo, pristno žensko bradico in, v nasprotju s tem, zelo energične oči. Takoj bi odkrili v Vas ženo, ki hodi mirno svojo pot in ki se v svoji pohlevnosti samo takrat razburi, če se kdo dotakne vprašanju pravosti. Če pa Vam kdo naravni mir skali, potem pride na njegovo mesto divja energija, ki se ne ustraši nobenih naporov. Vi ste določeni za dobro možitev, čeprav ne spadate med tiste ženske, ki naj se zgodaj omožijo. Vi privlačujete bolj zrelejše, kakor mlade možke. Otroci imajo veliko zaupanje v Vas; sploh ste zelo vzgojevalno nadarjeni. Vi ljubite možke, ki imajo močno voljo, medtem ko ste sami zelo skromni in pohlevni. Vi se ne bojite, uresničevati svoje ideje, čeprav rajši naročate kaki zaupni osebi, naj jih izvrši. Če je kdo v Vaši okolici v zadregi, mu radi pomagate z nasveti in z dejanji. Vi občudujete svoje starše, posebno očeta, in vse kaže, da bi to spoštovanje prenesli na svojega moža. Soglasje in skladnost bi napravila iz Vas zelo pametno ženo.

KLJUC STEV. 234.

Ali se niste še nikoli zavedeli, da ste kot človek razumno bitje, ki ima prsto voljo? Delajte, kar Vi smatrate za dobro, in se ne spuščajte v brezkončne razgovore s svojo okolico o tem, ali imate pravico za to. Predvsem sta dva vzroka, ki Vam branita, da ne delate tako. Prvič mislite pri prevzemu kake naloge vedno bolj na vtis, ki ga bo to napravilo, kakor na korist, ki bi jih Vi morebiti lahko od tega imeli. Vaša okolica pa misli o Vaši blaginji bistveno drugače, kakor Vi sami. Čutite sleer, kaj bi bilo prav in kaj ne. Toda če Vas pregovarjajo k nasprotnemu, začnete omahovati. Navada, da gledate vse z vidika, kjer ste vedno Vi in spet samo Vi središče, se izraža v naravni potrebi, da morate svojo neodločnost nadomeščati s tujim dokazovanjem.

KLJUC STEV. 235.

Na prvi pogled se zdite boječi in plašni. Ali ste res? Na to je težko odgovoriti. Delate napake — to je človeško — toda te napake niso velike in se dajo lahko popraviti. Od kod torej Vaša boječnost? Gotovo Vam bodo Vaši znanci očitali, da ravnate preveč naglo, da puščate premalo svoj razum do besede in si tako nakopujete veliko neprilik. Toda vsak nasvet Vam je zaman, ker nečete poslušati. Hvaliti moram Vaše odkritosrčno zanimanje za svojo bližnjo in daljno okolico. Vi se istovetite s svojimi bližnjimi tako zelo, da čutite z njimi celo telesne bolečine. Tudi Vaša radost ni popolna, če je ne morete deliti z drugimi. Ta značajna poteza pa niti ni najboljša, ki jo imate. Zakaj vzlic svoji občutljivosti, vzlic temu, da Vas neprestano mučijo dvomi in pomisleki, znate vendar zaradi čudovitega

nagona, hoditi pravo pot. Bojazen Vas prej izpodbuja, kakor ovira. In ali ni to najlepša oblika poguma?

KLJUC STEV. 245.

Ze izza svoje mladosti ste pripravljeni na življenjske težave. Lahko bi rekli, da ste izvežbani, trenirani za to, da jih boste znali premagovati. Tako ste tudi premagali veliko notranjih težkoč in gledate brez strahu v bodočnost. Pridobili ste si mnogo simpatij. Vi ste ljubezni k vsakomur, ste vdani svoji rodbini, skratka — zastopate idealni tip žene. V Vaši bližini je mirno ozračje, delavni ste in sposobni. Vaša slaba stran je neka počasnost, ki je bolj telesna, kakor duševna. Bréz dvoma imate preveč nenaporno življenje in se izogibljete vsemu, kar bi utegnile motiti življenjsko harmonijo. To seveda ni bojazljivost ali nezavednost. Gotovo ste že sami opazili, da se nekih reči lotevate čisto različno. Včasih radi ukazujete in nastopate kot šef, včasih pa odpo-veste ravno v trenutku, ko bi bila energična beseda potrebna.

KLJUC STEV. 345.

Vi ste prijateljem uslužni, jih pogosto vabite in jih često s kako majhno rečjo prijetno presenetite. Celó tako ste pozorni, da si zapomnite in zapišete, kdaj ima kdo rojstni dan. Vsi Vas čislajo kot odlično gostiteljico, kot mirnega in resnega človeka. Vi edini veste, da ni Vaše smehljanje često nič drugega kakor krinka. Sence na Vašo dušo ne mečejo pretekli dogodki. Potrji postanete iz strahu pred bodočnostjo. Zdravje, življenje, varnost Vaših dragih so trajni vzroki Vašega nemira. Zdi se, da je Vaša naklonjenost osredotočena na čisto določenega človeka. In Vi bi tistemu, ki stoji ravno v ospredju Vašega življenja, žrtvovali vse. Nadarjeni ste za poslovno življenje, pa imate vendar rajši življenje brez vsakdanjih bojov. Čutite zelo navrstveno. Pogum imate, zastopate svoje naziranje. Vzlic temu sedite rajši za pečjo, kadar je zunaj vihar. Čisto brez povoda in vzroka ste večkrat boječi. Iščete razvedrilo. Ampak težko da boste to storili: Vi želite tako zelo srečo svoji okolici, da svoje srčce samo pri sebi ne morete najti.

KLJUC STEV. 1234.

Vi ste občutljivi in razumni in imate mnogo prijateljev. Ampak to, kar Vam moram povedati, Vas bo kljub temu osupilo. Vaše velike srčne vrline, ki jih ljudje tako občudujejo in na katere ste lahko ponosni, niso vnunji odsev resnične dobrohotnosti. Vi imate mnogo dobrih prijateljev, ki jih ne morete trpeti. Navadno Vas nekaj obide, da hočete temu ali onemu izkazati mimogrede simpatijo. Vobče pa Vas zanimajo ljudje manj, kakor lep drevedor. Sicer pa igrajo drevesa v Vašem življenju veliko vlogo. Morebiti ste jih celo v pesmih opevali. Težko je naštetii vse hvale, ki jo zaslužite. Vi ste zaprtega značaja, ki mu dolgujete veliko svojih uspehov. Pogumni ste in presojate svoje vrstnike po njihovi pravi vrednosti. Vi ste širokopotezni, toda ta širokopoteznost ni bistvena poteza značaja, temveč izvira iz trenutnih nagibov. Pomagate revnim, toda ne toliko iz sočutja, kakor zato, da protestirate proti socialni nepravilnosti. Če ste poročeni, se zavedajte, da Vaš soprog ni samo zakonski mož, ampak tudi človek, ki hoče imeti svoje svobodno mnenje. Vi ne morete premagati svojega poželenja, ki hoče vse vedeti. Če tole malo napako odštejemo, moramo reči, da ste ženska, ki ji je usojeno, da možkim ugaja.

(Nadaljevanje na str. 90)

Najša anketa

O taščah

Draga gospa!

Dovolite, da Vam v odgovor na Vašo anketo napišem tudi jaz nekaj vrstic iz lastne izkušnje.

Ali naj tašča živi pri mladih zakoncih? Ne! In zakaj ne? Prvič zato, ker dandanašnja mladina ni vzgojena tako, kakor so bili vzgojeni naši predniki. In drugič zato, ker tašča ne more svoje sinahe nikdar tako vzljubiti, kakor bi mogla vzljubiti kogar koli drugega.

Poročila sem se z devetnajstim letom, neizkušena, ljubeča svojega moža z dušo in srcem. Moj mož, ki je bil gospodar v hiši, se je zanimal samo za obrt izven doma, vse drugo pa je prepustil materi in sestri v oskrbo; jaz nisem imela besede v hiši. Prvo leto sem hodila še v tovarno, ker sta me moževa mati in sestra k temu prisilili. Ne jaz ne mož nisva smela razpolagati z denarjem, temveč le tašča. Mož je svojo mater seveda ljubil, in tudi jaz sem se dobro zavedala dejstva, da mu je mati. Pa sem bila vendar premnogokrat bridko razočarana. Medtem ko materi ni nikoli rekel žal besede in je bil vedno dober z njo, je bil z menoj trd in surov, da marsikdaj nisem vedela, kaj sem mu, zakaj njegove ljubezni nisem čutila. Kako rada bi mu bila gospodinjala, kuhala in stregla kot ljubeča žena! Pa ni hotel. Od duševnih muk sem začela bolehati. Celo tovariši so moža opozarjali, naj pazi name, a se za to ni menil. Ko sem mesec dni ležala za pljučnico, me ni obiskala ne moževa mati ne sestra. Čez eno leto sem dobila hčerko. Spet sem obolela in ponavljalo se je isto trpljenje. Slednjic sem vendar dosegla, da je dal mož staršem drugo stanovanje. Videla sem sicer, da mu to ni bilo všeč, pa vendar nisem odnehala. Kajti zdaj sem bila mati, in hotela sem biti samo še za otroka. Po dveh letih zakona sem postala svoja gospodinja. Toda nahujskan od svojih, mi mož neprestano očita, da sem jaz kriva, da smo se z materjo razšli. Medtem ko je bil materi zaupal ves denar in je ni nikdar vprašal, kako ravna z njim, se nad menoj zmeraj razburja: «Kam si dala denar?» Nočem se hvaliti, toda varčno gospodinjam, sama vse delam in šivam zase, za otroka in moža, a mož vsega tega ne upošteva. Še zdravila mi očita. Tak je ko njegova mati. Najrajši bi izginila, ko bi ne bilo otroka. Ljubiti ne morem nobenega, tudi moža ne več. Sem čisto obupana, in vse zaradi njegove matere in njegovih svojcev.

Obupana.

Draga gospa urednica!

Čeprav še nisem poročena, se vendar tudi jaz oglašam v Vaši anketi. Morda boste rekli, da o vprašanju, ki ga obravnava Vaša anketa, nimam še prave izkušnje. Toda dostikrat sem že premišljevala o tem in mislim, da kot dekleta in mogoče tudi bodoča žena lahko povem svoje mnenje.

Prepričana sem, da bi se matere ne smele več vmešavati v početja svojih otrok potem, ko so ti že poročeni. Če mislijo, da morajo voditi usodo svojih otrok, naj to store še takrat, ko si izbirajo svoje življenjske tovariše, in naj svetujejo: ta je prava in oni ni pravi; potem pa, ko je zveza že sklenjena, naj puste otrokom prosto pot in naj jih spremljajo le še z dobrimi nasveti, kot dobra, ljubeča mati obeh, ne pa kot mati enega in tašča drugega.

Prepričana sem, da je že marsikatera mati — morda nehote in nevede — zakrivila nesrečne in žalostne zakone samo s svojim vmešavanjem in pa s tem, ker ni mogla razumeti, da potem, ko se je njen otrok poročil, ni več samo in edino njen otrok, ampak tudi last onega, ki si ga je izbral za življenjskega druga.

Zdi se mi, da zlasti matere sinov veliko greše pri tem. Pri hčerah je že tako, da vsaka mati bolj ali manj skrbi za to, da bo svojo hčer prej ko mogoče omožila in jo s tem rešila naslova «stare gospodične» — kar pa v teh časih prav za prav ni več sramota — in jo potem, ko jo spravi pod «streho», bolj ali manj prepusti lastni usodi.

Medtem ko vidi v hčerinem možu rešitelja iz samskega stanu, se ji zdi sinova žena nekaka vsiljenka v njihovo družinsko življenje, in zmeraj najde na njej polno napak, čeprav je sinova izvoljenka še tako dobro in pametno dekleta.

Pa če bi to obdržala zase, bi še ne bilo nič hudega. Toda kolikokrat se zgodi, da potem mati, ljubosumna na svojo snaho, ščuva sina proti ženi, snaho pa venomer obmetuje z očitki in, če že ne more nič drugega, pravi: «Da, da, moj sin! Vseh deset prstov si lahko obližeš, da si ga dobila!» Pa čeprav ta mož ni nikaka zvezda na zakonskem nebu.

To bi nikakor ne smelo biti. Že tako se velikokrat zgodi, da mož sam po sebi očita svoji ženi, češ: «To je moja mama vse drugače znala!» In potem ni treba, da ga še lastna mati ščuva proti njej.

Vsak zakonski drug si mora sam ustvariti svojo srečo. Vsak mora ne-

kaj popustiti in nekaj dodati, da je zakon srečen. Kako pa si to uredita, je pa čisto njuna stvar.

Matere niso poklicane, da bi to urejevale. Mož si mora sam ustvariti spoštovanje in ugled pred ženo. Če tega ni zmožen, ni mož, ampak copata. In v takem primeru ga tudi materina pomoč ne bo rešila ženine vlade. Pa tudi žena si bo znala življenje sama urediti tako, da bo lepo in srečno. Če je mati tega ni naučila do takrat, ko je bila še dekleta, je tudi potem ne bo, ko bo že prišla v zakonsko življenje.

Zato sem mnenja, da bi tašče nikoli ne smele biti tašče, ampak samo dobre in ljubeznive mame, predvsem pa dobre in ljubeznive stare mame, ki bi prišle k svojim otrokom samo takrat na obisk, če bi jih ti povabili, da bi jih bili potem res vselej veseli in da bi pri slovesu od srca prišle besede: «Pa še kaj pridite!»

Ne zamerite mi, da se v Vaši anketi oglašim tudi jaz — moški. Kakor ne morem mimo tega, da bi se ne oglašil, kadar kdor koli začena stresati svoje neslane dovtipe na račun tašč, tako si tudi danes ne morem kaj, da bi na tem mestu ne povedal svojega mnenja.

Povsod na svetu srečujemo dobre in slabe ljudi, vzorne, krepostne može in lopove, žene, vredne vsega spoštovanja, in tudi take, ki niso vredne, da jih imenujemo žene. Zakaj bi torej morale biti ravno tašče vse brez izjeme brez napak in brez slabosti? Izjeme so povsod in so tudi tu. Zakaj bi torej zaradi nekaj redkih izjem blatili, smešili in poniževali vse tašče vprek? Potemtakem bi morali zaradi dveh, treh požigalcev, zaradi ene same detomorilke blatiti in obsoditi vse človečanstvo!

Da so tudi med taščami take, ki niso le svojemu otroku in svojim vnukom, ampak tudi sinaham in zetom pravi blagoslov, to Vam lahko zagotovim iz lastne izkušnje.

Že odkar sem poročen, živim s svojo taščo v skupnem gospodinjstvu in si samo želim, da bi tako ostalo še dolgo vrsto let. Ne samo moji ženi, tudi meni je v pravem pomenu besede mati, mojim otrokom pa najboljša babica, ki si jo je mogoče misliti. Največ in najlepših pravljič ve ona: kadar koga izmed njih boli trebušček ali glava, mu skuha najboljšo kamilico le babica; če kateri koli izmed njih obleži, kdo sedi ob njegovi postelji, če mamica tega ne utegne? Babica! In kdo jim je najboljši, najljubši in tudi najzanesljivejši varuh, kadar sva z ženo z doma: spet babica!

Toda kaj bi še našteval! Samo to naj ponovim: da bi le še dolgo imeli našo ljubo babico!

Nisem še tašča. Vendar pa menda ni več tako daleč dan, ko mi bodo nadeli ta zlovešči priimek. Priznati moram, da me misel nanj po vsem tem, kar se o taščah sliši in govori, že danes navdaja s strahom in skrbjo.

Vem, da mi bo enako težko tedaj, ko bo odšel sin, kakor takrat, ko bo hčerka sledila tistega, ki si bo osvojil njeno srce. Vem, kako prazen, kako tih bo naš dom, ko bo v njem utihnil smeh in vrišč, ko ne bodo več prihajali v hišo ne sinovi tovariši ne hčerkine prijateljice in sošolke. Ko ne bo več odmevalo v hiši: «Mami, Tone pa spet nagaja», «mami, glej, spet mi ne da časopisa» in sinovo kričanje: «Mami, reci vendar babam, naj nikar tako ne regljajo! Kako pa naj študiram!» Vem, da bom v mislih z njima, vsak dan in vsako uro; da bom venomer ugibala: kako neki je opravila to, kako se ji je posrečilo ono? Ugibala, je li mož dober z njo in blag. Vsaj tako dober, kakor ona to zasluži? In sin? Ali si je izbral pravo? Ali mu bo znala ustvariti dom, ki mu bo pomenil nekaj lepega, osrečujočega in pomirjajočega, ne pa utesnjujočo kletko?

Pa nisem taka samo jaz; nisem edina, ki bom tako skrbela in ugibala. Če ne morda vse brez izjeme, ampak pretežna večina vseh mater je prav gotovo taka, da ji je za njenega otroka tudi najlepše, najboljše in najpopolnejše komaj dosti dobro in da se ji zdi vsaka najmanjša skrb prevelika, vsak najmanjši napor pretežak.

Samo zato, ker smo take (in bomo take tudi ostale), ni vedno dobro in prav, da ostanemo v neposredni otrokovi bližini tudi še tedaj, ko otrok ni več samo še naš otrok, ampak je predvsem mož ali pa žena in je s tem prevzel nase ne samo vse radosti, ampak tudi vso odgovornost in vse dolžnosti, ki jih nalaga zakonsko življenje v enaki meri možu kakor ženi. Od tega trenutka dalje ne sodi mati več na prvo mesto ob otrokovi strani, ampak samo še na drugo.

Samo od strani, tiho in neopaženo naj bedi nad blagrom in nad srečo svojega otroka, vedno in vselej pripravljena, priskočiti mu na pomoč, ne samo z besedo in z nasvetom, ampak tudi z dejanjem.

Videti in slišati mora vse in — nič. In z vso tankočutnostjo, ki jo zmore edinole ljubeče materinsko srce, prisluhniti, da pravilno presodi, kaj je smela videti in slišati in kaj ne, kdaj naj v karkoli poseže in kdaj naj otroku samemu prepusti, da sam opravi in sam izravna, kar v njem vre in kipi.

Mati in tašča, ki je to doumela, ne bo skalila miru in sreče niti svojemu otroku niti njegovemu zakonskemu drugu, pa naj živi z njima v še tako tesnem stiku.

Ohranila si bo ljubezen in spoštovanje svojih otrok in bo deležna tiste redke sreče, ki jo more dati materi edinole zavest, da ne vidita v njej

Otroški lasje
rabijo posebno nego!

Že pri odraslih lasje zelo lahko izgube svoj sijaj in gibčnost, kako občutljivi so potem šele nežni otroški lasje! Otroški lasje rabijo posebno nežno nego, brez vsake sestavine, ki bi mogla dražiti lase ter jim škodovati.

KAMILOFLOR
Specijalni Shampoo za plavolaske, ne vsebuje alkalija. Daje lasem čudovit sijaj.

BRUNETAFLO
Specijalni Shampoo za temne lase, ne vsebuje alkalijo, daje lasem čudovit sijaj.

ELIDA SHAMPOO

zlovešče tašče niti zet niti sinaha, ampak da je vsem in vsakemu posebej samo «naša mama»!

Ko sem se poročil, sem se bal tako tašče kakor tasta. Razmere pa so me prisilile, da sem stanoval pri ženinih starših. Moja plača je bila za oba premajhna, in je zato tudi žena ostala v svoji službi. Po letih so prišli otroci, z njimi večji izdatki in več dela. Ves ta čas nama je breme prevzela tašča. Kuhala je za naju, šivala, pospravljala, vzgajala otroke in, kadar sva se z ženo sporekla, naju je zopet pomirila. Kadar sem bil slabe volje, je vselej našla zame prijazno besedo. Skupaj z nama je delila vse težave in skrbi. Njena smrt je bila za nas vse največja nesreča. Taščo, ki jo skrbi usoda njenega otroka, je treba le pravilno razumeti. Samo slabi dovtipi, katerim možki tako radi podlegamo, so krivi, da se tašč bojimo. Moja tašča je bila srčno dobra mati in stara mati. Sodim, da je takih še mnogo. R. S.

KDOR SE VESTI ZNA.
MNOGO VEČ VELJA

Vljudnost

Oprostite mojo nevljudnost, gospodične in gospodje, da vam hočem pripovedovati o vljudnosti. Prizanesljivo se nasmehnite in poslušajte nekaj mojih besed v obrambo tega, kar se vam zdi morda smešno in času neprimerno, kakor dedov obnošeni, staromodni frak. Ne bom vam pridigala. Rada bi samo s te besede obrisala prah zamerjenja.

Vljudnost! Morda jo vidite, kako stoji vzravnana v svetlem cilindru in belih rokavicah? V eni roki drži biedermajski šopek, z drugo pa dviga k ustnicam nežne prste odlične dame. Ali pa jo morebiti vidite v naškrobljenih krilih, ki zavalovijo pri koket-

nem priklonu? Tako in podobno smo si ohranili predstavo vljudnosti.

Mislim pa, da je bila to samo tista zarisana predstava, kateri smo se posmehovali, zakaj v nas je ostalo neko občudovanje lepega stika z ljudmi, kar je tudi res vljudnost.

Vljudnost ni prirojena lastnost. Ne, vljudnost je občutljiva cvetlica, ki jo je treba gojiti s trudom in zatajevanjem samega sebe. Sicer pa sami veste, da je veliko bolj udobno sedeti v tramvaju, poglabljen v časopise, kakor pa stati in se držati za ročaje, ki vise od stropa. Če se v koga zaletimo ali mu stopimo na nogo, zahteva modrijanski molk veliko manj truda, kakor vljudna opravičba. Izmisliti si primerno obliko pozdrava, kakor je na primer ta, da snamemo klobuk z glave, tudi ni malenkost, posebno ne za modernega mladega človeka, ki se mora baviti s celo vrsto važnih vprašanj, na primer, kako bi se dalo rešiti svet, ki je ves pokvarjen od samih nepotrebnih dogovorjenih in tako imenovanih vljudnostnih form, in mu vrniti spet podobo lepega in naravnega sveta prvega človeka.

Vljuden se ni še nihče rodil, drugače bi se vendar ne spominjali, kolikokrat so nas matere sunile v hrbet: Lepo pozdravi! Poberi mi torbico! Prinesi stol, ko očka nima kam sestiti! To so osnove vzgoje k vljudnosti, ki smo jih morali vsi, čeprav neradi, preizkusiti. Prav tako, kakor smo se morali, dasi neradi, umivati, česati in se učiti poštrevanko in druge za življenje potrebne reči.

Morda bi šlo brez vljudnosti, saj smo to že skoraj vsi poskušali; toda kakšen uspeh smo imeli? Mislim, da je opustitev vljudnosti v občevanju z ljudmi nekaj takega, kakor hoditi po naših krajih namesto v obleki samo v plavalni obleki ali celo brez nje. V nekaterih vročih dneh je to prijetno, toda v devet in devetdesetih primerih je to neudobno, celo zoprno.

Zakaj bi torej ne popravili svojih predstav o vljudnosti, ki so prav za prav bolj pogrešene in starokopitne, kakor pojem, katerega hočejo osmešiti. Preoblecimo jo iz cilindra, belih rokavic in naškrobljenih kril v navadno, sodobno obleko, pa nam bo gotovo bližja. Saj moramo vsi priznati, da jo imamo radi in da nam ugaja pri drugih, če jo uveljavljajo do nas. Zakaj bi se mi sami ne okrasili z njo, če je to odlika, ki ne velja nič več, kakor malo dobre volje in malo premaganja lastne sebičnosti.

Ali se vam ne zdi, da je vljudnost nekaj neobičajno modernega in nam bližnjega? Ali ne mislite, da ta vljudnost s prijaznim obrazom in lepim vedenjem ni predmet muzeja, ampak neprecenljiv okras in prijetno medsebojno zblizanje? Ali bi vljudnost ne zaslužila, da bi jo dali ven iz zaprašene steklene omare in se okrasili z njo, kakor se okrasimo z belim nageljnom v gumbnici?

Za svečane čase

osvežujoči vonj klasičnega
>4711<| Okrepčuje in poživlja, ublažuje glavobol, utrujenost in onemoglost — v gledališču, v svečanih dvorani, pri plesu in koncertu.

No. 4711

PRAVI
*Eau de
Cologne*

MISLI

Lenoba je neumnost telesa, neumnost pa — lenoba duha.

Redko govorimo o čednosti, ki jo imamo, tem češče pa o tisti, ki je nimamo.

Zaljubljeni vidijo na svetu samo sebe, toda pozabljajo, da svet vidi nje.

Kar ljudje zlega storijo, to jih preživi; dobro gre večkrat z njimi v grob.

Civilizirani divjak je najhujši vseh divjakov.

Delo je hrana plemenitih duš.

Ni večjega dela, kakor trdno stati v struji življenja; brž ko prenehamo delati, nas potegne tok s seboj.

Srečnih žen, ki imajo težko življenje, je mnogo.

Lakota reveža boli, bogatašu pa dobro de.

Ljubezen je slepa, ljubosumnost pa vidi strahove.

Vsak predsodek je znak slabosti.

Laž je orožje slabičev.

Smej se, in svet se bo smejal s teboj! Jokaj — in jokaj boš sam.

Vsaka šala vse izgubi, če se šaljivec sam smeji.

Življenje, ki sestoji predvsem iz jedi, pijače in spanja, je nevedno človeka.

Še je čas za inštruktorja!

Prva polovica šolskega leta bo kmalu minila, na žalost pa niso vsi starši zadovoljni z uspehom. Mnogi so obupani in v skrbeh, kaj bo s sinom ali hčerko, ki mu ne gre in ne gre v šoli. Strogi starši se jezijo, češ, otrok je lenuh, ne zaveda se svoje dolžnosti, pa ga karajo in kaznujejo, prizanesljivi se pa jezijo na profesorja, da ima otroka na piki, vsi skupaj pa zabavljajo čez srednje šole, da je ves sistem za nič in da ni mogoče doseči uspehov.

O sistemu naših srednjih šol ne bomo govorili, dovolj se je pisalo in se še piše o tem, a pouk na srednjih šolah je kljub temu ostal tak, kakršen je bil. Starši morajo pač gledati, da storijo vse, kar je v njih močeh, da dijak srečno zleze skozi razred. Sami naj nadzorujejo otroka, da bodo videli, kaj je vzrok njegovim slabim uspehom, ali lenoba ali nepazljivost v šoli ali nenadarjenost. Posvetujejo naj se tudi s profesorjem, kaj on misli. Toda nikar naj se ne zadovoljijo s površnim opazovanjem. Sinko je morda res sedel nekaj ur pri knjigah, ki pa niso bile šolske knjige, temveč kake indijanske ali pustolovske povesti. Kadar količjak utegnejo, naj ga izprašajo, kaj se je naučil, in naj mu pregledajo naloge, nikoli naj se pa ne zadovoljijo s praznim izgovorom: «Saj že znam» ali pa «Saj sem se že v šoli naučil.»

Če kljub temu otrok ne napreduje ali če sami ne utegnejo ali ne morejo nadzorovati njegovega učenja in mu pri učenju tudi pomagati, je treba poiskati inštruktorja! Težki časi so, križa je povsod in marsikomu ni lahko plačevati še posebej učitelja, to je res. Vendar je še huje, če mora otrok razred ponavljati. Profesor v šoli se zaradi prenatrpanih razredov ne more ukvarjati z vsakim dijakom posebej. Ker je po načrtu predpisano v naših srednjih šolah ogromno snovi, se tudi z razlago ne more predolgo muditi, tako da lahko izdelujejo samo nadarjeni in marljivi učenci. Vsi pa niso taki, in tistim je treba pomagati z inštruktorjem. Mnogim dijakom bo zadostovalo, da jim da inštruktor samo dobro podlago, pa bodo sami lahko dalje gradili, drugim bo treba dalje časa pomagati. Treba pa je skrbno izbrati inštruktorja. Za nadarjenega, toda lenega dijaka bo dovolj, če ga inštruktor trdo prime in z njim predela naloge ter ga ne izpusti prej, dokler vsega ne zna. Če bo dijak moral nekaj lepih dni presedeti v sobi ob inštruktorju, medtem ko se bodo njegovi prijatelji smučali in zabavali, bo hitro spoznal, da je bolje, če se sam uči in inštruktorju pove naloge, po-

Negovana in lepa
kljub napornega dela!

★ zaradi dodatka hamamelisa polepša polt

tem bo pa prost. Takemu učencu bo zadostoval inštruktor za eno ali dve uri na teden. In kmalu bo dobil veselje do učenja, ko bo videl uspehe, in bo brez tuje pomoči izdeloval.

Manj nadarjenemu učencu je pa treba poiskati strokovnjaka in dobrega pedagoga, ki mu bo razložil vso snov, z njim predelal naloge in ga navajal, da bo znal sam razmišljati in sklepati. Tukaj ne bo zadostoval za inštruktorja dijak višjih razredov, treba bo poiskati akademika ali profesorja. Marsikateri dijak prav v pubertetni dobi ne more napredovati, in ta-

krat mora biti inštruktor tudi dober vzgojitelj, da ne ubije mlademu človeku veselja do šole. Mnogo je vzrokov, da učenec ne napreduje. Te vzroke je treba poiskati in temu primerno poiskati pomoč. Dokler ne bodo naše srednje šole modernizirane, kakor zahtevajo novejši pedagogi, ni inštruktor luksuz, kakor nekateri starši mislijo, temveč potreba. Pomisljijo naj, da po bliskovo minejo meseci in da bo, če o pravem času ne poskrbijo za pomoč, leto izgubljeno, kar utegne otroku škodovati tudi v poznejšem življenju.

z. ž.

Korespondentka

V trgovski pisarni ima korespondentka nalogo, da odgovarja na došle dopise bodisi čisto samostojno ali pa po navodilih, ki jih ji daje šef.

Navadno se ji na kratko diktira vsebina pisma; korespondentka jo stenografira, potem pa sama obdela in sestavi dopis.

Zahteva se znanje stroke, v kateri je zaposlena, znanje blaga, pakupa in prodaje, potreb in možnosti zahtev odjemalcev, da jim lahko daje točna obvestila in pojasnila na vprašanja. Poznati mora ves potek trgovine, izvoz in uvoz. Korespondentka mora biti večša lepega sloga, znati se mora natančno, kratko, jedrnatno in jasno izražati, da ne nastanejo nespornostne in da dopisi zaradi svoje dolžine ne utrujajo in ne zadržujejo odjemalcev, pri katerih je čas denar.

Znanje tujih jezikov ali vsaj tistih, ki se v njeni domovini govorijo, in kakega sosednega je neogibno potrebno. Zahteva se tudi popolno obvladanje stenografije in pisalnega stroja.

Ker mora korespondentka često tudi voditi knjige, izpisovati račune, se zahteva od nje, da je tudi spretna računarica.

Korespondentka, ki svojo stroko zna in je zmožna dopisovati, je zelo iskana in dobro plačana uradnica. Uveljavlja se lahko v trgovinah, bankah, hranilnicah in posojilnicah, v založništvih itd. itd. Pogoji pa je seveda trdno znanje tega, kar zahteva njena služba.

Za ta poklic je potrebna splošna izobrazba. Najboljša je srednja šola in abiturientski tečaj na trgovski akademiji, ali trgovska akademija ali vsaj dvorazredna trgovska šola in praktična izurjenost v trgovini in pod. Pa tudi vsaka nadarjena kontoaristka se lahko povzpne do korespondentke, če si s privatnim učenjem pridobi širšo splošno izobrazbo. Pogoji je seveda prirojena inteligenca.

*Veste li
da Vaša koža
mora dihati?*

Veliko je sredstev za polepšavanje, s katerimi se doseže navidezna lepota, toda ki mašijo pore in storé, da Vaša koža in Vaši čari pri tem ovenijo.

Samo temeljito očiščena koža je lahko lepa.

Poskusite enkrat sami: kanite malo Scherk Gesichtswasser na košček vate in s tem počasi obrišite svoj obraz. Po močnem poživljenju kože boste opazili, kako globoko v pore se vpija Scherk Gesichtswasser. Dokaz za delovanje: košček vate je popolnoma črn. Tako temeljito čisti kožo Scherk Gesichtswasser in raztaplja vso nesnago, sojedice in mozolje. Scherk Gesichtswasser naredi Vašo kožo od znotraj na ven lepo, nežno in gladko. Pore so proste, Vaša koža spet lahko diha. Ona postane takoj

bolj sveža in zdrava ter podaljša Vašo mladost za dolgo vrsto let. Pri tem pustí Scherk Gesichtswasser popolnoma nežen zaščitni pajčolan, ki kakor tanek film daje hkrati idealno podlago za puder. Na ta način imate dvokratno delovanje in prihranek.

**Scherk
Gesichts-
Wasser**

Enostranska hrana

Statistike kažejo, da v poslednjih časih spet otroci precej bolehalo za angleško boleznijo (za krivicami). To je zavratna bolezen, ki pušča tudi po ozdravljenju posledice za vse življenje. Zanimivo je, da bolehalo za to boleznijo v novjšem času bolj otroci premožnejših staršev. Pri revnih otrokih bi se lahko reklo, da je to posledica gospodarske krize, med katero so bili otroci nezadostno hranjeni, toda pri premožnejših rodbinah mora biti tega kriva samo neprimerna kuhinja. V zdravi kuhinji je manj mesa, pa več krompirja, raznih domačih jedi in kislega zelja, ki otrokom zelo koristi. Ako zdravnik opozori premožnejšo mater, da je otrok nezadostno hranjen, se čuti mati ponižano in začne naštevati, koliko izda na mesec za kuhinjo; češ da je pri njih vsak dan meso, pogosto celo po dvakrat, da kupujejo otrokom banane, ki jih ima najrajši, in da dobi vse, česar si požel. Druga mati toži, da imajo njeni otroci dovolj mleka, pa so vendarle bleđi. Mleko je sicer neogibno potrebno, toda samo ne zadostuje. Če

hočemo imeti otroke zdrave, ne sme v hrani manjkati zelenjava, zlasti korenje, koleraba, cvetača in zelena. Druge banane nadomestimo z jabolki, ki so cenejša in dosti bolj redilna. Zelenjavo zmorejo tudi najrevnejši. Otrokom, ki še nimajo dovolj razvitega zobovja dajemo na primer nstrgano korenje, ki ga lahko tudi osladimo s sladkorjem in mu zavoljo boljšega okusa pridamo nekaj kapelj citronovega soka. Prav dobro je korenje tudi z jabolkom ali z zmletimi lešniki. Ne pozablajte na kislo zelje, ki ima veliko vitaminov, kateri preprečujejo angleško bolezen; teh vitaminov tudi po daljšem kuhanju ne izgubi. Večji otroci naj jedo včasih surovo zelje.

Gospodinja ne bodi samo kuharica, ampak tudi zdravnica, saj so zdravi otroci največje veselje staršev.

Citroni in pomaranče

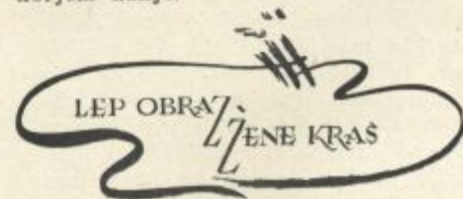
Citroni in pomaranče so tako važne za zdravje naših otrok, da jih privoščimo svojim otrokom od časa do časa tudi tista mati, ki mora hudo računati s svojim denarjem. To je ne samo osvežujoče sadje, temveč dodaja telesu tudi potrebne dragocene vitamine, in sicer v najslabšem času, ko manjka drugo sveže sadje in zelenjava. Za naše otroke je tudi važen obseg mineralnih snovi v tem sadju. To je

zlasti apnenec in železo, ki navadno otrokom manjka in ga moramo dajati često z umetnimi preparati. Zdaj, ko je čas citron in pomaranč, privoščimo otrokom to zdravo sadje. Manjšim otrokom lahko dajemo sok iz citrone in iz pomaranče, nekoliko ga osladimo in, če hočemo, pomešamo z nstrganim jabolkom. Večji otroci in odrasli bodo radi jedli pomarančo, če jo prerežemo na polovico in zajemamo meso in sok z žličko. Ali pa jo olupimo, narežemo na kolute in podamo kot solato. Sok dražjih pomaranč pa prav dobro nadomesti sok citron, samo malo osladiti ga je treba.

Pa tudi olupke citron in pomaranč izkoriščajmo! Citronov olupke vložimo v sladkorju ali v soli v kozarec. Lahko ga potem pridajamo v omake, v mesno sekanico, v jabolčne in orehove nadeve itd. Kadar so citrone poceni, si pripravimo citronov izvleček v zalogo. Iztisnemo in precedimo 1 liter čistega soka. Obrezani olupke dveh citron pustimo 2 uri v 4 žlicah špirta. Kuhajmo 1 kg kristalnega sladkorja s pol litra vode, prilijmo pripravljeni sok, segrejmo toliko, da začne skoraj vreti, in ko se ohladi, pridajmo precej špirta.

Podobno velja tudi za pomarančo. Pomarančni olupke ostrgamo in ga denemo v sladkorju v kozarec, ali pa ga vkuhamo v sladkorju. Iz takega olupka delamo lahko razne sladkorce, pridajamo ga v pecivo, na kruh itd. Z olupkom ravnamo takole:

Pomaranče ali mandarine olupimo, vse, kar je belega, odrežemo. Olupke namočimo v mrzlo trdo vodo in jih pustimo, da se namakajo nekaj (3-4) dni. Vodo vsak dan po dvakrat menjamo. Zadnji dan vodo odlijemo, damo v svežo na 1 liter vode 15 dkg sladkorja, skuhamo, pridamo olupke in kuhamo do mehkega (približno pol ure). Olupke vzamemo ven, raztopina pa naj se ohladi; potem jo nalijemo na olupke. To kuhanje ponavljamo spet dva ali tri dni, vsak dan pa moramo dodati približno 15 dkg sladkorja. Sladkor nalivamo na olupke vedno, ko se ohladi. Zadnji dan vzamemo olupke ven, jih lepo naravnamo v kozarce in precedimo ohlajeni sok s sladkorjem nanje.

Parne kopeli za obraz

Negovana ženska si napravi vsakih štirinajst dni parno kopel za obraz. V primernem loncu zavremo kamilični čaj, potlej ga držimo obraz nad paro, ki izhlapeva iz lonca. Učinek je še popolnejši, če si z veliko brisačo ali pa z zloženo rjuho pokrijemo glavo in lonec, tako da para ne more

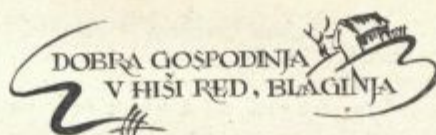
uhajati. Obraz si parimo toliko časa, da se znojnice do dobrega odprejo in da se obraz temeljito spoti. Med to proceduro si lahko enkrat ali dvakrat zbršemo potni obraz s čisto platneno krpo ali pa s kosmiči vate, potem pa nadaljujemo s parjenjem toliko časa, da smo zbrisali vso nesnago z obraza.

Ko se je obraz dobro spotil, sedemo pred ogledalo in si previdno iztisnemo zajedalce. V ta namen vzamemo čist prtiček oziroma robček in z robčkom previdno razširimo znojnice, potlej pa z lahkoto stisnemo zajedalce. Prav majhne zajedalce ne kaže stiskati, ker so navadno še pregloboko zajedeni v kožo in povzročajo stiskanje grde rdeče lise, in če se nam ne posreči spraviti zajedalca iz kože, se napravi po stiskanju mozolj, ki je še mnogo bolj nakazen kakor zajedalec sam. Pri stiskanju moramo biti sploh zelo previdni, da ne pride do infekcije. Iztisnjeno mesto moramo takoj namazati s kolinsko vodo ali pa s čistim alkoholom. Za obraz nikoli ne uporabljajmo jodove tinkture, ker je premočna za nežno polt in hitro razje vso zgornjo plast kože.

Parna kopel je temeljito odprla znojnice, in zdaj moramo poskrbeti, da se znojnice spet zaprejo. Če imamo pri roki košček ledu, si z ledom narahlo natremo obraz. Ker pa večina žensk nima na razpolago ledu, vam svetujemo, da si nabavite majhen košček galuna. Galun namočite v mlačno vodo in si z njim potegnite čez obraz. Preposto sredstvo je tudi limonov sok, ki hitro stisne znojnice. Šele ko so se znojnice zaprle, smemo namazati obraz s kremo in ga potlej popudrati.

Po parni kopeli postane koža voljna, mehka in gladka. Hkrati pa je to najučinkovitejše čistilno sredstvo za polt, ki je popolnoma neškodljivo in ceneno! Uspeh raznih kosmetičnih salonov je prav v tem, da stranki temeljito očistijo obraz s parno kopeljo. Če utegnete, si po parni kopelji zmasirajte obraz, poprej ga pa natrite s kako masno kremo. Tudi navaden borov vazelin se v ta namen sijajno obnese.

ab

Jedilni list za teden dni

Ponedeljek.

Opoldne: 1. Zeljnata juha (50). 2. Mesni hlebčki v paradižnikovi omaki (162). 3. Dušen riž.

Zvečer: Segedinski guljaž (145).

Torek.

Opoldne: 1. Krompirjeva juha. 2. Sirovi štruklji (410). 3. Jabolčna čežana.

Zvečer: Makaronsko meso (150) in solata.

Sreda.

Opoldne: 1. Goveja juha z rezanci. 2. Nadevana telečja prsa (199). Pražen krompir. Solata.

Zvečer: Palačinke z govedino. Solata.

Četrtek.

Opoldne: 1. Ričet. 2. Prekajeno svinjsko meso in kislo zelje.

Zvečer: Šunkni rezanci (78). Solata.

Petek.

Opoldne: 1. Vipavska juha (41). 2. Nadevani grebenčki (249). Solata ali kompot.

Zvečer: Sveže pečene sardele in fižolova solata (156).

Sobota.

Opoldne: 1. Goveja juha z vraničnimi žličniki (65). 2. Govedina. Krompirjev pire. Špinača.

Večerja: Okisani vampi s krompirjem (153).

Nedelja.

Opoldne: 1. Goveja juha z vřivanci. 2. Ocvrte svinjske zarebrnice. Krompir v kosih. Solata. 3. Zdrobova torta.

Zvečer: Liptavski sir (113). Čaj. Torta od opoldne.

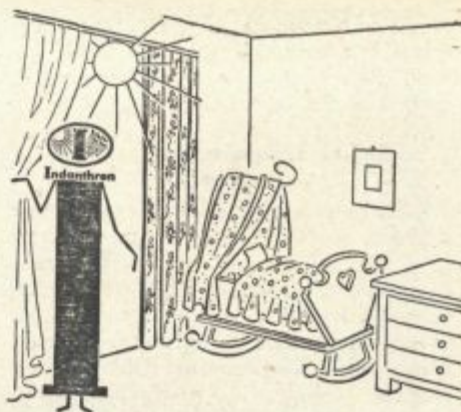
Opomba: Številke v oklepajih pomenijo številke recepta v naši kuharski knjigi «Kako naj kuham». Za debelo tiskana jedila prinašamo recepte.

Palačinke z govedino.

V loncu žvrkljamo $\frac{1}{2}$ l mleka, dve žlici kisle smetane, dva rumenjaka, nekaj soli in ne prav $\frac{1}{4}$ l moke. Ko je testo gladko, primešamo trd sneg od dveh beljakov. Iz te zmesi spečemo pet do šest palačink. Palačinke namažemo z nadevom, jih zvijemo, povaljamo v raztepenem jajcu in drobtinah in ocvremo na razbeljeni masti. Nadev: Na 5 dkg masti prepražimo sesekljane čebule in zelenege peteršilja, pridenemo sesekljano kuhano govedino, prepražimo, pridenemo popra in soli. Če treba, lahko pridenemo tudi namočeno, ožeto in pretlačeno žemljo.

Zdrobova torta.

Sedem rumenjakov in 28 dkg sladkorja mešamo, da dobro naraste. Nato

Vašemu otroku je treba sonca!

Sonce spada v sobico Vašega otroka. Ne boste imeli nobenih muk in razočaranj z obledelimi barvami. Z Indanthren-barvami pobarvane tkanine se odlikujejo po priložni stainosti barv. Kdor koli se odloči za tkanine, pobarvane z Indanthren-barvami, mu bo vedno

priletna pestrost v hiši

primešamo lupinico od pol limone, sok ene cele limone in 8 dkg zmletih mandeljnov, orehov ali lešnikov. Naposled primešamo še trd sneg od sedmih beljakov in 15 dkg pšeničnega zdroba. Zmes denemo v dobro pomaščen model in pustimo, da stoji pol ure. Torto pečemo v srednje vroči pečici približno tri četrti ure. Ohlajeno prerežemo in namažemo v sredi in po vrhu z marelično marmelado.

Pustni krapci.

Najprej presejemo $\frac{1}{2}$ kg moke in jo postavimo na toplo. V osminki litra mleka razpustimo 3 dkg kvasa, primešamo žlico presejane moke, pokrijemo in postavimo na toplo, da vzide. Nato vmešamo testo, ki mu pridenemo 10 dkg raztopljenega masla (ki ne sme biti prevroč!), 10 dkg slakorne sipe, štiri jajca, žlico ruma, nastrganega limonovega olupka in pripravljene kvas. Testo stepamo, da se loči od kuhaličnice, nato pa pomažemo skledo naokoli z raztopljenim maslom in denemo testo vzhajati. Ko je testo vzhajano, da zvrnemo na segreto, z moko potreseno desko, razvaljamo za mezinček debelo in izrežemo z obodom za krape. Na sredo vsakega denemo nekaj segrete marmelade, položimo po dva drugega vrh drugega, stisnemo in izrežemo oba z nekoliko manjšim obodom. Krape polagamo na potresen prt, jih sproti pokrivamo in denemo vzhajati. Ko so dovolj vzhajali, jih ocvremo na razbeljeni masti. V mast jih polagamo tako, da pride gorenja stran navzdol, in jih ocvremo izprva pokrite, a ne na prevročem ognju.

Pri nerazpoloženju

BAYER

Pyramidon

TABLETE

Ogl. reg. pod S. B. 1918 od 15. XII. 193

Paziti moramo, da jih ne cvremo prehitro, ker ostanejo sicer na sredni surovi. Potresemo jih s sladkorjem in serviramo še tople.

Svinjski krmenateljci s svežim zeljem.

Krmenateljce potolčemo, posolimo in jih v kozici, v kateri smo razgrelji za veliko žlico masti, po obeh straneh rumenkasto opečemo. Nato pridenemo na vsak krmenateljca za dve pesti na debelo zrezanega in opranega svežega zelja, velik ščep kumne, žlico drobno zrezane čebule in prilijemo toliko vode, da je zelje pokrito. Kozo pokrijemo in vse skupaj dušimo eno uro. Nato zmešamo žlico kisle smetane z žlico moke in za noževno konico pa-

prike in zmešano priljemo zelju. Ko vse skupaj še nekaj minut vre, vzamemo meso ven, zelje dobro premešamo, ga stresemo na krožnik in vrhu zelja lepo zložimo meso. Namesto paprike lahko vmešamo žlico paradižnikove mezge.

Ocvirkove palčice.

50 dkg moke, 5 dkg mrzlih, sesekljanih ocvirkov, 5 dkg masla, šest žlic mrzlega mleka in pol zavitka pecilnega praška vgnemo v testo. Iz testa sesvaljkamo za svinčnik dolge in debele palčice, jih položimo na pomazano pekačo, pomazemo z raztepenim beljakom in potresemo z drobno soljo in kumno. Nato jih v srednje vroči pečici lepo rumenkasto zapečemo.

Sobni gumovec

Po vlažnih gozdovih na Sumatri, Javi in Assamu rastejo velikanska stoletna drevesa gumovca, ficus elastica. Pri nas ga gojimo kot lepo sobno rastlino, in je posebno primeren za velika svetla stanovanja. Zlasti mu ugaja navpično padajoča svetloba. Pri oknu rastoči gumovec moramo večkrat obrniti, da se listi na vseh straneh enako močno razvijejo.

Glede zemlje gumovec ni razvjen, ljubi pa težko, hranivih snovi bogato prst, ki je močno pomešana z mivko. Čez zimo gumovec ne raste. Imamo ga v sobi, ki je 10 do 12° C topla. Pri višji toploti bi rastlina odgnala svetlozelene zanikrne liste. Gumovec pa je

lep samo, če ima velike, temnozeleno zdrave liste. Čez zimo umijemo sobnemu gumovcu liste z mlačno vodo, da odstranimo prah.

Tudi razmnoževanje gumovca je lahko. Ako odrežemo od rastline potaknjence v velikosti 15 cm in ga vtaknemo kakor oleander v kozarec z vodo, nam kaj kmalu odžene koreninice. Ker se pa voda v kozarcu rada usmradi, vržemo vanjo košček oglja. Da se pa potaknjencev preveč ne pogrezne v vodo, ga privežemo nekoliko više na paličico, ki sega do tal. Ko se rastlina vkorenini, jo posadimo v dobro črno zemljo, pomešano s tremi četrtinami mivke.

Iz potaknjencev raste rastlina prav hitro in pri dobri vzgoji doseže že v nekaj letih tako višino, da ga ne moremo več imeti v sobi. V takih primerih rastlino pri tleh odrežemo, a iz korenin nam prihodnje leto odžene gumovec nove odganjke, in imamo kaj kmalu lep grmič.

KLJUČ STEV. 1245.

Imate vdane prijatelje, pa tudi nekaj sovražnikov, zakaj Vi ste ženska, ki se ne da prezreti. Ni se Vam treba bati, da bi ostali neopaženi. Vi imate pogum, da poveste to, kar mislite, ampak Vaša sodba je včasih površna. Čuvajte se tega! Poslušajte nekoliko tudi druge, čeprav se Vam noče. Ko bi ne bili tako izrazito ženska in skušali doseči svoje cilje z izrazito ženskimi sredstvi, bi Vam rekli, da ste avtoritarni. Večina ljudi je nasproti Vam potrpežljiva in prizanesljiva, celo v okolnostih, kjer bi se nasproti drugim ženskam pokazala sovražno. Zaradi Vaše srčne dobrote in Vašega poguma Vas ljubijo in občudujejo. Čisto naravno je, da storite kdaj nepopravljivo napako. Vaša nervoznost skoraj vznemirja. Vi bi morali svoje živce varovati, svoji častihlepnosti privoščiti nekoliko miru. Ali ne morete? Brž ko se čutite, da ste preveč izdelani in utrujeni, si privoščite rajši sami od sebe počitek, kakor da bi čakali, da boste k temu prisiljeni.

KLJUČ STEV. 1345.

Vaši živci so kakor vrvi. Vi opravljate toliko dela, da bi druge ženske od tega zbolele. S svojo nadarjenostjo in s svojim tem-

peramentom si boste lahko ustvarili odlične položaje. Če ste gospodinja, se bo štela Vaša hiša med tiste, kjer se dobro gospodinja in gospodari. Cesar koli se lotite, povsod imate srečo. Toda nikoli ne poskušajte, da bi bili oboje hkrati: dobra gospodinja in duševna delavka. Posledica bi bila porazna. Najlepši točki Vašega značaja sta zvestoba in vdanost. Dobro se razumete z ljudmi svoje okolice. Če Vas kdo razočara, ste potrpi in malone obupani. Nežni ste, pa vzlic temu oblastni in zapovedljivi, razumni in širokogrudni. Malo žensk je tako pogumnih, samozavestnih in velikopoteznih.

KLJUČ STEV. 2345.

Ljudje Vas radi vprašujejo za svet in prosijo za pomoč. Tudi nepristranska kritika bi Vas ne odvrnila od namere, ki ste jo spoznali za pravilno. Če ste še čisto mladi, Vas gotovo Vaši prijatelji in Vaše prijateljice cenijo in vidijo v Vas dobro prijateljico. Vi ste energični, ne da bi se trčili s podobnimi značaji. Toda če se kdaj zmotite, ste veseli, ako Vam drug pomaga. Radi imate dobro življenje in udobje. To ni nič hudega, samo postanite bolj pogumni. Dobra gospodinja boste, imate pa tudi lepe sposobnosti za kak poklic. Edino, kar Vas dela negotovo, je bojazen pred nepričakovanimi dogodki, ki bi lahko prekrili Vaše načrte. Imate zaupanje v same sebe, ampak vsak ugovor Vas izbega. Ne omožite se niti z znanstvenikom niti z mornarskim častnikom ali trgovcem, ki mnogo potuje. Naključje igra za Vas preveliko vlogo v življenju teh mož.

KLJUČ STEV. 12345.

Vprašajte se: Ali Vam Vaša dejanja narekuje Vaše čustvo ali Vaš razum? Če jih narekuje čustvo, ali bi Vi ne mogli uporabiti svoje inteligence za to, da bi nadzirali to čustvo? Iz Vaših odgovorov si nisem na jasnem, ali Vaša pamet zadostuje, da bi lahko nadzirali svoje dobre, nagnjenosti. Zakaj Vi imate resnične vrline! V Vaši pravi ženskosti se skriva moč in moška energija. Vaš mož, če ste poročeni, se je gotovo že kdaj spotikal nad Vašo trdovratnostjo; to zapazi vsak mož. Velika ljubezen, katere ste zmožni, in Vaše naravno vedenje Vam bo pomagalo, da boste lahko premagali take težave. Nikar ne hotite gospodovati nad slabostmi, ki se tako rekoč obešajo na Vas. Vi ste v izkušnjavi, da bi hoteli svoje sinove vzgajati tako dolgo, da bi bi osiveli. Vaše čustveno življenje Vas zapeljuje, da hočete svetovati, pomagati in voditi. Pustite ljudi, naj grešijo, in bodite pripravljeni, jih potem potolažiti in pomiriti. Vedno in vedno se bodo vračali k Vam. Kone

Kdo bi rekel?

«Pepček, ti znaš že plavati? Kje si se pa naučil?»

«Teta — tega bi si ti ne mislila — v vodi!»

Mala modrijana v zverinjaku

«Tonček — pomisli, če začne žirafa boleti v vratu!»

«No, ali pa če dobi slon nahod!»

«No, ali pa stonoga kurje oko!»

V lekarni

«Dajte mi nekaj, kar lajša bolečine?»

«Lekarnar: «Pa kaj te boli, deček?»

«Danes nič, ampak jutri moram dati očetu podpisati izpričevalo.»

Žensko ogledalo

(Nadaljevanje s strani 83)

KLJUČ STEV. 1235.

Ubogi otrok! Vi menite, da ste čisto za to določeni, da ostanete vedno v ozadju. Ne hall bi se sicer raztrgati vezi, ki Vas zadržujejo, toda Vaše srce je preveč občutljivo, kakor da bi mogli koga raniti. In potem strašno čutite potrebo ljubezni in menite, da boste to dosegli z milino, pohlevnostjo in spravljivostjo. Imate nenavaden značaj in izrazito нравno čutenje. Toda Vi bi bili bolj srečni, če bi bili manj trpni. Nimate moči, da bi se upirali in branili. Vi ste z življenjem preveč vpludni. Ali je morda vpludnost igrala preveliko vlogo v Vaši vzgoji? Pa to se bo čez leta izgubilo: Značaj se Vam bo utrdil. Jasneje boste presojali. — Vaše zakonsko življenje je zdaj srečno, zdaj nesrečno. Zakaj navzlic pristnim čustvom imate potrebo, da prodajate svojo prostost, kar daje povod za nesoglasja. Zato boste tudi v svojem poklicu manj napredovali, kakor bi človek pričakoval. Moški Vas imajo radi, čeprav niste koketni, spogledljivi, in celo ženske so Vam naklonjene, čeprav morajo videti v Vas resno tekmičo.

Jod-Kaliklova

Od zdravnikov priporočena zobna krema

vsebuje 0,0075% organskega joda. 0,000035 g tega joda se pri čiščenju zob resorbira od dlesne in s tem porazdeli na notranje organe telesa.

Jod-Kaliklova je prijetno se peneča zobna krema najboljše kakovosti (brez kalijevega kloratal), zelo slastnega in osvežujočega vonja. Minimalna količina organskega joda zadostuje za dolgotrajno desinfekcijo ustne votline (znanstveno dokazano!) in zaščitenje zob in dlesne pred obolenji, zlasti tudi pred paradentozo, ki je razširjena po vsem svetu.

Dalje je *Jod-Kaliklova* zdravniško priznana kot profilaktikum zoper prehlad, starostne pojave (arteriosklerozo) in kot izpodbudilo za vse telesne funkcije.

Queisser & Co., Hamburg 19.
Zaloga za Jugoslavijo:
Drogerija GREGORIČ
Ljubljana, Prešernova 5

Prijetno se peneča
zdravstvena
zobna krema!

Kmečka logika.

Pred volitvami je neki kandidat rekel kmetu, naj glasuje zanj, in mu je obetal, da bo «vrgel» vlado.

«Potem pa ne bom glasoval za vas,» je dejal kmet.

«Zakaj ne?» je vprašal kandidat. «Jaz hočem novo vlado, ker ljubim svojo zemljo.»

«Prav zaradi tega nočem,» je odvrnil kmet. «Kadar kupim nove prašiče, žro nenasitno. Ko se malo odebelijo, žro manj in potrebujejo komaj polovico piče. Zato sem tudi za sedanjo vlado; ta pogoltne za polovico manj, kakor nova.»

Moderna obleka.

«Karel, kako ti je moja nova obleka všeč?»

«Zelo je lepa, ampak pri pogledu na njo se spomnim na plot.»

«Lepo te prosim! Tega pa ne razumem!»

«In no, varuje že, toda vse je videti.»

Kdo ima prav?

Gospod Likovič je malone povozil nekega pešca s svojim avtom. Le-ta je

začel zmerjati, da se Bog usmili! Gospod Likovič je zmignil z rameni:

«To ni moja krivda, jaz znam voziti, vozim že deset let.»

«Jaz tudi znam hoditi,» se je odrezal pešec. «Hodim že štirideset let.»

Pri vojnih dobičkarjih v gosteh.

«Milostljiva, gosli, na katere bom danes zvečer pri vas igral, so stare sto petdeset let.»

«No, upamo, da tega ne bo nihče spoznal.»

Se dobro!

Po bregu reke se je izprehajal polž pa je zagledal lep nov most. Sam pri sebi je menil, da je njegova dolžnost, da gre čezenj. Za to je potreboval tri leta. Komaj je bil na drugi strani, je priletela bomba in razbila most na tisoč kosov in koščkov. Ko je polž to videl, je zaklical: «Kakšna sreča, da sem se podvival!»

Dobra gospodinja!

Večkrat je morala slišati, da je potratna in da bi si morala vsaj svoje izdake zapisovati. Čez nekaj dni je našel mož na njeni mizici listek:

Krma za kanarčka	2 din
Beračem	5 din
Razno	1000 din

Noče pri maši drugih motiti.

Novi župnik: «Ampak soseda, zakaj pa vašega moža ni nikoli v cerkev?»

«Da vam povem resnico, gospod župnik, on strašno smrči.»

Najlepši
okras sobe je

knjižna omara

z lepo in okusno

vezanimi

knjigami. Lepo vezavo,
od preproste do naj-
finejše, Vam pa oskrbi
knjigoveznica

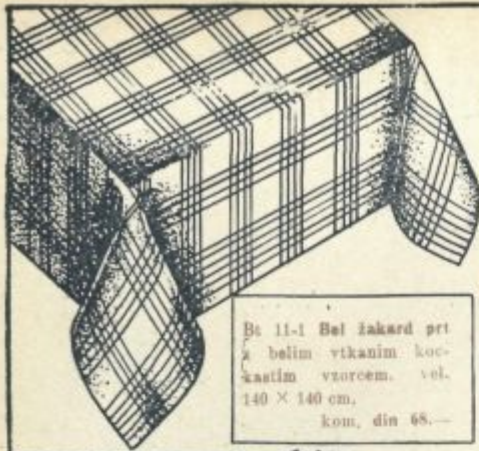
Jože Žabjek

Ljubljana, Dalmatinova 10

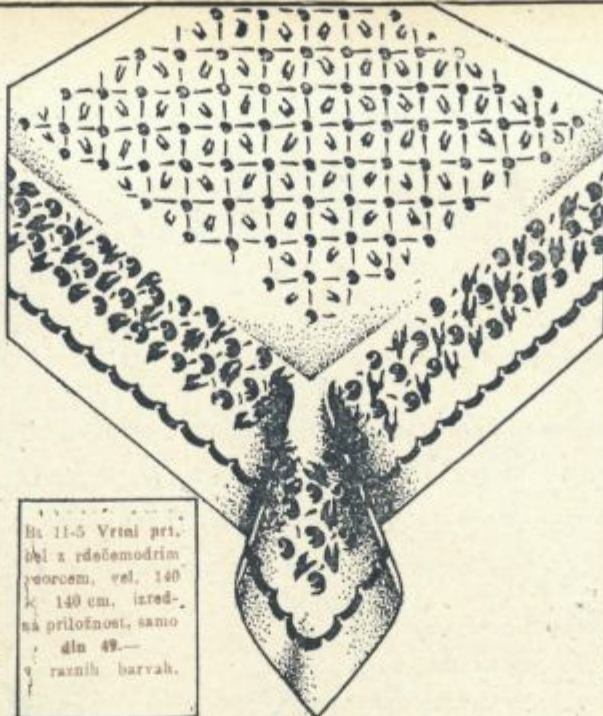
Telefon 24-87

Izdelava vsakovrstnih
trgovskih knjig po na-
ročilu, kakor tudi vseh
drugih v to stroko
spadajočih del.

Lastni črtni stroj

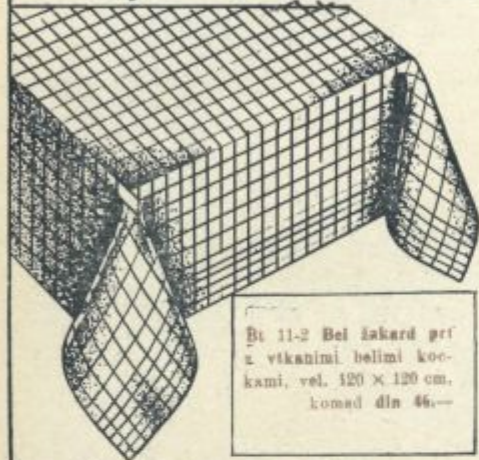
Bt 11-1 Bel šakard prt z belim vikanim kockastim vzorcem, vel. 140 x 140 cm, komad dln 68.—

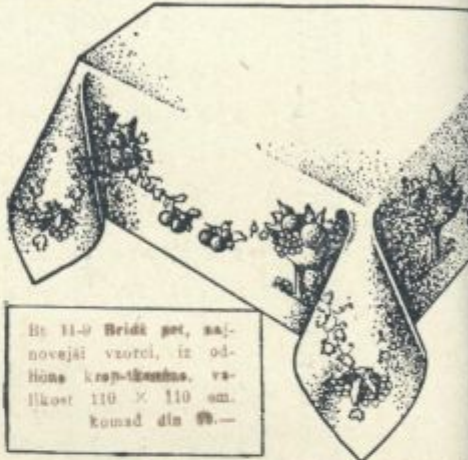
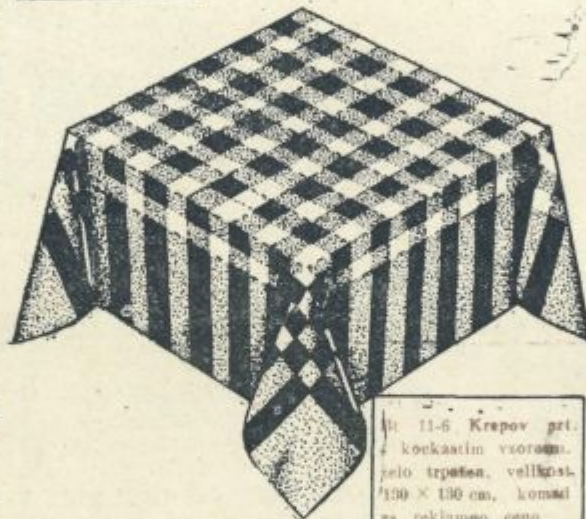
Bt 11-5 Vrtni prt, bel z rdečemerim vzorcem, vel. 140 x 140 cm, izredna priložnost, samo dln 49.— raznih barvah.

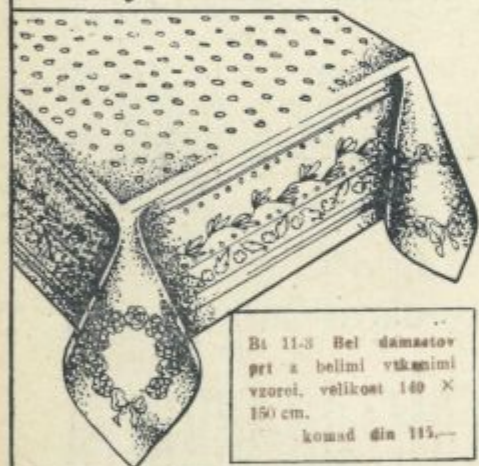
Bt 11-8 Krepov prt, bel z večbarvnim vzorcem, odličen za pranje, velikost oca 130 x 130 cm, komad dln 95.—

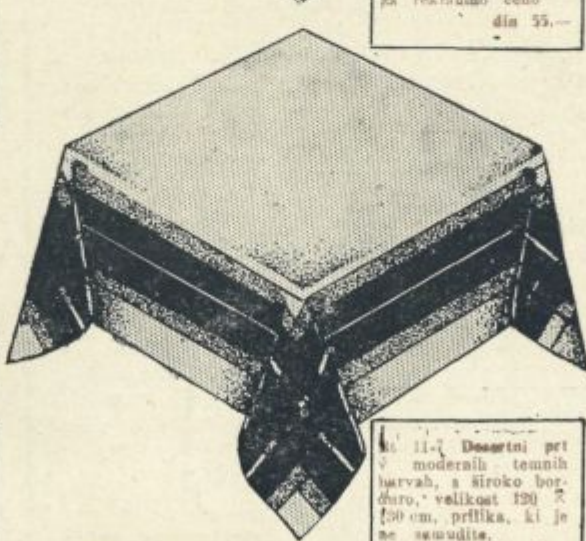
Bt 11-2 Bel šakard prt z vkanimi belimi kockami, vel. 120 x 120 cm, komad dln 46.—

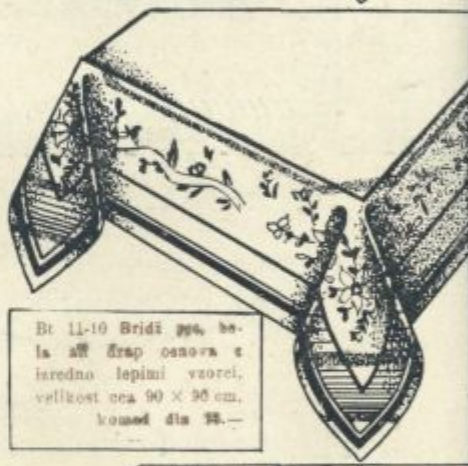
Bt 11-9 Bridi prt, najnovjši vzorci, iz odlične krep-tkanine, velikost 110 x 110 cm, komad dln 99.—

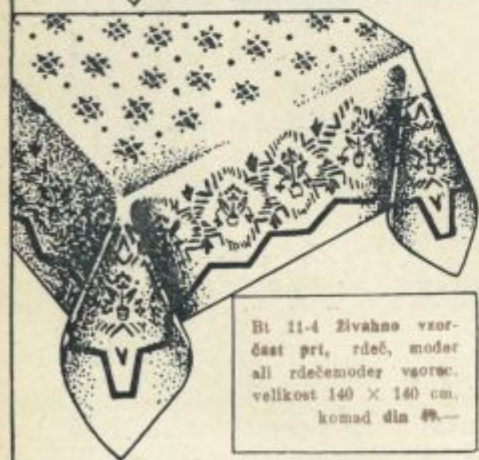
Bt 11-3 Bel damstov prt z belimi vkanimi vzorci, velikost 140 x 150 cm, komad dln 115.—

Bt 11-6 Krepov prt, kockastim vzorcem, zelo trpešen, velikost 130 x 130 cm, komad pa reklamno ceno dln 55.—

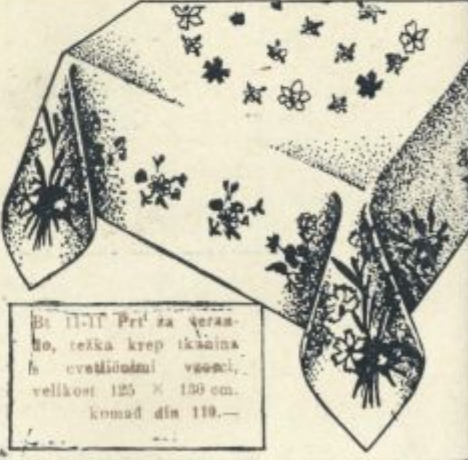
Bt 11-10 Bridi ppt, bela sli šrap osnova z izredno lepimi vzorci, velikost oca 90 x 90 cm, komad dln 78.—

Bt 11-4 Zivahno vzorčast prt, rdeč, moder ali rdečemer vzorcem, velikost 140 x 140 cm, komad dln 49.—

Bt 11-7 Damačni prt, modernih temnih barvah, s široko borduro, velikost 130 x 130 cm, prilika, ki jo ne sušidite, komad dln 65.—

Bt 11-11 Prt za veranilo, težka krep tkanina s cvetličnimi vzorci, velikost 125 x 130 cm, komad dln 119.—

Zopet sloveči

»BELI TEDEN«

V e l e b l a g o v n i c a

edinstvena priložnost, da se v času druginje poceni preskrbite z blagom. Zahtevajte takoj brezplačni katalog

Kastner & Ohler

Z a g r e b, I l i c a 4 i n 6